

KONTROLLUTVALGET I MOLDE KOMMUNE

Molde, 16. oktober 2018

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 6/18

TID: 22.10.2018 kl. 10:00

STED: Barnevernstjenesten, Godfred Lies Plass 4/
Møterom «Galleriet», Molde rådhus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 36/18	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12. SEPTEMBER 2018
PS 37/18	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 38/18	AVTALT KONTROLLHANDLING. EGENANDEL FOR OPPHOLD VED OMSORGSSENTER
PS 39/18	PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «PLAN- OG BYGGESAKSBEHANDLING I MOLDE KOMMUNE».
PS 40/18	MOLDE KOMMUNE. ØKONOMI- OG FINANSRAPPORT 2. TERTIAL 2018
PS 41/18	MOLDE EIENDOM KF. ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2018
PS 42/18	MOLDEBADET KF. ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2018
PS 43/18	MOLDE VANN OG AVLØP KF. ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2018
PS 44/18	OPPFØLGINGSLISTE
PS 45/18	EVENTUELT
PS 46/18	VALG AV SEKRETARIATSORDNING FOR NYE MOLDE KOMMUNE

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 15 79, evt. mob. 91 37 11 12.

E-post: postmottak@kontrollutvalgromsdal.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Trygve Grydeland (s)
leder

Jane Anita Aspen (s)
daglig leder

MOLDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 033 & 17
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 28.9.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 36/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 12. SEPTEMBER 2018

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 12. september 2018 godkjennes.

Til å signere protokollen velges:

1.
2.

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Det er ikke fremkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt i dette møte, samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen.

Jane Anita Aspen
daglig leder

KONTROLLUTVALGET I MOLDE KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 5/18
Møtedato: 12.9.2018
Tid: Kl. 12.00 – 15.25
Møtested: Galleriet, Molde rådhus
Sak nr: 29/18 – 35/18
Møteleder: Trygve Grydeland, leder (H)
Ann Monica Haugland, nestleder (Frp)
Knut Ståle Morsund (Krf)
Bonde Nordset (Bor)
Forfall: Anne Brekke (Ap)
Ikke møtt: Ingen
Møtende vara: Ingen
Fra sekretariatet: Jane Anita Aspen, daglig leder
Fra revisjonen: Veslemøy E. Ellinggard, oppdragsansvarlig regnskapsrevisor (under sak 31/18)
Av øvrige møtte: Ingen

Leder ønsket velkommen og ledet møtet.
Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 29/18	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 13. JUNI 2018
PS 30/18	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 31/18	KOMMUNIKASJONS-/REVISJONSPLAN 2018
PS 32/18	OPPFØLGING AV POLITISKE VEDTAK
PS 33/18	BUDSJETTFORSLAG FOR 2019 FOR KONTROLL OG TILSYN
PS 34/18	OPPFØLGINGSLISTE
PS 35/18	EVENTUELT

PS 29/18

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 13. JUNI 2018

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 13.juni 2018 godkjennes.

Til å signere protokollen velges:

1. Ann Monica Haugland
2. Knut Ståle Morsund

Kontrollutvalgets behandling

Protokollen fra møte 13. juni 2018 godkjennes.

Det foreslås at Ann Monica og Knut Ståle Morsund velges til å underskrive protokollen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer (4 voterende).

Sekretariatets innstilling:

Protokollen fra møte 13. juni 2018 godkjennes.

Til å signere protokollen velges:

1.
2.

PS 30/18	REFERAT OG ORIENTERINGER
----------	--------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Referatsaker:

- RS 39/18 **Svar på henvendelse om rutiner for møtebehandling når sak er unntatt offentlighet**, notat datert 12.3.2018 fra Molde kommune - politisk sekretariat til kontrollutvalget.
- RS 40/18 **Tilbakemelding om rettstvister**, brev datert 18.4.2018 fra Molde kommune ved rådmannen til kontrollutvalget.
- RS 41/18 **Sykefraværssrapport Molde kommune 2017**, saksframlegg til Drift- og forvaltningsutvalget sak 11/18, 19.2.2018.
- RS 42/18 **Oversendelse av korrespondanse mellom fylkesmannen og tiltak funksjonshemmede i forhold til tilsynsrapport av 13.2.2018**, brev datert 12.3.2018 fra Molde kommune til fylkesmannen i Møre og Romsdal, brev datert 6.4.2018 fra fylkesmannen i Møre og Romsdal til Molde kommune og brev datert 4.5.2018 fra Molde kommune til fylkesmannen i Møre og Romsdal
- RS 43/18 **Moldebadet KF – Revisorbrev nr. 1**, brev datert 27.8.2018 fra Møre og Romsdal Revisjon IKS til styret i Moldebadet KF.
Det sendes et brev til Moldebadet KF, der det etterspørres hvordan de vil følge opp det nummererte brevet. Kontrollutvalget ønsker tilbakemelding på dette i møte 22.10.2018.
- RS 44/18 **Molde Vann og Avløp KF – Revisjonsbrev nr. 1**, brev datert 28.8.2018 fra Møre og Romsdal Revisjon IKS til styret i Molde Vann og Avløp KF. Det sendes et brev til Molde Vann og Avløp KF, der det etterspørres hvordan de vil

følge opp det nummererte brevet. Kontrollutvalget ønsker tilbakemelding på dette i møte 22.10.2018.

RS 45/18 **Innkalling til representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS**
7.9.2018.
Utvalget merket seg spesielt Møre og Romsdal Revisjon IKS sin
åpnehetsrapport og henvendelsen fra Komrev. 3 med ønske om forhandlinger
om etablering av større revisjonsenhet.

RS 46/18 **Protokoll fra styremøte i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal,**
5.9.2018, blir sendt utvalget sammen med protokollen. Protokollen ble
gjennomgått muntlig i møte.

Orienteringssaker:

OS 08/18 **Oppsummering av anbefalinger fra forvaltningsrevisjonsrapporter**
innenfor området innkjøp og offentlige anskaffelser i Rauma og Aukra
kommune, sammendrag fra de to rapportene.
På bakgrunn av de to sammendragene ønsker kontrollutvalget en
tilbakemelding på hvordan forhold som er knyttet til anbefalingene i de to
rapportene, er ivaretatt i Molde kommune. Kontrollutvalget ønsker at
tilbakemeldingen gis i samme møte som den årlige statusrapporten fra
innkjøpsområdet.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (4
voterende)

PS 31/18	KOMMUNIKASJONS-/REVISJONSPLAN 2018
----------	------------------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar revisjonens presentasjon av kommunikasjons-/revisjonsplan for
revisjonsåret 2018 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Saksfremlegget var ikke kommet med i møtedokumentet. Utvalgsmedlemmene fikk utdelt
saksfremlegget i møte.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor, Veslemøy E. Ellinggard, presenterte planen på skjerm
for utvalgsmedlemmene. Ellinggard svarte på spørsmål fra utvalgsmedlemmene underveis i
presentasjonen.

Presentasjonen sendes kontrollutvalget sammen med protokollen.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (4
voterende)

Kontrollutvalgets innstilling

Kommunestyret tar rådmannens oppfølging av politiske vedtak i 2017 til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Utvalget kommenterte at kontrollutvalget vanskelig kan gjøre noe mer inngående undersøkelser av hvilke vurdering som ligger til grunn for at sak merkes som avsluttet.

Oversiktene fra rådmannen inneholder i år også oppfølging av interpellasjoner. Utvalget vil ved neste rapportering også be om tilbakemelding på oppfølging av oversendingsforslag.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (4 voterende)

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2019 med en netto ramme på kr 2 755 000,- inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget vedtas.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget har ingen forslag til endringer av sekretariatets forslag til budsjett.

Utvalget synes det er viktig å ha mulighet til å gjennomføre en stor eller to små forvaltningsrevisjonsrapporter også i 2019.

Når det gjelder budsjettering av midler til opplæring og kurs, så videreføres denne også i 2019, selv om det er siste året i valgperioden. Utvalget vil da ved vurdering av hvem som deltar på konferanser prioritere de som ønsker å stille til gjenvalg til kontrollutvalg eller politikken generelt.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (4 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

I oppfølgingslisten gjøres følgende endringer:

Oppfølging av politiske vedtak

Ifølge kommunens årshjul skal restanseliste for oppfølging av politiske vedtak oversendes kontrollutvalget som i sin tur skal rapportere til kommunestyret. Denne oversikten skal inneholde vedtak fattet av formannskapet, kommunestyret og andre politiske utvalg med beslutningsmyndighet, og som av ulike årsaker ikke er iverksatt innen slutten av kalenderåret.

12.09.18: Oversikt over oppfølging av politiske vedtak 2017 ble framlagt i dagens møte, jf. sak 32/18. Kontrollutvalget ønsker at rapporteringen for 2018 også inneholder oppfølging av oversendingsforslag.

Konsekvenser for de ansatte av innsparingstiltakene

Kontrollutvalget hadde bedt om orientering fra administrasjonen om det er kartlagt hvilke langtidseffekter innsparingene har.

12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte jf. RS 41/18, fremlagt saksfremlegg til Drift og forvaltningsutvalget; Sykefraværsrapport Molde kommune 2017. Kontrollutvalget ser ikke grunnlag for noe direkte oppfølging av denne, men vil ha informasjonen med seg i sitt videre arbeid.

Innkjøp og offentlige anskaffelser

Anskaffelsesregelverket er omfattende og erfaringsvis er dette et risikoområde som det er viktig at kontrollutvalget følger opp. Kontrollutvalget har tidligere fulgt opp brudd på regelverk som er avdekket fra revisjonen. Molde kommune er også vertskommune for innkjøps samarbeidet ROR Innkjøp. Kontrollutvalget ønsker en årlig oppdatering av status på innkjøpsområdet. Dette innbefatter bl.a. status for rammeavtaler.

12.09.18: På bakgrunn anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapportene gjennomført på området innkjøp og offentlige anskaffelser i Rauma og Aukra kommuner, ønsker kontrollutvalget en tilbakemelding om hvordan disse forholdene er ivaretatt i Molde kommune. Kontrollutvalget ønsker at tilbakemeldingen gis i samme møte som den årlige statusrapporten fra innkjøpsområdet.

Henvendelse vedrørende kommunalt tomtsalg på nedre Fugelset

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse til Molde kommune, fra en innbygger i kommunen. Det stilles spørsmål ved om det har vært forskjellsbehandling ved salg av kommunal grunn. Søker opplyser at han i 1999 kontaktet kommunen med ønske om å kjøpe kommunal grunn. Det ble forklart at arealet ikke kunne selges, da det var uklart hvor mye av dette som ville gå med til fremtidig vegbygging. Innbygger hevder at han i 2016 ble klar over at kommunen i 2012 hadde solgt tomten uten at han, eller eventuelt andre potensielle kjøpere var blitt kontaktet.

12.09.18: Rådmannen har i e-post datert 31.08.18, bedt om tid frem til neste møte for å svare ut henvendelsen om oversikt over aktive leieavtaler på parkeringsareal i Molde kommune mv.

Kontrollutvalget konkluderte i dagens møte om å informere kommunestyret om resultatet av de to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger. Kontrollutvalget ønsker ikke at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon konkret på forholdene som Bugge tar opp i henvendelsen, jf. sak 35/18 Eventuelt.

Egenandel for opphold ved omsorgshjem – Kontroll av avregninger og avstemming om årsavregning og betaling

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra en person som hadde sine foreldre boende på omsorgssenter i Molde kommune fra 2013-2016. Vedkommende ønsker at kontrollutvalget gjennomfører en kontroll av kommunens avregning fra 2013-2016, og om årsavregningene og faktisk innbetaling stemmer overens.

12.09.18: Revisjonen har ikke avsluttet arbeidet med kontrollhandlingen. Den vil bli levert slik at den kan behandles i neste kontrollutvalgsmøte.

Kontrollutvalget konkluderte i dagens møte om å informere kommunestyret om resultatet av de to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger.

Varslinger og rettstvister

Kontrollutvalget har bedt rådmannen om en oversikt over varslingsaker.

For å skaffe seg et bilde på omfang av tvistesaker, type tvistesaker, mulig økonomisk tap og omdømme tap, har kontrollutvalget også bedt kommuneadvokaten om en oversikt over

rettstvister fra foregående og inneværende år. Dette for at kontrollutvalget skal kunne vurdere om omfang og type saker kan indikere systemsvikt/og eller rom for forbedring av kommunen sine rutiner og internkontroll.

12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte, jf. RS 40/18 fremlagt brev fra rådmannen datert 18.04.18, som svar på oppfølgingsspørsmål fra kontrollutvalget. Rådmannen opplyser at dette er ordinære saker som etter rådmannens vurdering ikke gir spesielle utfordringer hverken økonomisk eller omdømmemessig.

Tilsyn med helse- og omsorgstjenester til barn i kommunal avlastningsbolig

Fylkesmannen har hatt tilsyn med helse- og omsorgstjenester til barn i kommunal avlastningsbolig. Tilsynet avdekket 3 avvik. 1) Molde kommune sikrer ikke at de fysiske rammene i Røbekk avlastningsbolig er tilpasset hvert enkelt barns særlige behov. 2) Molde kommune sikrer ikke at det alltid blir innhentet politiattest før personell starter i kommunal avlastningsbolig. 3) Molde kommune sikrer ikke at alt personell som arbeider i kommunale avlastningsboliger har fått tilstrekkelig opplæring.

12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte, jf. RS 42/18 fremlagt Oversendelse av korrespondanse mellom fylkesmannen og tiltak funksjonshemmede i forhold til tilsynsrapport av 13.2.2018, brev datert 12.3.2018 fra Molde kommune til FM i M&R, brev datert 6.4.2018 fra FM i M&R til Molde kommune og brev datert 4.5.2018 fra Molde kommune til FM i M&R.

Kontrollutvalgets behandling

I dette møtet var det ikke gitt orienteringer knyttet til saker på oppfølgingslisten.

Utvalget gjennomgikk de sakene som var opplistet i saksframlegget. Det ble ikke fremmet forslag om å føre opp ytterligere saker på oppfølgingslisten.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (4 voterende)

Sekretariatets innstilling:

I oppfølgingslisten gjøres følgende endringer:

PS 35/18	EVENTUELT
----------	-----------

Byggesaksbehandling og kommunal eiendomsforvaltning. Forvaltningsrevisjon?

Kontrollutvalget har mottatt brev datert 7.8.2018 fra advokat Kristin Syrstad Sørensen på vegne av Nils Ingar Bugge, samt en e-post fra Nils Ingar Bugge datert 13.8.2018.

Det anmodes i henvendelsene om at kontrollutvalget gjennomfører en forvaltningsrevisjon konkret på henvendelsen fra Bugge, og de problemstillingene som der reises.

Kontrollutvalget blir bedt om i møte å ta stilling til om utvalget ønsker å følge opp henvendelsen på en annen måte enn det som så langt er gjort.

Kontrollutvalgets behandling

Utvalgsleder Trygve Grydeland informerer utvalget om at han har hatt et møte med Bugge og hans datter.

Grydeland skisserer for utvalget at kontrollutvalget bør informere kommunestyret om det som kom frem i de to avtalte kontrollhandlingene. Dette gjøres når resultatet av den siste kontrollhandlingen er levert fra revisjonen. Utvalget støtter dette.

Konklusjon

Kontrollutvalget vil informere kommunestyret om resultatet av de to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger. Kontrollutvalget ønsker ikke at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon konkret på forholdene som Bugge tar opp i henvendelsen.

Forberedelse til virksomhetsbesøk Barneverntjenesten?

I kontrollutvalgsmøte 13.6.2018 konkluderte kontrollutvalget med at det var ønskelig med et virksomhetsbesøk hos barneverntjenesten i forbindelse med kontrollutvalgsmøte 22.10.2018.

Kontrollutvalgets behandling

Utvalgsmedlemmene diskuterte hva de ønsker å få belyst i virksomhetsbesøket.

Konklusjon

Utvalget ønsker at virksomheten selv får informere utvalget om forhold som de synes det er viktig at kontrollutvalget er informert om, men at de i orienteringen berører følgende tema

- Organisering av virksomheten
- Hvor mange barn har hver saksbehandler ansvar for?
- Kompetansekrav og kompetansesammensetning
- Turnover og sykefravær
- Hvordan tar virksomheten i mot nyansatte?
- Rutiner for vold og trusler mot ansatte
- Fristbrudd
- Samarbeid med fylkesmannen

Tiltaksplan 2018 – Kontrollutvalget i Molde kommune

Det ble gjort følgende korrigeringer i tiltaksplanen:

Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen

22.10.2018- Økonomirapport 2. tertial

Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

05.12.2018 -Byggeregnskap Barnas hus barnehage, Vågsetra skole, påbygg Plutovegen 7.

Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

22.10.2018 – Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Molde kommune for revisjonsåret 2018.

Prosjektregnskap

Sekretær opplyser at det er etterlyst informasjon fra Molde Eiendom KF om når det er forventet at kontrollutvalget får prosjektregnskap for avslutta prosjekt til behandling. Oppdragsansvarlig revisor opplyser, på forespørsel i møte, at revisjonen ikke har fått oversendt noen prosjektregnskap til revidering enda.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget diskuterte videre håndtering av saken.

Konklusjon

Det blir skrevet et brev til Molde Eiendom KF der det blir opplyst at det blir forventet at prosjektregnskapene blir oversendt revisjon for revidering i tide til at kontrollutvalget kan behandle disse i sitt møte 5.12.2018.

Kontrollutvalgets møte 22.10.2018, møtestart kl. 1000

På grunn av forventet stor saksmengde og virksomhetsbesøk i kontrollutvalgets møte 22.10.2018, ønsker utvalget å flytte møtet frem fra kl. 12:00 til kl. 10:00. Det er da ønskelig å starte med virksomhetsbesøk ved Barnevernstjenesten kl. 10:00.

Trygve Grydeland
leder

Ann Monica Haugland
nestleder

Knut Ståle Morsund
medlem

Bonde Nordset
medlem

Jane Anita Aspen
sekretær

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 033
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 3.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 37/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 47/18 **Bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt 2018**– saksprotokoll fra kommunestyrets møte 20.09.18, K-sak 44/18 (vedlagt).
- RS 48/18 **Oversendelse av korrespondanse mellom Arkivverket og dokument- og arkivtjenesten i Molde kommune i forhold til tilsyn med arkivholdet i Molde kommune 26.11.2014**, brev datert 22.12.2017 fra Molde kommune til Arkivverket som gjelder tilbakemelding vedr. lukking av avvik, oppdatert plan datert 30.12.2017 fra Molde kommune til arkivverket og brev datert 16.1.2018 fra Arkivverket til Molde kommune om avslutning av tilsyn (vedlagt).
- RS 49/18 **Varsel om stedlig tilsyn med arkivholdet i Molde kommune 5.12.2018**, brev datert 2.7.2018 fra Arkivverket til Molde kommune (vedlagt)
- RS 50/18 **Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Molde kommune**, brev datert 12.9.2018 fra Møre og Romsdal Revisjon IKS til kontrollutvalget i Molde kommune (vedlagt).
- RS 51/18 **Revidering av Molde kommunes finansreglement, rådmannens saksframlegg med vedlegg til kommunestyret 20.9.2018, K-sak 46/18 (vedlagt)**

Orienteringssaker:

- OS 08/18 **Virksomhetsbesøk ved barnevernstjenesten**
Kontrollutvalget har bedt om at orienteringen berører følgende tema
- Organisering av virksomheten
 - Hvor mange barn har hver saksbehandler ansvar for?
 - Kompetansekrav og kompetansesammensetning
 - Turnover og sykefravær
 - Hvordan tar virksomheten i mot nyansatte?
 - Rutiner for vold og trusler mot ansatte
 - Fristbrudd
 - Samarbeid med fylkesmannen

Saksprotokoll i Molde kommunestyre - 20.09.2018

Vedtak

1. Kommunestyret støtter kontrollutvalgets bestilling av følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:
Plan og byggesaksbehandling
2. Kontrollutvalget får fullmakt til å avgrense prosjektet og godkjenne problemstillinger.
3. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS.
4. Revisjonen utarbeider prosjektplan som godkjennes av kontrollutvalget.

Behandling

Frøydis Austigard (V) fratrukket møtet 18:06. 46 voterende.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenumr: 1502	
Dato: 24 SEPT 2018	
Saks og referansenumr: 1502	Løpnummer: 369/18
Arkivkode: 216	Gradering:

MOLDE KOMMUNE
Dokument og arkivtjenesten

Statsarkivet i Trondheim

Deres ref: Vår ref: Saksbeh: Arkivkode: Dato:
2014/3407 Martha Beinset 057 22.12.2017

Tilbakemelding vedr. lukking av avvik

Viser til deres brev av 14.12.2017

Molde kommune er sammen med 4 andre ROR-kommuner i gang med innkjøp og innføring av nytt sak- arkiv system.

Prosjektet har hatt en del utfordringer som har ført til store forsinkelser.

For Molde kommune sitt vedkommende så er det pr i dag estimert oppstart drift av nytt sak-arkivsystem medio mai 2018.

Det har tidligere blitt varslet at vi først får lukket alle avvik når det nye sak-arkivsystemet er på plass, og vi forholder oss fortsatt til det, selv om vi mener det er sterkt beklagelig at det har dratt slik ut i tid.

Kombinert med andre ressursmessige faktorer så er det en del avvik som vi har behov for noe mer tid på å få lukket. Vi er bevisst på at dette er noe som vi skal prioritere og vil ha stort fokus på dette fremover.

Det vil allikevel ta litt tid før vi er i mål med lukking av alle avvik som er registrert i rapporten etter tilsyn hos Molde kommune 26.11.14.

Oppdatert plan for lukking av avvik følger vedlagt.

Mette Jane Holand
personal og organisasjonssjef

Martha Beinset

Vennligst oppgi «vår ref.» eller saksbehandler ved all henvendelse i denne saken

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Oppdatert plan for lukking av avvik

PLAN for Lukking av merknader/avvik fra Statsarkivets tilsyn i Molde kommune 26.11.2014 brev av 12.2. 2015 med endelig rapport fra tilsynet, samt Oppfølging av tilsyn 17.01.2017. Dette er satt opp i 1 - 7 punkt (pkt. 6 er lukket) i oversendelsesbrevet hvor det vises til de enkelte punkt i rapporten. Jf. sak 2014/3407.
22.12.2017

Pkt	Punkt i rapport og tekst	Aktuelle tiltak:	Frist for ferdigstilling	Endelig lukket
1	2.2 «Selvstendige foretak med eget organisasjonsnummer skal ha eget regnskap og arkiv. Foretakenes arkiv kan ligge i samme arkivdatabase som Molde kommune, men det må opprettes en unik identifikasjon på arkivnivå for hvert enkelt foretak»	Endring av arkivstruktur med egne arkiv for de kommunale foretakene. Journalenheter ikke aktuell er lukket Oppdateres i arkivplan. Jobbes med oppdateringer i arkivplan Ny arkivstruktur når kommunen tar i bruk nytt saks- og arkivsystem 2018. Prosjektet er forsinket og ny dato må settes for lukking av avvik	1.5.2015 30.06.18 30.06.18 30.06.18	1.5.15
2	2.4 og 3.3 «Kommunen har en jobb å gjøre med å få avsluttet arkivdelen og foreta periodedeling – både for perioden avsluttet 31.12.2007 og 31.12.2011» 2.4 Avvik AF §3-17 3.3. Avvik	Molde kommune har ryddet og avsluttet alle saker og arkivdeler for arkivperiodene: 2.5.2005 – 31.12.2007 1.1.2008 - 31.12.2011. Tabell i arkivplan oppdateres med riktig status på arkivdeler. Det arbeides med oppdatering av arkivplanen. Noark4 arkivuttrekk i samarbeid med IKA Møre og Romsdal og IKT-tjenesten, evt. leverandør. Ekstra: Alle Y dokumenter siste periode må være med. Det vil bli tatt arkivuttrekk ved overgang til nytt sak-arkivsystem	1.7.2015 1.7.2015 30.06.18 30.06.18	1.7.15 1.7.15
3	2.5 «Det at det mangler en oversikt over alle interkommunale samarbeid, der arkivansvar og arkivrutiner er beskrevet» Avvik	Her er det en del arbeid igjen som vi trenger mer tid på. Legges i arkivplan som er under oppdatering når	30.06.18 30.06.18	

		oversikten er ferdig oppdatert.		
4	2.6 «Arbeidet med kvalitetssikringen av kommunens arkivdatabase er god, men det er viktig at alle fagområder (saksbehandlere) endrer status på journalposten når de sender et brev.» Avvik AF § 2-10	Blir tettere oppfulgt fra arkivtjenesten direkte til enhetsleder/saksbeh – skjerping av rutiner - intranett Ny e-Læring (jungelmap). Presisering/veiledning av Outlook2ePhorte på notat og utgående dokumenter – må ferdigstilles etter import. Ny rutinehåndbok for arkiv/oppdatering av brukerveiledninger.	1.7.2016 1.7.2016 1.6.2016	1.7.16 1.7.16 1.6.16
5	3.1 «Det mangler skriftlige rutiner for flere fagsystem (arkivdanning utover den som skjer i ePhorte.» Avvik ifh AF kapittel III del A	Oppdatert liste på fagsystem med navn/sys.adm.svarlige er mottatt. E-post til de som er ansvarlig for fagsystem med utfylling av punkt/skjema fra rapport Statsarkivet. Legges i arkivplan etter hvert som de blir ferdige. Må se i sammenheng med punkt 7.	24.4.2015 30.06.18	24.4.15
6				Lukket
7	5.3 «Kommunen må utarbeide en oversikt over de fagsystemene som er benyttet, der man beskriver og vurderer det enkelte system. Det må utarbeides en plan for hvordan dokumentasjonen skal bevares.»	Oppdatert oversikt over fagsystem fra IKTtjenesten er mottatt. Det må i samarbeid med enhetene som benytter fagsystem utarbeides plan for hvordan dokumentasjonen skal bevares. Dette er vi i gang med, men det gjenstår en del før vi er i mål med alle fagsystema. Tettere samarbeid systemansvarlig for fagsystem. Arbeidet må sees i sammenheng med arbeidet med bevaring- og kassasjonsplan for kommunen. Plan for dokumentasjon i Barnevern – Visma Familia og Helsestasjon Visma HsPro er ferdig.	24.4.15 30.06.18 30.06.18	24.4.15

Fra: Beinset, Martha (martha.beinset@molde.kommune.no)

Sendt: 30.12.2017 16:07:40

Til: Statsarkivet Trondheim

Kopi:

Emne: Tilbakemelding avvik

Vedlegg: Oppdatert plan for lukking.pdf;Tilbakemelding lukking av avvik.pdf

Hei,

Vedlagt følger tilbakemelding vedr. lukking av avvik og Oppdatert plan for lukking av avvik.

Det er beklagelig at vi ikke har fått lukket alle avvikene enda, men stort arbeids press og noe dårlig bemanning gjør at dette tar tid.

Vi vil gjøre vårt ytterste for å lukke avvika før dato som er satt i planen dersom arbeidssituasjonen vår blir forbedret.

mvh

MOLDE KOMMUNE

Martha Beinset

seksjonsleder

Dokument- og arkivtjenesten

Tlf sentralbord: 71 11 10 00

Tlf direkte: 71 11 11 78

www.molde.kommune.no

PLAN for Lukking av merknader/avvik fra Statsarkivets tilsyn i Molde kommune 26.11.2014 brev av 12.2. 2015 med endelig rapport fra tilsynet, samt Oppfølging av tilsyn 17.01.2017. Dette er satt opp i 1 - 7 punkt (pkt. 6 er lukket) i oversendelsesbrevet hvor det vises til de enkelte punkt i rapporten. Jf. sak 2014/3407.
22.12.2017

Pkt	Punkt i rapport og tekst	Aktuelle tiltak:	Frist for ferdigstilling	Endelig lukket
1	2.2 «Selvstendige foretak med eget organisasjonsnummer skal ha eget regnskap og arkiv. Foretakenes arkiv kan ligge i samme arkivdatabase som Molde kommune, men det må opprettes en unik identifikasjon på arkivnivå for hvert enkelt foretak»	Endring av arkivstruktur med egne arkiv for de kommunale foretakene. Journalenheter ikke aktuell er lukket Oppdateres i arkivplan. Jobbes med oppdateringer i arkivplan Ny arkivstruktur når kommunen tar i bruk nytt saks- og arkivsystem 2018. Prosjektet er forsinket og ny dato må settes for lukking av avvik	1.5.2015 30.06.18 30.06.18 30.06.18	1.5.15
2	2.4 og 3.3 «Kommunen har en jobb å gjøre med å få avsluttet arkivdelen og foreta periodedeling – både for perioden avsluttet 31.12.2007 og 31.12.2011» 2.4 Avvik AF §3-17 3.3. Avvik	Molde kommune har ryddet og avsluttet alle saker og arkivdeler for arkivperiodene: 2.5.2005 – 31.12.2007 1.1.2008 - 31.12.2011. Tabell i arkivplan oppdateres med riktig status på arkivdeler. Det arbeides med oppdatering av arkivplanen. Noark4 arkivuttrekk i samarbeid med IKA Møre og Romsdal og IKT-tjenesten, evt. leverandør. Ekstra: Alle Y dokumenter siste periode må være med. Det vil bli tatt arkivuttrekk ved overgang til nytt sak-arkivsystem	1.7.2015 1.7.2015 30.06.18 30.06.18	1.7.15 1.7.15
3	2.5 «Det at det mangler en oversikt over alle interkommunale samarbeid, der arkivansvar og arkivrutiner er beskrevet» Avvik	Her er det en del arbeid igjen som vi trenger mer tid på. Legges i arkivplan som er under oppdatering når	30.06.18 30.06.18	

		oversikten er ferdig oppdatert.		
4	2.6 «Arbeidet med kvalitetssikringen av kommunens arkivdatabase er god, men det er viktig at alle fagområder (saksbehandlere) endrer status på journalposten når de sender et brev.» Avvik AF § 2-10	Blir tettere oppfulgt fra arkivtjenesten direkte til enhetsleder/saksbeh – skjerping av rutiner - intranett Ny e-Læring (jungelmap). Presisering/veiledning av Outlook2ePhorte på notat og utgående dokumenter – må ferdigstilles etter import. Ny rutinehåndbok for arkiv/oppdatering av brukerveiledninger.	1.7.2016 1.7.2016 1.6.2016	1.7.16 1.7.16 1.6.16
5	3.1 «Det mangler skriftlige rutiner for flere fagsystem (arkivdanning utover den som skjer i ePhorte.» Avvik ifh AF kapittel III del A	Oppdatert liste på fagsystem med navn/sys.adm.svarlige er mottatt. E-post til de som er ansvarlig for fagsystem med utfylling av punkt/skjema fra rapport Statsarkivet. Legges i arkivplan etter hvert som de blir ferdige. Må se i sammenheng med punkt 7.	24.4.2015 30.06.18	24.4.15
6				Lukket
7	5.3 «Kommunen må utarbeide en oversikt over de fagsystemene som er benyttet, der man beskriver og vurderer det enkelte system. Det må utarbeides en plan for hvordan dokumentasjonen skal bevares.»	Oppdatert oversikt over fagsystem fra IKTtjenesten er mottatt. Det må i samarbeid med enhetene som benytter fagsystem utarbeides plan for hvordan dokumentasjonen skal bevares. Dette er vi i gang med, men det gjenstår en del før vi er i mål med alle fagsystema. Tettere samarbeid systemansvarlig for fagsystem. Arbeidet må sees i sammenheng med arbeidet med bevaring- og kassasjonsplan for kommunen. Plan for dokumentasjon i Barnevern – Visma Familia og Helsestasjon Visma HsPro er ferdig.	24.4.15 30.06.18 30.06.18	24.4.15

ARKIVVERKET
RIKSARKIVET OG STATSARKIVENE

Molde Kommune
Martha Beinset

Din ref.
2014/3407

Vår ref.
2014/23274 THOOVE

Dato
16.01.2018

Avslutning av tilsyn - Molde kommune

Viser til brev fra Molde kommune av 22.12.17.

Arkivverket førte stedlig tilsyn med arkivholdet i Molde kommune 26.11.14.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere at kravene i lov og forskrift om arkiv blir overholdt. Tilsynsrapporten med oversikt over avvik ble oversendt 12.2.15.

Molde kommune ble, med hjemmel i lov av 4.12.92 nr. 126 om arkiv (arkivloven) § 7 c, pålagt å utbedre følgende avvik:

1. Flere arkivskapere i samme arkiv

Selvstendige foretak med eget organisasjonsnummer skal ha eget regnskap og arkiv. Foretakenes arkiv kan ligge i samme arkivdatabasen som Molde kommune, men det må opprettes en unik identifikasjon på arkivnivå for hvert enkelt foretak.

2. Periodisering i ePhorte

Kommunen har en jobb å gjøre med å få avsluttet arkivdelene og foreta periodedeling – både for perioden avsluttet 31.12.2007 og 31.12.2011.

3. Interkommunale samarbeid

Det at det mangler en oversikt over alle interkommunale samarbeid, der arkivansvar og arkivrutiner er beskrevet.

4. Kvalitetssikring

Arbeidet med kvalitetssikringen av kommunens arkivdatabase er god, men det er viktig at alle fagområder (saksbehandlere) endrer status på journalposten når de sender et brev.

5. Behandling av post og saksdokument

Det mangler skriftlige rutiner for flere fagsystem (arkivdanningen utover den som skjer i ePhorte).

6. Arkivlokaler

Det er visse mangler i begge arkivlokaler.

7. Avlevering av elektronisk materiale

Kommunen må utarbeide en oversikt over de fagsystemene som er benyttet, der man beskriver og vurderer det enkelte system. Det må utarbeides en plan for hvordan dokumentasjonen skal bevares.

I vårt brev av 15.5.15 ble avvik nr. 6 lukket og kommunen ble bedt om å gi tilbakemelding om utbedringen av de øvrige avvikene innen 15.2.16. I henhold til kommunens plan av 11.5.15 skulle avvik nr. 2-5 og 7 da være utbedret.

I brev av 14.2.17 viste kommunen til at arbeidet med avvikene var blitt sterkt forsinket og la fram en ny fremdriftsplan for å utbedringen av avvikene. I brev av 14.3.17 lukket Arkivverket avvik nr. 4 og tok kommunens nye fremdriftsplan til etterretning. I henhold til fremdriftsplanen skulle samtlige avvik være rettet innen 1.2.18.

Kommunen melder i brev av 22.12.17 at de ikke vil klare å utbedre de gjenstående avvikene i henhold til planen som ble lagt fram 14.2.17.

Det er gått over to og et halvt år siden Arkivverket oversendte Molde kommune endelig tilsynsrapport med pålegg om å utbedre avvik. Vi registrerer at kommunen ikke har overholdt fastsatte frister, til tross for utsettelse, og at fem avvik ennå ikke er utbedret. Arkivverket velger på nåværende tidspunkt å avslutte tilsynet.

Intensjonen med pålegge utbedring av avvikene var å bringe arkivholdet i kommunen i samsvar med regelverket, noe Arkivverket konstaterer ikke er tilfellet per dags dato. De gjenstående avvikene gir grunn til fortsatt bekymring over arkivdanningen og forvaltningen av kommunens eldre arkiver, som på sikt kan svekke både individuelle og kollektive rettigheter om innsyn i gjeldende materiale.

Gjenstående avvik må føres inn i kommunens system for internkontroll. Avvikene vil bli tatt opp ved et fremtidig tilsyn. Vi minner om at kommunen selv er ansvarlig for å ha et arkivhold som er i samsvar med arkivloven med forskrifter. Arkivverket vil vurdere å politianmelde avvikene som brudd på arkivforskriften.

Merk at Stortinget har vedtatt en ny arkivforskrift gjeldende fra 1.1.2018. Hjemlene ovenfor ble gitt med utgangspunkt i den gamle forskriften. Innføringen av ny forskrift har ingen faglig betydning for avvikene.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal varsles om ovenfor nevnte forhold.

Med vennlig hilsen

Espen Sjøvoll
avdelingsdirektør

Kjetil Reithaug
fagdirektør

Dette brevet er godkjent elektronisk, og har derfor ingen håndskrevet signatur.

Kopi til:
Fylkesmannen i Møre og Romsdal Fylkeshuset 6404 MOLDE

Returadresse
Pb. 4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

ARKIVVERKET

Molde kommune	Dato	02.07.2018
	Din ref.	
Rådhusp. 1	Vår ref.	2018/10038
6413 MOLDE	Saksbehandler	THOOVE

Varsel om stedlig tilsyn med arkivholdet i Molde kommune 5.12.2018

Med hjemmel i arkivloven § 7 varseler Arkivverket med dette at vi vil gjennomføre et tilsynsbesøk hos dere 5.12.2018. Hensikten er å kontrollere at arkivforholdene i kommunen er i tråd med arkivloven og arkivforskriftene.

Husk at rådmann må være til stede

Som leder med overordnet ansvar for arkivtjenesten, skal rådmann delta i starten og slutten av tilsynet, sammen med arkivleder og IKT-leder. Vi vil også intervju enkelte fagpersoner. Tilsynet vil ha følgende overordnede agenda:

Tid	Tema	Til stede
10.00 – 10.45	Oppstart	Rådmann, arkivleder, IKT-leder
10.00 – 14.30	Intervjuer, stikkprøver og befaring i lokaler	Arkivleder og eventuelt øvrig arkivpersonale. I løpet av denne bolken ønsker vi et halvtimes møte med leder for barnevernet.
14.30 – 15.00	Avslutning og oppsummering	Rådmann, arkivleder, IKT-leder

Vi ber dere kontakte undertegnede innen 15.8.18 på telefon 90 93 00 40, eller e-post thoove@arkivverket.no for å bekrefte at datoen passer, eventuelt finne et annet tidspunkt for tilsynet. Vi kommer tilbake med et mer detaljert forslag til agenda.

ARKIVVERKET

Hva er deres største utfordring?

Agendaen over er tenativ. Tips oss gjerne om det er spesifikke ting dere ønsker fokus på, eller utfordringer dere allerede vet om.

Vi trenger følgende tilsendt innen 1.11.18, slik at vi kan sette oss inn i materialet før vi kommer:

- Gjeldende arkivplan inkludert arkivrutiner og relevante instruksjoner (hvis Arkivplan.no, send gjerne lenke)
- Oversikt over interkommunale samarbeid som kommunen deltar i
- Statistikk over journalførte dokumenter de siste tre kalenderår som vist i tabellen under.

	Inngående	Utgående	X- og N-notater
2015			
2016			
2017			

- Opplysninger fra kontrolløk i journalen – hva er antall journalposter med følgende statuser:
 - Journalposter med status R med dokumentdato eldre enn 3 måneder.
 - Journalposter med status F med dokumentdato eldre enn 3 uker.
 - Journalposter med status E med dokumentdato eldre enn 7 dager.
 - Journalposter med status S med dokumentdato eldre enn 3 uker.
 - Journalposter med status M med dokumentdato eldre enn 3 måneder.
- En oversikt over kommunens fagsystemer, hvis en slik oversikt ikke er innarbeidet i arkivplanen (kun systemer der dere selv legger inn og lagrer opplysninger og/eller dokumenter, ikke systemer som f.eks lovdata eller folkeregisteret som bare brukes til oppslag)
- Oversikt over arkivlokaler

Send alt som vedlegg til post@arkivverket.no. (ikke send inn mer enn det som er listet ut over).

Tips for å få mer ut av tilsynet

Hvis det er noe dere allerede nå vet dere mangler, kan det være lurt å starte på dette arbeidet før dokumentasjonen sendes til oss. Hvis dere f.eks. vet at dere mangler arkivplan, får dere mer ut av at vi ser på førsteutkastet og gir pålegg om hva som mangler, heller enn å få pålegg om at hele arkivplanen mangler.

ARKIVVERKET

Med hilsen

Kjetil Reithaug
fagdirektør
Dokumentasjonsforvaltning

Thomas Øverby
arkivar

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Kopi til:

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Fylkeshuset

6404

MOLDE

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Kontrollutvalgsekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1502	
Dato: 12 SEPT 2018	
Saks og nummer: 1502	Løpnr: 344/18
Arkivkode: 216	Gradering:

Til Kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Molde kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre selskaper enn i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Molde kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Molde kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Molde kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Molde kommune som hører inn under fylkets egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Molde kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Molde, 12. september 2018
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Veslemøy E. Ellinggard
oppdragsansvarlig revisor

Molde kommune Rådmannen

Arkiv: 250
Saksmappe: 2018/2830-0
Saksbehandler: Kurt Magne
Thrana
Dato: 16.08.2018

Saksframlegg

Revidering av Molde kommunes finansreglement

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
71/18	Molde formannskap Molde kommunestyre	11.09.2018

Rådmannens forslag til innstilling

Revidert finansreglement for Molde kommune vedtas. Reglementet gjelder fra dato for vedtak i kommunestyret.

Saksopplysninger

Første versjon av Molde kommunes finansreglement, ble vedtatt i Molde kommunestyre i januar 2002. Det bygde på den nye sentrale finansforskriften som ble vedtatt 5. mars 2001 og gjort gjeldende fra 1. april 2001 med frist for kommunene til 31. desember 2001 til å oppfylle forskriftens krav.

Den såkalte Terra-saken fra 2007, medført en innstramming av regelverket for kommunal finansforvaltning og ny sentral forskrift om finansforvaltning for kommuner og fylkeskommuner ble derfor fastsatt 9. juni 2009. Forskriften ble gjort gjeldende fra 1. juli 2010. I henhold til denne forskriften, ble alle kommuner og fylkeskommuner pålagt å ha egne finansreglement. Men viktigere enn dette var kravet om egen kompetanse på området.

Etter at Molde kommune styrket egen kompetanse på finansområdet, ble nytt reglement utarbeidet. Reglementet ble vedtatt av kommunestyret i sak 77/10 den 18. november 2010. Dette reglementet ble gjenstand for mindre endringer ved revideringen som ble vedtatt av kommunestyret i sak 61/13 den 20. juni 2013.

Ved dagens revisjon, blir endringer i sentral forskrift gjeldende fra 1. januar 2017 innarbeidet. Samtidig gjennomføres en større omarbeiding av reglementet, ikke minst hva gjelder det redaksjonelle. Det har også vært et mål for dagens revisjon å forenkle reglementet ytterligere med fokus på det som tillates i finans- og gjeldsforvaltningen i Molde kommune. Det som ikke tillates, er i all hovedsak ikke nevnt i reglementet. Med bakgrunn i større redaksjonelle endringer, vedlegges også gjeldende finansreglement slik at det enkelt kan registreres hvilke endringer og tilføyelser som er gjort. I tillegg vedlegges lenke til gjeldende finansforskrift for kommuner og fylkeskommuner.

I henhold til finansforskriften, skal rådmannen også utarbeide egne administrative rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen. En slik rutinebeskrivelse er for Molde kommunes finans- og

gjeldsforvaltning fastsatt gjeldende fra 7. august 2018. Møre og Romsdal revisjon IKS har vurdert både forslaget til nytt finansreglement og rutinene som er vedlagt denne saken. Finans- og gjeldsforvaltningen i seg selv er ingen selvstendig kommunal oppgave, men en nødvendig funksjon for løpende å kunne finansiere kommunens drift og investeringer. Formålet med et finansreglement er å sikre at finansielle midler og gjeld forvaltes slik at tilfredsstillende avkastning/kostnad oppnås. Det skal ikke tas vesentlig risiko som påvirker tjenesteproduksjonen negativt. Kommunen skal til enhver tid ha tilstrekkelig likviditet til å dekke sine betalingsforpliktelser.

Risiko i finansforvaltningen kan gjerne inndeles i finansiell risiko og operasjonell risiko. Den finansielle risikoen innebærer endringer i kommunens kontantstrømmer og gjeld som følge av endringer i markedsprisen tilknyttet de samme midlene/gjelden. Det er ønskelig å begrense risiko for at markedsprisendringer skal påvirke kommunens økonomiske handlefrihet negativt. I finansreglementet er det derfor behov for å regulere hvilken rente-, kreditt-, likviditets-, og valutaeksponering som skal tillates i Molde kommunes finans- og gjeldsforvaltning.

Operasjonell risiko innebærer at reglement ikke følges, rutiner mangler/brytes, svik og/eller mangelfull kompetanse og kontroll. Historisk har det vist seg at det er operasjonell risiko som påvirker den økonomiske handlefriheten mest. Slik risiko er derfor vel så viktig å begrense som den finansielle risikoen. Det er derfor et mål i seg selv ved forslaget til finansreglement å sikre åpenhet, enkelhet og gjennomsiktighet i kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Fastsatte rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen skal også bidra til dette.

Dette forslaget til reglement er oversendt Midsund kommune og Nesset kommune til orientering. I og med at disse kommunene sammen med Molde kommune skal gå sammen i nye Molde kommune fra 1. januar 2020, hadde det vært greit om reglementene i de tre kommunene allerede i forkant var tilpasset hverandre. Det overlates selvsagt til den enkelte kommune å ta stilling til dette. Rådmannen tar sikte på å utarbeide nytt revidert økonomireglement og finansreglement som vil bli lagt frem for kommunestyret i den nye kommunen våren 2020.

Kommunerevisjonsdistrikt 2 har tidligere vært den uavhengige instansen som har vurdert kommunens finans- og gjeldsreglement. Etableringen av Møre og Romsdal Revisjon IKS fra 1. februar 2017, medførte en noe forsinket beslutning om hvorvidt kvalitetssikring av kommunenes finansreglement var en oppgave det nye revisjonsselskapet skulle utføre. Beslutning om dette ble tatt senhøsten 2017 og Møre og Romsdal Revisjon IKS har derfor stått for den uavhengige kvalitetssikringen av foreliggende reglement.

Ny kommunelov ble vedtatt 22. juni 2018. Denne er ennå ikke trådt i kraft. Hjemmel i nytt finansreglement henviser derfor til gammel kommunelov. Dette vil selvsagt bli korrigert ved neste revisjon av reglementet.

Som i tidligere finansreglement, underlegges ikke kommunens utlån (inkl. startlån fra Husbanken) og aksjer i hel- eller deleide selskaper finansreglementet, da disse kan ha en strategisk betydning eller industriell interesse. Slike aktiva er i kommunens balanse definert som anleggsmidler.

I henhold til forslaget til revidert finansreglement, er de ulike midlene som skal forvaltes i hovedsak definert slik for Molde kommune:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål: Forvaltes i all hovedsak innenfor den til enhver tid gjeldende konsernkontoavtale med kommunens hovedbankforbindelse.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler: Eksterne lån opptatt til Molde kommune og kommunens foretak (unntatt Molde Havnevesen KF).

- Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva: Langsiktige finansielle aktiva er definert som kommunens disposisjonsfond og ubundne investeringsfond.

Ved årsskiftet 2017/2018 var saldo på kommunens ulike fond slik:

Fondskapital per 31. desember 2017 (Beløp i 1 000 kroner)

Disposisjonsfond	106 968
Bundne driftsfond	59 233
Ubundne investeringsfond	93 910
Bundne investeringsfond	2 784
<hr/>	
Samlet fondskapital	262 895

I henhold til finans- og gjeldsreglementet, skal kapitalen på bundne driftsfond og bundne investeringsfond i sin helhet inngå i kommunens forvaltning av likviditet. Langsiktige finansielle aktiva blir derfor etter dette definert som kapitalen på ubundne investeringsfond og disposisjonsfond.

Som tidligere nevnt er gjeldende finansreglement betydelig endret. Av redaksjonelle endringer kan nevnes at forvaltningen i nytt reglement konsekvent omtales som finans- og gjeldsforvaltning. Ut over mindre redaksjonelle endringer, er følgende mer prinsipielle endringer foreslått i det nye reglementet:

Punkt 1 – Finansreglementets virkeområde

Etter endring av punkt 1.2 er «interkommunale samarbeid etter kommuneloven §27» ikke lenger omfattet av reglementet.

Punkt 2 – Hjemmel og gyldighet

Punktet som viser til hjemmel er oppdatert med forskriftsendring, men henviser til «gammel» kommunelov. Iverksettelse av ny kommunelov vedtatt 22. juni 2018 avventes og henvisning tas med i neste revisjon av reglementet.

Punkt 3 – Forvaltning og forvaltningstyper

Ingen realitetsendring.

Punkt 4 – Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

I innledningen til dette punktet er stabilitet og forutsigbarhet i forhold til kommunens budsjetter vektlagt i nytt reglement. Videre er det avslutningsvis i punkt 4 i nytt reglement lagt inn følgende setning: «Det styres etter en langsiktig investeringshorisont på minimum 5 år, samtidig som kommunen søker en tilfredsstillende årlig avkastning bedre enn bankrente (kommunens konsernkonto).»

Punkt 5 – Generelle rammer og begrensninger

I første avsnitt i dette punktet er det inntatt at: «Avkastningen skal balanseres mot risiko og likviditet.»

I andre avsnitt er det inntatt: «Det skal være samsvar mellom kompleksiteten i investeringsproduktene og kommunens egen kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning jf. forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning § 3.3.»

Punkt 6 – Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Punktet er kortet vesentlig ned. Eksempler på hva som kan være ledig likviditet er tatt bort. Ledig likviditet skal ikke lenger utelukkende, men i all hovedsak forvaltes ved plassering på konsernkonto.

Videre tillates i nytt reglement kortsiktig binding (inntil 1 år) av slik ledig kapital plassert i hovedbank eller i samråd med kommunens hovedbankforbindelse.

Krav om kredittrating ved valg av hovedbankforbindelse er tatt bort.

I nest siste setning presiseres følgende i nytt reglement: «Rådmannen har fullmakt til å inngå konsernkontoavtale og avtale om trekkrettighet.»

Siste setning i dette punktet er ny: «Videre har rådmannen fullmakt til å ta opp likviditetslån eller lignende ved behov med inntil 150 mill. kroner med løpetid inntil 1 år (se pkt. 7.2).»

Rapportering er flyttet fra punkt 6 i gammelt reglement til punkt 10 i nytt reglement uten at det er gjort realitetsendringer.

Punkt 7 – Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

I forhold til de kommunale foretakene Molde Vann og Avløp KF, Molde Eiendom KF og Moldebadet KF er det nå tydeliggjort i reglementet at Molde kommune tar opp lånene på vegne av disse og står for forvaltningen av disse lånene. Molde Havnevesen KF fortsetter som tidligere med å ta opp egne lån etter vedtak i kommunestyret.

Det er også inntatt at rådmannen kan inngå avtale om eksternt bistand til forvaltning av den samlede gjeldsporteføljen.

Rapportering er flyttet fra punkt 7 i gammelt reglement til punkt 10 i nytt reglement uten at det er gjort realitetsendringer.

I nytt reglement er det presisert at lån med løpetid under 1 år bare unntaksvis skal benyttes (sertifikatlån).

Det presiseres i nytt reglement at rentesikringsinstrumenter kan benyttes på samlet gjeldsportefølje.

Punkt 7.7.b i gammelt reglement om å spre låneopptakene på flere långivere er tatt bort.

I gammelt reglement kunne finansiering også skje gjennom finansiell leasing. I nytt reglement er dette i pkt. 7.4 endret til: «Molde kommune skal som hovedregel ikke inngå avtaler om operasjonell eller finansiell leasing. Eventuell inngåelse av slik avtale skal godkjennes av rådmannen.»

Punkt 7.2, siste avsnitt er nytt: «Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån ved behov med løpetid inntil 1 år. Låneform kan være sertifikatlån, kassekreditt eller trekkrettighet innenfor konsernkontoavtalen i h.t. punkt 6 i dette reglementet.»

Punkt 8 – Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

I «gammelt» reglement var langsiktige finansielle aktiva definert som kommunens ubundne investeringsfond. Definisjonen er i nytt reglement utvidet til å omfatte kommunens disposisjonsfond. I forhold til forvaltning av disposisjonsfondet er det forutsatt at 50 pst. av fondet likevel skal forvaltes som kortsiktig likviditet.

Formålet i punkt 8.1 i «gammelt» reglement er nå lagt inn i punkt 4 i nytt reglement.

I punkt 8.1 i nytt reglement, er bufferkapital tatt inn som kriterie og definert på følgende måte: «Kommunens bufferkapital defineres som kommunens disponible disposisjonsfond. Det disponible disposisjonsfondet kan ved behov dekke uforutsette renteøkninger eller annen negativ utvikling i finansielle forhold.»

Produktspekteret i nytt reglement er forenklet samtidig som kravet til likviditet i porteføljen ivaretas.

Definisjonen av likviditetsrisiko i nytt reglement er forenklet. Under kredittrisiko er det tatt inn følgende formulering: «I tilfeller der det ikke foreligger offisiell rating, er kravet at forvalter/forvalterne selv vurderer rentepapirets eller utsteders kredittkvalitet slik at sikkerheten tilfredsstillende kravene i punkt 8.3.3.»

I nytt reglement punkt 8.3.3 er risikoklasse 1 utvidet med innskudd i banker med forvaltningskapital på mer enn 15 mrd. NOK. Samtidig er innskudd i banker fjernet fra risikoklasse 2. I risikoklasse 4 er begrepet eiendom i «gammelt» reglement erstattet av «egenkapitalinstrumenter i eiendomsselskaper og eiendomsfond». I risikoklasse 6 er «private equity» endret til «private equity fond».

Under punkt 8.3.4 er begrensningen av plassering i risikoklasse 4 endret fra 10 pst. i gammelt reglement til 20 pst. i nytt reglement på grunn av at plasseringer i denne klassen anses som mindre risikabelt enn hva tidligere vurderinger tilsa. I risikoklasse 6 er det presisert at denne klassen ikke er tillatt.

Definisjon av hva som regnes som total forvaltningskapital er i nytt reglement slik: «Total forvaltningskapital defineres i denne sammenheng som 50,0 pst. av kommunens disposisjonsfond samt ubundne investeringsfond.»

Tabellen i punktet 8.4.5 i gammelt reglement om plasseringsbegrensninger er tatt bort i nytt reglement.

Likeledes er punkt 8.5 i gammelt reglement, som slo fast at utenlandske rentepapirer/rentefond ikke skulle benyttes, strøket i nytt reglement, men er samtidig ivarettatt gjennom punkt 8.2 i nytt reglement.

I punkt 8.5 som omhandler etiske retningslinjer, er eksemplene hentet fra retningslinjene tatt bort i det nye reglementet.

Punkt 8.9 i gammelt reglement, som omhandlet rapportering, er flyttet til punkt 10 i nytt reglement. Ulike parameter ved stresstesting av den samlede finans- og gjeldsforvaltningen er endret.

Punkt 9 – Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

Avsnittet som gjelder stresstest i punkt 9.1 er flyttet til punkt 10 i nytt reglement og endret fra 2 pst. til 1 pst. endring i rentekurven.

Punkt 10 – Rapportering

Punktet er nytt men tar opp i seg det som har stått i gammelt reglement med enkelte endringer som er beskrevet over. Siste setning i dette punktet er imidlertid ny og sier at: «Rådmannen skal så snart det er praktisk mulig bringe eventuelle avvik fra finansreglementet til opphør.» Hva som skal gjøres står nærmere omtalt i «Rutiner for finans- og gjeldsforvaltning i Molde kommune» fastsatt av rådmannen 7. august 2018.

Avslutningsvis er ordlisten som fulgte tidligere reglement tatt bort. Det er i stedet forsøkt å legge inn forklaringer av faguttrykk med videre i selve teksten i reglementet.

Lenken til gjeldende finansforskrift er som følger: <https://lovdata.no/forskrift/2009-06-09-635>

Ellers følger som vedlegg til saken nytt finansreglement for Molde kommune, kommunens finansreglement vedtatt 20. juni 2013 (gammelt reglement), rutiner for finans- og gjeldsforvaltningen i Molde kommune og erklæring fra Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Vurdering av økonomiske konsekvenser

Kommunens finans- og gjeldsforvaltning skal bidra til å gi Molde kommune et størst mulig økonomisk handlingsrom til å finansiere den kommunale tjenesteproduksjonen. Dette søkes oppnådd gjennom tilfredsstillende avkastning av kommunens aktiva og lavest mulig renter av kommunens gjeld. Dette skal oppnås med en akseptabel risiko som samsvarer med kommunens finansreglement.

Arne Sverre Dahl

Vedlegg

- 1 Finansreglement for Molde kommune
- 2 *Finansreglement vedtatt 20. juni 2013*
(gammelt reglement)
- 3 Rutiner for finans- og
gjeldsforvaltningen i Molde kommune
(fastsatt 20.08.2018)
- 4 Erklæring fra Møre og Romsdal
Revisjon IKS (datert 29.08.2018)

Finansreglement
for
Molde kommune

Vedtatt av kommunestyret i k-sak xx/18 den xx.xx.2018

REGLEMENT FOR MOLDE KOMMUNES FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

1. Finansreglementets virkeområde.....	3
1.1 Formålet med reglementet.....	3
1.2 Hvem reglementet gjelder for.....	3
2. Hjemmel og gyldighet.....	3
2.1 Hjemmel.....	3
2.2 Gyldighet.....	3
3. Forvaltning og forvaltningstyper.....	3
4. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning.....	4
5. Generelle rammer og begrensninger.....	4
6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.....	5
7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.....	5
7.1 Vedtak om opptak av lån.....	5
7.2 Valg av långiver, låneinstrumenter og tidspunkt for låneopptak.....	6
7.3 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter.....	6
7.4 Øvrige finansieringsavtaler.....	6
8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.....	7
8.1 Overordnede investeringsrammer.....	7
8.2 Produktspekter.....	7
8.3 Risikorammer.....	8
8.3.1 Likviditetsrisiko.....	8
8.3.2 Kredittrisiko.....	8
8.3.3 Risikoklasser.....	8
8.3.4 Plasseringsbegrensninger – risikoklasser.....	8
8.4 Aktivafordeling, avkastningsrisiko og benchmark.....	9
8.5 Etske retningslinjer.....	10
9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	10
10. Rapportering.....	10

1. Finansreglementets virkeområde

1.1 Formålet med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instruks/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Molde kommune. Reglementet gjelder også kommunale foretak etter kommunelovens kapittel 11.

I den grad et interkommunalt samarbeid har en egen finans- og gjeldsforvaltning, skal denne utøves etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret i Molde.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52 nr. 2
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning fastsatt av KRD 9. juni 2009 (FOR 2009-06-09 nr. 635).
- Forskrift om endring i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning fastsatt av KMD 1. november 2016 (FOR-2016-11-01 nr. 1428).

2.2 Gyldighet

Reglementet trer i kraft fra og med vedtaksdato i kommunestyret. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.

Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Molde kommunes finans- og gjeldsforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning, skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.

- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4. Formålet med kommunens finans- og gjeldsforvaltning

Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre en *rimelig avkastning* samt *stabile og lave netto finansieringskostnader* for kommunens aktiviteter med størst mulig grad av stabilitet og forutsigbarhet i forhold til kommunens budsjetter.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende:

- Kommunen skal til en hver tid ha likviditet (inkludert eventuelle trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser. Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektivet på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behovet for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva skal sikre en god og langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud. Det styres etter en langsiktig investeringshorisont på minimum 5 år, samtidig som kommunen søker en tilfredsstillende årlig avkastning bedre enn bankrente (kommunens konsernkonto).

5. Generelle rammer og begrensninger

Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens § 52. Avkastningen skal balanseres mot risiko og likviditet.

Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter. Det skal være samsvar mellom kompleksiteten i investeringsproduktene og kommunens egen kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning jf. forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning § 3.3.

Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finans- og gjeldsforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger rådmannen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.

Rådmannen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at finans- og gjeldsforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for. Videre kan rådmannen inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet. Med hjemmel i dette finansreglementet, skal rådmannen utarbeide nødvendige fullmakter/instruksjoner/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.

Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finans- og gjeldsforvaltning.

Kommunen kan i sin finans- og gjeldsforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikorammene for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet), gjeldsporteføljen og langsiktige finansielle aktiva omtales i fortsettelsen hver for seg.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Med «ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål» menes midler som skal kunne være tilgjengelige for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet i all hovedsak gjennom plassering i bankinnskudd innenfor kommunens konsernkontoavtale. Det tillates kortsiktig binding (inntil 1 år) av slik ledig kapital plassert i hovedbank eller i samråd med kommunens hovedbankforbindelse.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester (konsernkontoavtale). Det kan gjøres avtale om trekkrettighet innenfor denne avtalen. Rådmannen har fullmakt til å inngå konsernkontoavtale og avtale om trekkrettighet. Videre har rådmannen fullmakt til å ta opp likviditetslån eller lignende ved behov med inntil 150 mill. kroner med løpetid inntil 1 år (se pkt. 7.2).

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølge og øvrige finansieringsavtaler

Innlånskostnadene har vesentlig betydning for kommunens økonomi. Forvaltning av finansielle passiva (gjeldsporteføljen) er således en viktig del av kommunens forvaltning med tanke på å oppnå lave lånekostnader og håndtering av risiko for rentendringer. Forvaltningen omfatter kommunens samlede gjeldsportefølge inkl. de kommunale foretakene.

7.1 Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 50 om låneopptak. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne långiver og lånevilkår.

Molde kommune tar opp lån til kommunen og de kommunale foretakene Molde Vann og Avløp KF, Molde Eiendom KF og Moldebadet KF. Den samlede gjeldsportefølge forvaltes av Molde kommune. Rådmannen kan inngå avtale om ekstern bistand til forvaltning av den samlede gjeldsporteføljen.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Slike lån og lånevilkår godkjennes av rådmannen.

Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.

Det vises også til punkt 6 som tillater avtale om trekkrettighet.

7.2 Valg av långiver, låneinstrumenter og tidspunkt for låneopptak

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det gjøres unntak fra denne reglen for situasjoner hvor kommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat. Prinsippet kan også fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks. startlån i Husbanken).

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån). Lån med løpetid under 1 år skal bare unntaksvis benyttes.

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån ved behov med løpetid inntil 1 år. Låneform kan være sertifikatlån, kassekreditt eller trekkrettighet innenfor konsernkontoavtalen i h.t. punkt 6 i dette reglementet.

7.3 Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende:

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til en hver tid være under 5 år.

For å oppnå ønsket rentesikring, gis det anledning til å ta i bruk fremtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteksponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt, tilsier at slik endring er ønskelig. Slike instrumenter kan benyttes på samlet gjeldsportefølje.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres, og kontraktene skal knyttes til kommunens underliggende låneportefølje. Det skal kun benyttes større banker med bred dokumentert erfaring innenfor dette området som motpart ved slike kontrakter.

7.4 Øvrige finansieringsavtaler

Molde kommune skal som hovedregel ikke inngå avtaler om operasjonell eller finansiell leasing. Eventuell inngåelse av slik avtale skal godkjennes av rådmannen.

8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Med «langsiktige finansielle aktiva» menes midler som ikke må regnes som ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål, og som ut fra kommunens økonomiske situasjon kan anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorisont med noe mindre fokus på kortsiktige markedssvingninger. Langsiktige finansielle aktiva skiller seg fra ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål ved at forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva ikke skal være utslagsgivende for kommunens betalingsevne på kort sikt. For Molde kommune er det kommunens disposisjonsfond og ubundne investeringsfond som utgjør kommunens langsiktige finansielle aktiva. Av kommunens disposisjonsfond, skal 50,0 pst. likevel forvaltes som kortsiktig likviditet. Det forutsettes at fondene ikke er disponert til andre formål.

8.1 Overordnede investeringsrammer

For å kunne oppfylle formålet for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva, skal midlene til enhver tid forvaltes ved å ta hensyn til kriteriene:

- sikkerhet
- risikospredning
- likviditet
- avkastning
- bufferkapital

Kommunens bufferkapital defineres som kommunens disponible disposisjonsfond. Det disponible disposisjonsfondet kan ved behov dekke uforutsette renteøkninger eller annen negativ utvikling i finansielle forhold.

Risikovurderinger foretas som omtalt i punkt 9.

8.2 Produktspekter

Følgende instrumenter er tilgjengelige for inkludering i en forvaltningsportefølje:

- bankinnskudd
- verdipapirfond notert i NOK
- aksjer og grunnfondsbevis

Investeringene i enkeltpapirer skal skje i børsnoterte verdipapirer. Utenlandske verdipapirfond skal være UCITS fond (internasjonalt regelverk for verdipapirfond) og notert i NOK. Porteføljens likviditetsrisiko styres blant annet gjennom andelen kapital i rentebærende investering i pengemarkeds- og rentefond.

8.3 Risikorammer

8.3.1 Likviditetsrisiko

Plasseringene skal være i lett omsettelige verdipapirer med høy likviditetsgrad.

8.3.2 Kredittrisiko

Kredittrisikoen styres gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser og ved å etablere plasseringsbegrensninger for risikoklasse og debitor med utgangspunkt i det krav som er satt til kredittrisiko.

I tilfeller der det ikke foreligger offisiell rating, er kravet at forvalter/forvalterne selv vurderer rentepapirets eller utsteders kredittkvalitet slik at sikkerheten tilfredsstiller kravene i punkt 8.3.3.

8.3.3 Risikoklasser

Investeringsinstrumenter skal klassifiseres i følgende risikoklasser:

Risikoklasse 1	Obligasjoner/sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt statsobligasjonsfond og innskudd i banker med forvaltningskapital på mer enn 15 mrd. NOK.
Risikoklasse 2	Obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikater utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringsselskap og kredittforetak. Pengemarkeds- og obligasjonsfond klassifiseres normalt i denne risikoklassen med unntak av fond som inneholder industri lån/ ansvarlige lån. Sistnevnte klassifiseres under Risikoklasse 3.
Risikoklasse 3	Lån med rating lik BBB- eller bedre og verdipapirfond med gjennomsnittlig rating BBB- eller bedre.
Risikoklasse 4	Egenkapitalinstrumenter i eiendomsselskaper og eiendomsfond, konvertible obligasjoner og lån med rating lavere enn BBB-.
Risikoklasse 5	Aksjefond og allokeringfond. Herunder også enkeltaksjer/ grunnfondsbevis i minimum 15 ulike selskaper (aktivt forvaltet portefølje) hvor det er tatt hensyn til diversifisering i ulike bransjer med videre.
Risikoklasse 6	Enkeltaksjer, enkeltstående grunnfondsbevis og private equity fond.

8.3.4 Plasseringsbegrensninger – risikoklasser

For å styre kredittrisiko, skal følgende begrensninger gjelde for plasseringene:

Kredittrisiko	Total porteføljefordeling
Risikoklasse 1	Minimum 10 % av total forvaltningskapital

Risikoklasse 2	Maksimalt 60 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 3	Maksimalt 40 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 4	Maksimalt 20 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 5	Maksimalt 35 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 6	Ikke tillatt

Total forvaltningskapital defineres i denne sammenheng som 50,0 pst. av kommunens disposisjonsfond samt ubundne investeringsfond.

I den grad en høyere risikoklasse ikke er utnyttet fullt ut, skal denne andelen kunne øke rammer for klasser med lavere risiko med de begrensninger som er gitt i punkt 8.4.

Det tillates ikke plassert mer enn 30,0 pst. av porteføljens totale forvaltningskapital i ett enkelt aksjefond. Kommunen tillates ikke å eie mer enn 10,0 pst. av fondsandelene i et enkelt verdipapirfond. Kommunens eksponering (innskudd og direkteide obligasjoner/sertifikater) i en enkelt bank skal ikke utgjøre mer enn 2,0 pst. av bankens forvaltningskapital.

8.4 Aktivafordeling, avkastningsrisiko og benchmark

Molde kommune skal normalt ha en fordeling av langsiktige finansielle aktiva basert på en nøytral posisjon og med minimums- og maksimumsrammer for taktisk fordeling av aktiva:

Klasse	Minimum	Nøytral	Maksimum	Benchmark
Innskudd i bank (risikoklasse 1)	10 %	30 %	100 %	ST1X (stats-papirer 3 mnd.)
Plassering i obligasjoner, sertifikater, rentefond (risikoklasse 2, 3 og 4)	0 %	40 %	90 %	ST4X (stats-papirer 3 år)
Investering i egenkapitalorienterte produkter og instrumenter (risikoklasse 5)	0 %	30 %	35 %	OSEBX (hovedindeksen Oslo Børs)

Avkastningsrisiko er definert som risiko for verdiendring på eiendeler som følge av endringer i markedsforhold, herunder endring i aksjekurser, rentenivå samt endring i volatiliteten (statistisk mål for svingninger i en tidsserie) i disse markedene.

Ved siden av den absolutte risiko (risikoen for å ikke nå oppsatt avkastningsmål) har kommunen også en relativ risiko som er risikoen for å ikke oppnå avkastningen til en sammenligningsportefølje (benchmarkportefølje).

Ved benchmark-sammenligninger skal den faktiske porteføljen og dens avkastning måles mot nøytralporteføljen og dennes avkastning i den angjeldende periode.

Renteporteføljen skal ha en rentebinding (durasjon) på mellom 0,25 og 5,0 år avhengig av renteforventning.

Avkastningsrisikoen for aksjer styres gjennom størrelsen som settes for maksimal ramme for denne risikoklassen. Det er samtidig gitt visse begrensninger ved valg av aksjefond, jfr. punkt 8.3.3, Risikoklasse 5.

8.5 Etske retningslinjer

De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond, skal være retningsgivende for Molde kommunes etiske håndtering av kapitalforvaltningen.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres adskilte risikovurderinger for de ulike forvaltningsområdene likviditet, gjeld og langsiktige finansielle aktiva (se stresstest under pkt. 10).

I henhold til finansforskriften, pålegges kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutine for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Rådmannen pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret reglement.

Det skal rapporteres på utført kvalitetssikring av rutine som del av den rapporten som viser utviklingen gjennom siste kalenderår og status ved utgangen av året.

10. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for finans- og gjeldsforvaltningen. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport (kommunens årsrapport) for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal det i rapporten minimum angis følgende:

- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter
- Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finans- og gjeldsreglementet

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån og refinansiering av eldre lån
- Sammensetning av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva (i NOK og pst.)
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser (benchmark)
- Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet

For forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva skal det tas utgangspunkt i tabellen i punkt 8.4, og som et minimum angis følgende:

- Fordeling på de ulike aktivaklasser i kroner (markedsverdier) og i pst. av de samlede langsiktige finansielle aktiva
- Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks per aktivaklasse og samlet
- Rådmannens kommentarer knyttet til den faktiske aktivafordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, samt avkastningen i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet

I tillegg skal den samlede finans- og gjeldsforvaltningen ved hver rapportering stresstestes ved bruk av følgende parametere:

- + 1,0 pst. parallelt skift i rentekurven
- - 25,0 pst. verdiendring på aksjer

Samlet verdifall på den samlede finans- og gjeldsforvaltningen skal oppgis, og rådmannen skal kommentere kommunens evne til å bære det potensielle tapet. Dersom rådmannens vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunens risikobærende evne, skal rådmannen legge frem forslag til endring i reglementet og sammensetningen av den risikobærende porteføljen.

Rådmannen skal så snart det er praktisk mulig bringe eventuelle avvik fra finansreglementet til opphør.

Reglement for finansforvaltning

Molde kommune

Vedtatt av kommunestyret i k-sak 61/13 den 20.06.2013

REGLEMENT FOR FINANSFORVALTNING

1. Finansreglementets virkeområde.....	2
1.1 Formålet med reglementet.....	2
1.2 Hvem reglementet gjelder for.....	3
2. Hjemmel og gyldighet.....	3
2.1 Hjemmel.....	3
2.2 Gyldighet.....	3
3. Forvaltning og forvaltningstyper.....	3
4. Formålet med kommunens finansforvaltning.....	3
5. Generelle rammer og begrensninger.....	4
6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.....	4
6.1. Rapportering.....	5
7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.....	5
7.1 Rapportering.....	6
7.2. Vedtak om opptak av lån.....	6
7.3. Valg av låneinstrumenter.....	6
7.4. Tidspunkt for låneopptak.....	7
7.5. Konkurrerende tilbud.....	7
7.6. Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter.....	7
7.7. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak.....	7
8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.....	7
8.1 Formål.....	8
8.2 Overordnede investeringsrammer.....	8
8.2.1 Generelt.....	8
8.2.2 Likviditetsmål.....	8
8.3 Produktspekter.....	8
8.4 Risikorammer.....	9
8.4.1 Likviditetsrisiko.....	9
8.4.2 Kredittrisiko.....	9
8.4.3 Risikoklasser.....	9
8.4.4 Plasseringsbegrensninger – risikoklasse.....	9
8.4.5 Plasseringsbegrensninger - debitor.....	10
8.5 Valutarisiko.....	11
8.6 Aktivafordeling.....	11
8.7 Avkastningsrisiko og benchmarks.....	11
8.8 Etske retningslinjer.....	11
8.9 Rapportering.....	12
9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	13
9.1 Risikovurderinger.....	13
9.2 Kvalitetssikring.....	13

Vedlegg 1: Ordliste – forklaring av begrep

1. Finansreglementets virkeområde

1.1 Formålet med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finansforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende fullmakter/instruks/rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de

avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Molde kommune. Reglementet gjelder også kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27.

I den grad et interkommunalt samarbeid har en egen finansforvaltning, skal denne utøves etter et omforent finansreglement som er godkjent av kommunestyret.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KRD 9. juni 2009 (FOR 2009-06-09 nr 635).

2.2 Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med vedtaksdato i kommunestyret. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.
- Dette reglementet erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Molde kommunes finansforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4. Formålet med kommunens finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en *rimelig avkastning* samt *stabile og lave netto finansieringskostnader* for kommunens aktiviteter innenfor *definerte risikorammer*.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til en hver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig total kostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens § 52.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger rådmannen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Rådmannen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at kapitalforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Det tilligger rådmannen å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.
- Det tilligger rådmannen med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.

Kommunen kan i sin finansforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikorammene for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Plassering av Molde kommunes midler i verdipapirer, skal skje iht. etiske kriterier. Kriteriene er beskrevet under plassering av langsiktige finansielle aktiva, pkt 8.8. Så langt det er praktisk mulig skal disse etiske kriterier også gjelde for plasseringer i verdipapirfond.

Konkrete rammer for forvaltning av henholdsvis kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet), gjeldsporteføljen og langsiktige finansielle aktiva omtales i fortsettelsen hver for seg.

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Med « ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål » menes midler som skal kunne være tilgjengelige for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorison.

Som et utgangspunkt legger kommunestyret til grunn at dette typisk er:

- løpende inntekter som skal dekke løpende utgifter,
- en andel av midler på disposisjonsfond,
- ubrukte øremerkete drifts- og investeringstilskudd,
- midler på selvkostfond,
- midler på bundne fond, hvor det eventuelt er fastsatt krav om at midler skal være disponible til enhver tid,
- ubrukte lånemidler, herunder ubrukte lånemidler tatt opp til eget lånefond.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet gjennom plassering i bankinnskudd innenfor kommunens konsernkontoavtale.

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om *anerkjent internasjonal kredittrating BBB+ eller tilsvarende kredittvurdering*.

Det kan gjøres avtale om trekkrettighet. Rådmannen har fullmakt til å inngå slik avtale.

6.1. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport (kommunens årsrapport) for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter
- Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

Innlånskostnadene har vesentlig betydning for kommunens økonomi. Forvaltning av finansielle passiva (gjeldsporteføljen) er således en viktig del av kommunens finansforvaltning med tanke på å oppnå lave lånekostnader og håndtering av risiko for renteendringer. Forvaltningen av kommunens samlede gjeldsportefølje inkl. de kommunale foretakene foretas etter dialog med foretakene.

7.1. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august hvert år, rapportere på status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang i kommunens årsrapport rapportere til kommunestyret med hensyn på utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året
- Refinansiering av eldre lån så langt i året
- Sammensetning av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva (i NOK og %)
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser (benchmark)
- Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet.

7.2. Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slik vedtak skal som minimum angi:

- Lånebeløp
- Nedbetalingstid

*Rådmannen gis fullmakt til å fastsette og godkjenne lånevilkår.

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak skal det gjennomføres låneopptak, herunder godkjenning av lånevilkår, og for øvrig forvaltning av kommunens innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 50 om låneopptak.

Molde kommune tar opp lån til kommunen og kommunens foretak.

Det kan også tas opp lån til refinansiering av eksisterende gjeld. Slike lån og lånevilkår godkjennes av rådmannen.

Det vises også til punkt 6 som tillater avtale om trekkrettighet.

7.3. Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

7.4. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.5. Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 3 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det gjøres unntak fra denne reglen for situasjoner hvor kommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat. Prinsippet kan også fravikes ved låneopptak i statsbank (f.eks Startlån i Husbanken).

7.6. Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen skal legges opp i henhold til følgende;

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld skal til en hver tid være under 5 år.

For å oppnå ønsket rentesikring, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteeksponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt, tilsier at slik endring er ønskelig.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres, og kontraktene skal knyttes til underliggende lån eller låneportefølje. Det skal kun benyttes større banker med bred dokumentert erfaring innenfor dette området, som motpart ved slike kontrakter.

7.7. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Dersom ikke andre forhold tilsier noe annet vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere långivere.

8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva

Med « langsiktige finansielle aktiva » menes midler som ikke må regnes som ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål, og som ut fra kommunens økonomiske situasjon kan anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorisont med noe mindre fokus på kortsiktige markedssvingninger. Langsiktige finansielle aktiva skiller seg fra ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål ved at forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva ikke skal være utslagsgivende for kommunens betalingsevne på kort sikt. For Molde kommune er det ubundet investeringsfond som utgjør langsiktige finansielle aktiva. Forutsetningen er at fondet ikke er disponert til andre formål. Også andre midler kan komme inn under definisjonen ovenfor når alle kriterier er oppfylt.

8.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Molde kommune et godt tjenestetilbud. Det styres etter en langsiktig investeringshorisont på 5 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

8.2 Overordnede investeringsrammer

8.2.1 Generelt

For å kunne oppfylle formålet for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva skal midlene til enhver tid forvaltes etter kriteriene

- sikkerhet
- risikospredning
- likviditet
- avkastning

Risikovurderinger foretas som omtalt i pkt 9.1.

8.2.2 Likviditetsmål

Investeringene skal skje i børsnoterte verdipapirer med rimelig god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet.

8.3 Produktspekter

Følgende instrumenter er tilgjengelige for inkludering i en forvaltningsportefølje;

- bankinnskudd
- sertifikater
- pengemarkedsfond
- obligasjoner
- obligasjonsfond
- aksjeindekserte obligasjoner
- aksjefond
- aksjer og grunnfondsbevis
- valutainstrumenter*)

*) Valutainstrumenter tillates kun i sikringsøyemed i tilknytning til kjøp av utenlandske papirer og fond denominert i annen valuta enn NOK.

8.4 Risikorammer

8.4.1 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen styres blant annet gjennom andel av statspapirer i porteføljen. Statssertifikater og statsobligasjoner er de verdipapirene som er mest likvide i det norske markedet og hvor det til enhver tid kvoterer kurser i markedet med lavest differanse mellom kjøps- og salgskurs.

8.4.2 Kredittrisiko

Kredittrisikoen styres gjennom å klassifisere kredittrisikoen i risikoklasser og ved å etablere plasseringsbegrensninger for risikoklasse og debitor med utgangspunkt i det krav som er satt til kredittrisiko.

8.4.3 Risikoklasser

Kredittrisiko skal klassifiseres i følgende risikoklasser;

Risikoklasse 1	Obligasjoner/sertifikater utstedt av stat eller foretak med statsgaranti innenfor OECD, samt statsobligasjonsfond.
Risikoklasse 2	Obligasjoner med fortrinnsrett, obligasjoner/sertifikater utstedt av statsforetak, fylkeskommuner og kommuner, kraftverk med garanti fra kommune/ fylkeskommune, banker, forsikringsselskap og kredittforetak, innskudd i banker. Pengemarkeds- og obligasjonsfond klassifiseres normalt i denne risikoklassen med unntak av fond som inneholder industri lån/ ansvarlige lån. Sistnevnte klassifiseres under Risikoklasse 3.
Risikoklasse 3	Lån med rating lik BBB- eller bedre og verdipapirfond med gjennomsnittlig rating BBB- eller bedre.
Risikoklasse 4	Eiendom, konvertible obligasjoner og lån med rating lavere enn BBB-.
Risikoklasse 5	Aksjefond og allokeringfond. Herunder også enkeltaksjer/ grunnfondsbevis i min. 15 ulike selskaper hvor det er tatt hensyn til diversifisering i ulike bransjer med videre.
Risikoklasse 6	Enkeltaksjer, grunnfondsbevis og private equity.

8.4.4 Plasseringsbegrensninger – risikoklasse

For å styre kredittrisiko skal følgende begrensninger gjelde for plasseringene;

Kreditrisiko	Total porteføljevdeling
Risikoklasse 1	Minimum 10 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 2	Maksimalt 60 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 3	Maksimalt 40 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 4	Maksimalt 10 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 5	Maksimalt 35 % av total forvaltningskapital
Risikoklasse 6	P.t. ikke rammer

I den grad en høyere risikoklasse ikke er utnyttet fullt ut, skal tilsvarende "ledig" andel kunne øke rammer for klasser med lavere risiko med de begrensninger som er gitt i punkt 8.6 Aktivfordeling.

For eksempel, dersom plasseringene i risikoklasse 4 og 5 er 20 % av total forvaltningskapital, kan plasseringene i risikoklasse 1, 2 og 3 økes med 20 % av total forvaltningskapital. Eller dersom det ikke er plasseringer i risikoklasse 2,3 og 4 kan plasseringene i risikoklasse 1 økes til minimum 70 %.

8.4.5 Plasseringsbegrensninger - debitor

Molde kommunes rammer for maksimal plassering per debitor regnes av kommunens samlede forvaltede kapital (ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og langsiktige finansielle aktiva).

Kreditrisiko	Maksimal plassering per debitor i % av samlet forvaltet kapital
Risikoklasse 1	Ubegrenset
Risikoklasse 2	Statsforetak/obligasjoner med fortrinnsrett: 10 % Fylkeskommune/kommune og kraftselskap m/garanti: 10 % Bank/finans: 10 % Rentefond: 20 %
Risikoklasse 3	Generelt: 2,5 % Rentefond: 10 %
Risikoklasse 4	Generelt: 2,5 % Verdipapirfond: 5 %
Risikoklasse 5	Det skal velges aksjefond som omfatter et større antall selskaper og bransjer og som følger etablerte markedsindekser. Rene bransjefond tillates ikke uten godkjenning fra kommunestyret. Her inngår også enkeltaksjer/ grunnfondsbevis i min. 15 ulike selskaper hvor det er tatt hensyn til diversifisering i ulike bransjer med videre.
Risikoklasse 6	Ingen plassering. Benyttes ikke.

Det tillates ikke plassert mer enn 30 % av porteføljens totale forvaltningskapital i ett enkelt aksjefond. Kommunen tillates ikke å eie mer enn 10 % av fondsandelene i et enkelt verdipapirfond. Kommunens eksponering (innskudd og direkteide obligasjoner/sertifikater) i en enkelt bank skal ikke utgjøre mer enn 2 % av bankens forvaltningskapital.

8.5 Valutarisiko

Utenlandske rentepapirer/rentefond skal ikke benyttes.

8.6 Aktivafordeling

Molde kommune skal normalt ha en fordeling av langsiktige finansielle aktiva basert på en nøytral posisjon og med minimums- og maksimumsrammer for taktisk aktivaallokering:

		Minimum	Nøytral	Maksimum
A	Innskudd i bank (Risikoklasse 1)	10 %	30 %	100 %
B	Plassering i obligasjoner, sertifikater, rentefond (Risikoklasse 2, 3 og 4)	0 %	40 %	90 %
C	Investering i egenkapitalorienterte produkter og instrumenter (Risikoklasse 5)	0 %	30 %	35 %

8.7 Avkastningsrisiko og benchmarks

Avkastningsrisiko er definert som risiko for verdiendring på eiendeler som følge av endringer i markedsforhold, herunder endring i aksjekurser, rentenivå samt endring i volatiliteten i disse markedene.

Ved siden av den absolutte risiko (risikoen for å ikke nå oppsatt avkastningsmål) har kommunen også en relativ risiko som er risikoen for å ikke oppnå avkastningen til en sammenligningsportefølje (benchmarkportefølje).

Benchmark (referanseindeks) for langsiktige finansielle aktiva:

- Bank/likviditet Renter 3 måneder (Nibor)
- Rentebærende portefølje Renter 3 år (ST4X)
- Aksjefond/aksjer Oslo Børs Fondsindeks (OSEBX)
- Samlet Satt sammen i en indeks på 30 % bankinnskudd, 30 % aksjer og 40 % i obligasjoner.

Ved benchmark - sammenligninger skal den faktiske porteføljen og dens avkastning måles mot "normalporteføljen" og dennes "avkastning" i den angjeldende periode.

Renteporteføljen skal ha en varighet (durasjon) på mellom 0,25 og 5,0 år avhengig av renteforventning.

Avkastningsrisikoen for aksjer styres gjennom størrelsen som settes for maksimal ramme for denne risikoklassen. Det er samtidig gitt visse begrensninger ved valg av aksjefond, jfr. punkt 8.4.5, Risikoklasse 5.

8.8 Etske retningslinjer

De etiske retningslinjene som til enhver tid er gjeldende for Statens Pensjonsfond Utland, skal være retningsgivende for Molde kommunes etiske håndtering av kapitalforvaltningen.

Disse retningslinjene innebærer blant annet at selskaper som produserer særlig inhumane våpen skal utelukkes fra porteføljen. Videre skal selskaper utelukkes dersom det er åpenbar uakseptabel risiko for at kommunen gjennom sine investeringer medvirker til:

- Grove eller systematiske krenkelser av menneskerettigheter, som for eksempel drap, tortur, frihetsberøvelse, tvangsarbeid, utnyttelse og annen utbytting av barn
- Alvorlig krenkelse av individers rettigheter i krig eller konfliktsituasjoner, alvorlig miljøskade, grov korrupsjon og andre særlige grove brudd på grunnleggende etiske normer

Molde kommune vil påse at samarbeidende forvaltere er informert om både forvaltningsrammer og etiske retningslinjer i kommunens *Reglement for finansforvaltning*. Det er Molde kommunes mål at kapital ikke plasseres i selskaper med en uakseptabel etisk profil, og at det derfor velges forvaltere som tar hensyn til de etiske sidene ved utvelgelsen av sine investeringer.

Dersom kommunen blir gjort oppmerksom på at det hos en forvalter er plasseringer i selskaper med en uakseptabel etisk profil, skal dette tas opp til diskusjon med forvalteren med sikte på at nevnte plasseringer gjort av forvalteren, opphører, eller at kommunen trekker seg ut av det aktuelle produkt hos forvalteren.

8.9 Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport (kommunens årsrapport) for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapportene skal ta utgangspunkt i tabellen i punkt 8.6, og som et minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike aktivaklasser i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede langsiktige finansielle aktiva
- Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks per aktivaklasse og samlet
- Rådmannens kommentarer knyttet til den faktiske aktivafordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, samt avkastningen i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og risikorammene i finansreglementet

I tillegg skal plasseringen av kommunens langsiktige finansielle aktiva ved hver rapportering stresstestes med følgende parametere:

- +2 % parallelt skift i rentekurven
- -20 % verdiendring på utenlandske aksjer
- -30 % verdiendring på norske aksjer

Samlet verdifall på langsiktige finansielle aktiva skal oppgis, og rådmannen skal kommentere kommunens evne til å bære det potensielle tapet. Dersom rådmannens vurdering er at det potensielle tapet er for stort i forhold til kommunens risikobærende evne, skal rådmannen legge frem forslag til endring i reglementet og sammensetningen av den risikobærende porteføljen.

9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

9.1 Risikovurderinger

Det skal til hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurderinger:

Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng,

- En ”netto” gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved en 2 % andel generell endring i rentekurven.

9.2 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet.

Rådmannen pålegges ansvar for at slike eksterne vurderinger innhentes.

Kvalitetssikring av finansreglementet skal finne sted ved hver endring av reglementet, og før kommunestyret vedtar nytt, endret finansreglement.

Det skal rapporteres på utført kvalitetssikring av rutinene som del av den rapporten som viser utviklingen gjennom siste kalenderår og status ved utgangen av året.

Vedlegg: **Ordliste Vedlegg 1**

Fremtidig renteavtale (FRA).

En FRA-kontrakt er en gjensidig bindende avtale om en fremtidig rente i en gitt periode for et bestemt beløp. Renten, perioden og beløpet avtales når kontrakten inngås.

Rentebytteavtale (SWAP):

En rentebytteavtale har de samme karakteristika som en FRA kontrakt, men gjelder for flere perioder. Renteswap er en avtale mellom to parter om bytte av rentebetingelser på lån i samme valuta. Byttet innebærer at den ene part får byttet sin flytende rente mot fast rente, mens den andre part får flytende rente i bytte mot fast rente.

Derivat:

Avtale om en fremtidig finansiell transaksjon til en pris som er avtalt i dag. Verdien av derivatet avledes av den fremtidige pris på det underliggende objekt som avtalen gjelder for, f.eks. aksje, obligasjon eller valuta. Det finnes en rekke forskjellige finansielle derivater. De fleste er mer eller mindre kompliserte varianter eller kombinasjoner av terminkontrakter og opsjonskontrakter.

BIS: Bank of International settlements. Dette er et internasjonalt samarbeid for å vurdere sikkerhet på bl.a. obligasjoner. En BIS vekt på 100 % indikerer høy risiko, for eksempel kjøp av obligasjoner i et børsnotert selskap som sliter økonomisk. En BIS – vekt på 20 % indikerer liten risiko. Statsobligasjoner har en BIS vekt på 0 % og obligasjoner utstedt av kommuner en BIS vekt på 20 %.

Taktisk aktivaallokering: Allokeringfunksjonen består i å fordele de midler som skal investeres på ulike markeder og aktivaklasser. Strategisk aktivaallokering gir uttrykk for eiers overordnede risikopreferanser og avkastningsforventninger, og kommer gjerne til uttrykk gjennom en refranseindeks/benchmark. Taktisk aktivaallokering består i å velge (som regel innenfor gitte rammer) andre aktiva- eller markedssammensetninger enn i referanseporteføljen, med sikte på å oppnå høyere avkastning enn benchmark.

ST4X: Statsobligasjoner 3 års løpetid

Kredittrisiko representerer faren for at motparten i en kontrakt, for eksempel en låntaker eller motparten i en derivatkontrakt, ikke innfrir sine forpliktelser. Eksempelvis at motpart i en låneavtale eller en selger av en obligasjon ikke betaler tilbake hele eller deler av lånet (inkludert rentene).

Markedsrisiko er risikoen for tap eller økte kostnader som følge av endringer i markedspriser (kurssvingninger) i de verdipapirmarkedene kommunen er eksponert, herunder:

Renterisiko: representerer risikoen for at verdien på plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt). Det er også renterisiko knyttet til kommunens innlån. Endringer i markedsrenten påvirker rentekostnader, og for eksempel også innløsningsverdi på opptatte fastrentelån.

Likviditetsrisiko: faren for at plasseringer ikke kan gjøres disponible for kommunen på kort tid, uten at det oppstår vesentlige prisfall på plasseringene i forbindelse med realisasjon.

Valutarisiko: representerer risikoen for tap på plasseringer og lån pga.kurssvingninger i valutamarkedet.

Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko) Dette er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.

Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko) er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Volatilitet:

Et statistisk mål for svingninger i en tidsserie.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til Molde kommune

UAVHENGIG REVISORS ATTESTASJONSUTTAELSE OM REGLEMENT FOR KOMMUNENS FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet, i forbindelse med Molde kommunes reglement for finans- og gjeldsforvaltningen datert 15. august 2018, herunder tilhørende beskrivelse av rutiner.

Molde kommunes ansvar for finansforvaltningsreglementet

Kommunestyret er ansvarlig for at finans- og gjeldsforvaltningen er underlagt reglement fastsatt i samsvar med kommuneloven § 52 og forskrift av 9. juni 2009 om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for NKRFs medlemmer, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden.

I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1) har Møre og Romsdal Revisjon IKS et omfattende kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Vår oppgave

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om reglement for finansforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med sikkerhet i samsvar med den internasjonale standarden for attestasjonsoppdrag – ISAE 3000 *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører dette oppdraget for å oppnå betryggende sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved kommunens regler for finans- og gjeldsforvaltningen.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet i henhold til ISAE 3000, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at reglementet er i tråd med kommuneloven og forskrift om finansforvaltning. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Gjennomføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet på dette området, innebærer også:

1. Med utgangspunkt i kommuneloven § 52 nr. 3, kontroll av at lovens bestemmelser er innarbeidet i kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltningen, herunder at reglementet:
 - gjør det mulig for kommunen å oppnå en tilfredsstillende avkastning gjennom forvaltningen
 - ikke tillater en forvaltning som medfører vesentlig finansiell risiko for kommunen
 - har bestemmelser om at forvaltningen må ta hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelse ved forfall.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

2. Med utgangspunkt i § 4 første ledd i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning, kontroll av at reglementets innhold tilfredsstillende forskriftens krav, herunder at det omfatter forvaltningen av:
 - ledig likviditet
 - langsiktige finansielle aktiva
 - gjeldsporteføljen og øvrige finansieringsavtaler
3. Med utgangspunkt i § 4 annet ledd i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning, kontroll av at reglementet minst angir
 - formålet med forvaltningen
 - hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva
 - rammer og begrensninger for forvaltningen av de ulike forvaltningstyper
 - tidspunkt for og innhold i statusrapporteringen
 - håndtering av avvik fra finansreglementet
4. Med utgangspunkt i § 3 i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning, kontroll av at rammene for finans- og gjeldsforvaltningen er tilfredsstillende ivare tatt i reglementet.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Vi mener at det fremlagte reglementet for finans- og gjeldsforvaltningen med tilhørende ruiner tilfredsstillende kommunelovens og forskriftens krav.

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for det formål som er beskrevet ovenfor og til kommunens informasjon, og skal ikke brukes til noe annet formål.

Molde, 29. august 2018

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Veslemøy E. Ellinggard

oppdragsansvarlig revisor

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 231
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 3.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 38/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

AVTALT KONTROLLHANDLING. EGENANDEL FOR OPPHOLD VED OMSORGSSENTER

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport fra avtalt kontrollhandling til orientering.

Kontrollutvalget ber administrasjonen vurdere om det er etablert gode nok kvalitetssikringsrutiner knyttet til oppfølging og bruk av de etablerte rutinene.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan og skal forestå det løpende tilsynet med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. jfr. kommuneloven § 77.

I kontrollutvalgets møte 31.1.2018, sak 08/18 Eventuelt, ble det tatt opp en henvendelse vedrørende egenandel for opphold ved omsorgshjem – Kontroll av årsavregninger og avstemming mellom årsavregning og innbetaling. Henvendelse kom fra en person som hadde sine foreldre boende på omsorgssenter i Molde kommune fra 2013-2016 og fire måneder i 2013.

Vedkommende ønsker at kontrollutvalget gjennomfører eller initierer en gjennomgang av kommunens årsavregning, og kontrollerer at årsavregningene og faktisk innbetalinger stemmer overens.

Kontrollutvalget gjorde følgende konklusjon:

Kontrollutvalget ønsker å bestille en avtalt kontrollhandling fra Møre og Romsdal Revisjon IKS der det gjøres en kontroll av denne konkrete avregningen fra 2013-2016 og om årsavregning og faktisk innbetaling stemmer overens. Sekretær og utvalgsleder får fullmakt til å utforme den konkrete bestillingen til revisjonen, etter at det er konferert med revisjonen om det er hensiktsmessig også å utføre noen stikkprøver i tillegg.

I kontrollutvalgets møte 7.3.2018, sak 12/18 vedtok utvalget å godkjenne prosjektplan for avtalt kontrollhandling, under forutsetning av kommunestyrets godkjenning, jf. kontrollutvalgssak 13/18. Kommunestyret godkjente i møte 19.4.2018, sak 12/18, at kontrollutvalget kunne bestille to avtalte kontrollhandlinger, utover et forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2018

Vedlagt følger:

- Avtalt kontrollhandling – rapport om faktiske funn, datert 2.10.2018 fra Møre og Romsdal Revisjon IKS til kontrollutvalget i Molde kommune.

VURDERING

Møre og Romsdal Revisjon IKS har kontrollert:

1. Gjeldende rutiner for beregning av egenandel for opphold i institusjon på kort- og langtidsopphold
2. Beregning på fem beboere i perioden 2013-2016.

Revisjonens funn:

- Det foreligger detaljerte rutiner for selve beregningen av egenandel både på kort- og langtidsopphold. Grunnlaget for beregningen innhentes fra beboer/pårørende, NAV og tilgjengelig ligninger før endelig etterberegning når ligning og skatteoppgjør foreligger.
- Det er ikke funnet avvik for 3 av beboerne (1 korttidsopphold og 2 langtidsopphold). Resultat knyttet til beboer 4: Korttidsopphold/langtidsopphold i perioden 2013-2016. Deler av renteinntektene er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget. Dette utgjør kr 3 562 i for lavt vederlag.
Funn knyttet til Beboer 5: Korttidsopphold i perioden jan. 2013-mai 2013, ikke foretatt endelig avregning for oppholdet.

Det er positivt at det er funnet at det foreligger detaljerte rutiner for beregning av egenandel ved opphold i institusjon. Det er heller ikke funnet noen avvik knyttet til 3 av de kontrollerte beregningene.

Ingen av de kontrollerte beregningene viser at noen beboere har betalt egenandel som de ikke skulle ha betalt.

Det som kontrollutvalget kan be rådmannen vurdere, er om det er etablert gode nok kvalitetssikringsrutiner knyttet til oppfølging av de etablerte rutinene.

Er det for eksempel etablert gode nok kontroller knyttet til de beregninger som gjøres?

Hva gjøres for å sikre at en får inn alle inntekter knyttet til egenandel for opphold ved institusjon?

Funn knyttet til beboer 4 viser at det er beregnet for lav egenandel og funn knyttet til beboer 5 viser at det er brudd på rutinen ved at det ikke er foretatt endelig avregning for oppholdet.

Sekretær vil også anbefale at revisjonen informerer administrasjonen om hvilke beregninger som er kontrollert, og at kontrollutvalget kan be administrasjonen komme i møte og orientere om det er grunn til på tro at disse funnene avdekker en større risiko.

Jane Anita Aspen
daglig leder

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Kontrollutvalget for Molde kommune
v/Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 Molde

Avtalt kontrollhandlinger- rapport om faktisk funn

Vi har gjennomført de handlinger som er avtalt med dere og listet opp nedenfor. Vårt oppdrag er utført i samsvar med ISRS 4400 – Avtalte kontrollhandlinger. Handlingene er utført for å bistå dere i vurderingen av riktigheten av beregning av egenandelens størrelse ved kort- og langtidsopphold ved omsorgssenter i henhold til fastsatt forskrift om egenandel for kommunal helse- og omsorgstjenester av 16. desember 2011.

Vi har kontrollert at:

1. Gjeldende rutiner for beregning av egenandel for opphold i institusjon på kort -og langtidsopphold.
2. Beregningene på fem beboere i perioden 2013-2016.

Våre funn:

- a) Med hensyn til punkt 1 at det foreligger detaljerte rutiner for selve beregning av egenandel både på kort- og langtidsopphold. Grunnlag for beregninger innhentes fra beboer/ pårørende, NAV og tilgjengelig ligninger før endelig etterberegning når ligning og skatteoppgjør foreligger.
- b) Med hensyn til punkt 2 er følgende resultat funnet
 - Beboer 1: Korttidsopphold i perioden 2013-2015, ingen avvik funnet.
 - Beboer 2: Langtidsopphold i perioden 2015-2016, ingen avvik funnet.
 - Beboer 3: Langtidsopphold i perioden 2013-2016, Ingen avvik funnet.
 - Beboer 4: Korttidsopphold / langtidsopphold i perioden 2013-2016. Deler av renteinntekter er ikke tatt med i beregningsgrunnlaget. Dette utgjør kr 3 562 i for lavt vederlag.
 - Beboer 5: Korttidsopphold i perioden jan. 2013-mai.2013, ikke foretatt endelig avregning for oppholdet.

Siden de ovenstående kontrollhandlinger verken utgjør revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, gir vi ikke uttrykk for noen sikkerhet for at informasjonen ikke inneholder vesentlige feil. Dersom vi hadde utført tilleggshandlinger eller hadde gjennomført revisjon eller begrenset revisjon i samsvar med revisjonsstandardene, kunne andre forhold ha kommet til vår kunnskap og blitt rapportert til dere.

Vår uttalelse er utelukkende utarbeidet for det formålet som er beskrevet i første avsnitt i denne rapport og skal ikke brukes til noe annet formål. Uttalelsen er beregnet på anleggseier og eventuelt tredje part som har gitt tilsagn om tilskudd til prosjektet.

Molde 2. oktober 2018,

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Veslemøy Ellinggard
Oppdragsansvarlig revisor

MOLDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 216
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 3.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 39/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «PLAN- OG BYGGESAKSBEHANDLING I MOLDE KOMMUNE»

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget godkjenner den fremlagte prosjektplanen for forvaltningsrevisjonsprosjektet "Plan- og byggesaksbehandling i Molde kommune" med de merknader og tilføyelser som måtte framkomme i møtet. Prosjektplanen danner grunnlag for gjennomføring av prosjektet.

Kontrollutvalget blir underrettet fra revisjonen dersom det gjøres vesentlige endringer i problemstillinger, eller dersom det er behov for ytterligere avgrensinger av vesentlig karakter.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Molde vedtok i møte 13.6.2018, sak 26/18, å bestille en forvaltningsrevisjon av Plan- og byggesaksbehandling.

Bestilling av prosjektet ble godkjent av Molde kommunestyre i møte 20.9.2018, sak 44/18.

Temaet inngår ikke direkte i Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019, men ligger indirekte i planen under Plan og styringssystem.

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av kommunelovens § 77, nr. 4 og Forskrift om kontrollutvalg, kap. 5.

Kontrollutvalget konkluderte raskt med at de var enig med sekretariatets innstilling til tema for forvaltningsrevisjonsprosjekt; Plan og byggesaksbehandling. Utvalget hadde deretter en grundig diskusjon på hvordan de ønsker å innrette prosjektet.

Utvalget gav uttrykk for at det er viktig å få rettet inn prosjektet slik at det kan bidra til at innbyggerne føler at de blir ivaretatt både som tiltakssøkere og som naboer, men utvalget klarte ikke i møte å lande på en avgrensning av prosjektet.

Kontrollutvalget bad derfor om at utvalgsleder og sekretær har en dialog med revisjonen for å gjøre ytterligere avgrensinger i forkant av at revisjonen skal utarbeide et forslag til prosjektplanen som utvalget skal godkjenne.

Utvalgsleder og sekretær hadde 30.8.2018 et møte med oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for å avgrense og konkretiserer prosjektet.

Prosjektet er bestilt gjennomført av Møre og Romsdal Revisjon IKS. I følge RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, skal det i starten av et forvaltningsrevisjonsprosjekt utarbeides en prosjektplan som skal danne grunnlaget for gjennomføring av prosjektet.

Vedlagt følger:

- Prosjektplan for «Plan- og byggesaksbehandling i Molde kommune», datert 3.10.2018.

VURDERING

Kontrollutvalget har ansvar for at kommunen sin virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverket, om de når de fastsette mål og om ressursene blir forvaltet på en effektiv måte. Revisor utfører forvaltningsrevisjon på vegne av kontrollutvalget og er ansvarlig for gjennomføringen.

Kontrollutvalget sitt påse-ansvar for forvaltningsrevisjon innebærer m.a. at utvalget skal holde seg orientert om forvaltningsrevisjonsprosjektet undervegs i prosessen. Dette skjer gjennom prosjektplanen.

Prosjektplanen bør omtale følgende punkt:

- Bakgrunn for prosjektet
- Målsetting og problemstillinger
- Revisjonskriterium eller grunnlaget for disse
- Metodisk tilnærming
- Organisering og ansvar, ressursbehov og tidsplan

I den vedlagte prosjektplanen har revisor, under pkt. 4, utarbeidet problemstillinger som blir lagt til grunn for prosjektet. Kontrollutvalget må her vurdere om revisor sin oppfatning av bestillingen er i tråd med det utvalget hadde ønske om å få belyst ved valg og bestilling av prosjekt.

- Sikrer Molde kommune nødvendig samarbeid og samhandling ved behandling av plan og byggesaker?
- Sikrer Molde kommune forsvarlig saksbehandling av reguleringsplaner?
- Sikrer Molde kommune forutsigbarhet, effektivitet og likeverdig behandling av byggesaker?

I pkt. 5 i prosjektplanen fremgår de avgrensinger som er gjort i prosjektet. Det avgrenses mot tilsyn, ulovlighetsoppfølging og gebyr. Dette vil da ikke bli berørt i rapporten.

Det er viktig at utvalget i møte tar stilling til om en er enig i de avgrensingene som gjøres i prosjektplanen som her legges frem. Det er helt nødvendig å gjøre avgrensninger for at ikke prosjektet blir for stort, men spørsmålet er om det avgrenses mot de riktige områdene. Dersom noe mer skal omfattes av prosjektet, må noe annet tas bort.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget blir orientert dersom revisjonen etter møte ser grunnlag for å gjøre ytterligere avgrensinger av vesentlig karakter.

I pkt. 6 står det litt om metode og gjennomføring. Metoden som vil bli benyttet er dokumentgjennomgang og intervjuer. I tillegg planlegges det en spørreundersøkelse knyttet til tema 2.

Sekretariatet vurderer at prosjektplanen revisjonen har utarbeidet inneholder de punkt en slik plan bør inneholde.

Jane Anita Aspen
daglig leder

PROSJEKTPLAN, forvaltningsrevisjon	Møre og Romsdal Revisjon IKS
Utarbeidet av:	Einar Andersen
Dato:	3.10.2018
Enhet:	Molde kommune
Prosjekt:	Plan- og byggesaksbehandling i Molde kommune

1. Generell hjemmel for forvaltningsrevisjon

Aktivitet	Hjemmel
Kommunens revisor skal utføre forvaltningsrevisjon.	Kommuneloven § 78 nr. 2 og forskrift om revisjon kapittel 3 §§ 6-8
Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.	Kommuneloven § 77 nr. 4

2. Bakgrunnen for dette revisjonsprosjektet

Plan for forvaltningsrevisjon 2016 til 2019

Utvalg	Saksnummer	Dato
Kontrollutvalget	27/2016	21.9.2016
Kommunestyret	94/2016	6.10.2016

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 omtaler ikke **plan og byggesaksbehandling** spesielt. Men i overordnede analyse som ligger til grunn for planen står det under Plan og styringssystem:

Gode saksbehandlingsprosesser er viktig blant annet for å ivareta brukernes rettsikkerhet. Det er også en forutsetning om at kommunen skal fatte riktige avgjørelser, ha rettferdig, rask og god saksbehandling, og at det skal være forutberegnelighet i avgjørelsene gjennom at kommunene opptrer konsekvent og at tilsvarende saker behandles likt.

Bestilling av prosjekt

Utvalg	Saksnr.	Dato	Vedtak
Kontrollutvalget	26/2018	13.6.2018	Innstilling til kommunestyret til sak 44/2018
Kommunestyret	44/2018	20.9.2017	Kommunestyrets vedtak <ol style="list-style-type: none"> Kommunestyret støtter kontrollutvalgets bestilling av følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: Plan og byggesaksbehandling Kontrollutvalget får fullmakt til å avgrense prosjektet og godkjenne problemstillinger. Prosjektet bestilles utført hos Møre og Romsdal Revisjon IKS. Revisjonen utarbeider prosjektplan som godkjennes av kontrollutvalget.

Kommunestyrets vedtak

Kommunestyret vedtok gjeldende plan for forvaltningsrevisjon i møte 6.10.2016 i sak 94/2016. Kommunestyret vedtok i tillegg at kontrollutvalgets valg av forvaltningsrevisjonstema skal endelig godkjennes av kommunestyret. I forståelse med dette utarbeidet kontrollutvalget sak som ble lagt fram for kommunestyret og behandlet i møte 20.9.2018.

Kontrollutvalgets behandling

I protokoll fra møte 13.6.2018 opplyses det følgende i sak 26/2018 om prosjektet under overskriften Kontrollutvalgets behandling:

Innledningsvis grunn gav sekretariatet sin innstilling og forklarte hvilke vurderinger som var gjort i forhold til temaene som var trukket frem i saksfremlegget.

Kontrollutvalget konkluderte raskt med at de var enig med sekretariatets innstilling til tema for forvaltningsrevisjonsprosjekt; Plan og byggesaksbehandling. Utvalget hadde deretter en grundig diskusjon på hvordan de ønsker å innrette prosjektet.

Utvalget gav uttrykk for at det er viktig å få rettet inn prosjektet slik at det kan bidra til at innbyggerne føler at de blir ivaretatt både som tiltakssøkere og som naboer, men utvalget klarte ikke i møte å lande på en avgrensning av prosjektet.

Kontrollutvalget ber derfor om at utvalgsleder og sekretær har en dialog med revisjonen for å gjøre ytterligere avgrensninger i forkant av at revisjonen skal utarbeide et forslag til prosjektplanen som utvalget skal godkjenne.

3. Aktuelt regelverk

- Kommuneloven
- Forvaltningsloven
- Plan- og bygningsloven
- Arkivlova
- Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- Forskrift om offentlige arkiv (arkivlova)
- Forskrift om konsekvensutredning
- Kommunens system og rutiner

4. Problemstillinger og revisjonskriterier

Problemstillinger

Det skal utarbeides problemstillinger for den enkelte forvaltningsrevisjonen. Med utgangspunkt i bestillingen fra kontrollutvalget har revisjonen operasjonalisert problemstillingene og mener at disse er tilstrekkelig konkretisert og avgrenset til å kunne besvares.

Revisjonen legger til grunn at det kan gjøres mindre justeringer i forhold til de funn som undersøkelsen avdekker. Konkretisering av problemstillingene vil bli vurdert underveis i prosjektet.

Revisjonskriterier

Med utgangspunkt i problemstillingene skal det etableres revisjonskriterier. Revisjonskriterier er de krav, normer og/ eller standarder som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/ vurderes i forhold til. Revisjonskriteriene skal være begrunnet i, og utledet fra, autoritative kilder innenfor det

- 6 Molde kommune sikre at det i saksframlegg som legges fram for kommunestyret til vedtak framgå hvordan innkomne uttalelser til planforslaget og konsekvensene av planen har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt.
- 7 Molde kommune sikre at administrasjonen som hovedregel har ferdigbehandlet reguleringsplanforslaget senest 12 uker etter at høringsfristen er ute.

Tema 3: Saksbehandling av byggesaker

Problemstilling 3:

- **Sikrer Molde kommune forutsigbarhet, effektiv og likeverdig behandling av byggesaker?**

Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er utledet fra kommuneloven, forvaltningsloven og plan- og bygningsloven.

Revisjonen ser det som aktuelt å undersøke om:

- 1) Molde kommune sikrer at dokumenter som har verdi som dokumentasjon eller som er del av saksbehandling i forbindelse med byggesaksbehandling blir arkivert.
- 2) Molde kommune har etablert system som sikrer etterlevelse av lovkrav og betryggende kontroll.
- 3) Molde kommune gir informasjon og veiledning om saksbehandling og kommunens krav til byggesøknader.
- 4) Molde kommune sikrer at det sendes ut foreløpig svar der regelverket krever dette.
- 5) Molde kommune sikrer at saksbehandlingsfrister overholdes.
- 6) Molde kommune sikrer at utredningsplikt overholdes.
- 7) Molde kommune sikrer at prinsipp om likebehandling etterleves.

5. Avgrensning

Revisjonens undersøkelser er knyttet til kommunens saksbehandling av reguleringsplaner. Samhandling mellom Plan og utviklingsavdelingen og Byggesak og geodata behandles under tema 1. Det vil til en viss grad bli undersøkt om kommunen har gitt tillatelser til tiltak uten å utarbeide reguleringsplaner i de tilfellene loven krever det.

Revisjonens undersøkelser er knyttet til enkelte sider av byggesaksbehandlingen fram til det er gitt avslag eller tillatelse til byggesak. Det avgrenses mot tilsyn, ulovlighetsoppfølging og gebyr.

Plan- og bygningsloven ble endret 1.7.2015. Den kartlegging vi gjør av enkeltsaker avgrenses til perioden etter 1.7.2016.

6. Metode og gjennomføring

Undersøkelsen skal baseres på Norges kommunerevisorforbund (NKRF) sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Metoden som vil bli nyttet er dokumentgjennomgang og intervjuer.

Ved dokumentgjennomgang vil det være aktuelt å innhente og vurdere styrende dokumenter utarbeidet av Molde kommune. I tillegg vil det være aktuelt å vurdere enkelte plansaker og et utvalg byggesaker i saksbehandlingssystemet. KOSTRA tall vil også bli omtalt i rapporten.

Det vil bli vurdert hvordan prosjektet kan involvere brukere. Det planlegges en spørreundersøkelse knyttet til tema 2.

reviderte området. Revisjonskriteriene skal være relevante, konkrete og i samsvar med de kravene som gjelder for forvaltningsrevisjonsobjektet innenfor den aktuelle tidsperioden.

Revisjonen vil innhente aktuelle styringsdokumenter fra Molde kommune. Disse vil kunne være kilder til konkretisering av problemstillingene og revisjonskriteriene.

Basert på temaene som kontrollutvalget ønsker vurdert har revisjonen utledet tre aktuelle tema og problemstillinger. Revisjonskriteriene omtales kort under og er utdypet i vedlegg 3.

Tema 1: Organisering

Problemstilling 1:

- **Sikrer Molde kommune nødvendig samarbeid og samhandling ved behandling av plan- og byggesaker?**

Revisjonskriterier

Revisjonen ser det som aktuelt å undersøke om:

- Molde kommune har en formålstjeneslig organisering for å sikre effektiv behandling av plan- og byggesaker.
- Molde kommune har utarbeidet rutiner for plan- og byggesaksbehandling som er kjent og etterleves.
- Molde kommune sikrer nødvendig samordning og samarbeid i arbeid med reguleringsplaner og byggesaker.
- Molde kommune sikrer at ansatte har nødvendig kompetanse og får nødvendig opplæring.

Revisjonskriteriene er utledes fra kommuneloven § 23 (administrasjonssjefens oppgaver og myndighet – intern kontroll).

Temaet vil til en viss grad være beskrivende.

Tema 2: Saksbehandling av reguleringsplaner

Problemstilling 2:

- **Sikrer Molde kommune forsvarlig saksbehandling av reguleringsplaner?**

Revisjonskriterier

Revisjonskriteriene er utledes fra arkivloven, plan og bygningsloven og forskrift om konsekvensvurdering.

Revisjonen ser det som aktuelt å undersøke om:

- 1 Molde kommune sikrer at dokumenter som har verdi som dokumentasjon eller som er del av saksbehandling i forbindelse med planarbeid blir arkivert.
- 2 Molde kommune sikrer at det avholdes oppstartmøte dersom forslagstiller er en annen enn planmyndigheten. Det skal skrives referat.
- 3 Molde kommune sikre at berørte myndigheter, grunneiere, festere, naboer og andre berørte varsles når planarbeidet igangsettes.
- 4 Molde kommune sikre at det fastsettes et planprogram, dersom det er krav om konsekvensutredning. Planprogrammet skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn i minst seks uker.
- 5 Molde kommune sikre at forslag til reguleringsplan sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

7. Ressurser

Kompetanse	Navn	Ressurser
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor	Marianne Hopmark	25 timer
Utøvende forvaltningsrevisor	Einar Andersen	250 timer
Regnskapsrevisor	Anne Oterhals	25 timer

8. Tidsplan

Kontrollutvalget vedtar plan i møte 22.10.2018. Oppstart av prosjekt planlegges umiddelbart etter at plan er vedtatt. Oppstartbrev kan sendes til rådmann når prosjektplan er vedtatt i kontrollutvalget. Det planlegges med at forvaltningsrevisjonsrapport kan behandles av kontrollutvalget i første møte i 2019.

Aktivitet	Planlagt utført	Merknader
Kontrollutvalget bestilte prosjektet	13.6.2018	OK
Oppstart planlegging	Uke 34	OK
Møte med KU leder og KU sekretariat *	30.8.2018	OK
Kommunestyret gir sin tilslutning til valg av prosjekt	20.9.2018	OK
Prosjektplan sendes til kontrollutvalget	8.10.2018	
Prosjektplan behandles i kontrollutvalget	22.10.2018	
Utsendelse oppstartbrev til rådmann	23.10.2018	
Oppstartmøte med administrasjonssjef	Uke 43/44	
Arbeid med rapport	Høst 2018	
Utkast til rapport på høring	Uke 2/2019	
Høringsmøte med administrasjonssjef	Uke 3/2019	
Frist for høringsuttalelse	26.1.2019	
Rapport oversendes til kontrollutvalg	31.1.2019	
Kontrollutvalg behandler rapporten		
Kommunestyret behandler rapporten		

*Vedtatt i KU 13.6.2018 at KU leder og KU sekretariat tar nødvendige avklaringer med revisjonen vedrørende problemstillinger og revisjonskriterier.

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 210
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 30.9.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 40/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

MOLDE KOMMUNE. ØKONOMI- OG FINANSRAPPORT 2. TERTIAL 2018

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomi- og finansrapport for 2. tertial 2018, sammen med administrasjonens muntlige redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

Med hjemmel i kommuneloven § 46 nr. 8, har Kommunaldepartementet gitt **Forskrift om årsbudsjett for kommuner.**

I § 10 i forskrifta går det fram at administrasjonssjefen gjennom budsjettåret skal legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter i henhold til vedtatt årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak. Rapporteringen skal minimum skje to ganger pr. år jf. merknad til paragraf 10.

I § 11 går det fram at det skal foretas endringer i årsbudsjettet når dette anses påkrevd. Det er kommunestyret selv som skal foreta de nødvendige endringer i årsbudsjettet.

I § 12 går det fram at de oversiktene skal inneholde inntekter, utgifter, avsetninger og bruk av avsetninger og bygge på samme forutsetninger som det vedtatte årsbudsjett.

I følge forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning § 6, skal Administrasjonssjefen minst to ganger i året legge fram rapporter for kommunestyret eller fylkestinget som viser status for kommunens eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning. Forskriften sier også hva rapporten skal inneholde.

Vedlagt saken følger:

- Økonomi- og finansrapport for Molde kommune pr. 2. tertial 2018 - saksframlegg til formannskap og kommunestyret m/vedlegg.

VURDERING

Tjenesteproduksjonen melder et forventet merforbruk på 32,3 mill. kroner. Dette er en forverring på 2,7 mill. kroner siden rapportering per juni.

Rådmannen skriver at for frie inntekter og finansutgifter meldes det en positiv prognose på 7,5 mill. kroner.

Samlet viser årsprognose per 2 tertial et samlet merforbruk på 24,8 mill. kroner. Dette er en samlet forbedring på 4,8 mill. kroner siden rapporteringen per juni, skiver rådmannen. Dersom resultatet blir som prognosen i denne økonomirapporten, vil avsetning til disposisjonsfond i 2018 bli på 11, 8 mill.kroner.

Tertialrapporten viser rapportering fra enhetene og rådmannens kommentarer til rapporteringen.

Rådmannen skriver at disposisjonsfondet snart vil være tomt dersom det ikke oppnås balanse i tjenesteproduksjonen.

Sekretær har her tatt med de enhetene som rådmannens tertialrapport viser at har prognose til størst merforbruk;

Innenfor tjenesteproduksjonen er det ved denne rapporteringen tiltak funksjonshemmede som har de største økonomiske utfordringene. Enheten melder nå en årsprognose på 15 mill. kroner i merforbruk.

Pleie- og omsorgsområdet har over år hatt økonomiske utfordringer. Det meldes nå et samlet merforbruk på 10,5 mill. kroner, mot 6,3 mill. kroner i juni.

Skoleområdet melder et samlet merforbruk på 6,55 mill. kroner i denne økonomirapporten.

Vedlagt tertialrapporten ligger finansrapport 2. tertial 2018. Nytt finansreglement ble vedtatt av kommunestyret 20.9.2018. Finnansrapporteringen 2. tertial er basert på det nye finansreglementet.

Gjennomført stresstest viser at dersom renten øker med 1 pst. På netto gjeld med renterisiko, vil dette medføre en økt rentekostnad på 16,6 mill. kroner.

Molde kommune har ved utgangen av august en samlet gjeld på nesten 3,5 mrd. Kroner.

Trekke man ut videreutlån og ubrukte lånemidler, sitter kommunen igjen med en nettogjeld på 2,7 mrd. Kroner.

Innen 6 mnd. må Molde kommune refinansiere to lån på til sammen 650 mill. kroner.

Det går frem av finansrapporten at en forventer at årets rentekostnader vil havne på budsjett.

Sekretariatet er ikke kjent med at det er feil eller mangler ved den fremlagte tertialrapporten.

Jane Anita Aspen
daglig leder

Molde kommune
Rådmannen

Arkiv: 210
Saksmappe: 2018/900-4
Saksbehandler: Nils Ingar Hovde
Drøpping
Dato: 12.09.2018

Saksframlegg

Økonomi- og finansrapport for Molde kommune per 2. tertial 2018

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
57/18	Drift- og forvaltningsutvalget	01.10.2018
	Molde formannskap	
	Molde kommunestyre	

Rådmannens forslag til innstilling

Økonomirapporten med tilhørende finansrapport per 2. tertial 2018 tas til orientering.

Saksopplysninger

Vedlagt oversendes økonomirapport med tilhørende finansrapport per 31. august 2018 for Molde kommune.

Rapporten består av saksframlegg og fire vedlegg. Vedlegg 1 viser totalt driftsresultat for Molde kommune spesifisert per avdeling og enhet per 2. tertial 2018. Vedlegg 2 viser spesifikasjon av frie inntekter og finansieringsutgifter. Vedlegg 3 er finansrapporten per 2. tertial. Vedlegg 4 er en spesifikasjon av midler forvaltet av Pareto Asset Management AS (ekstern forvaltning av finansielle aktiva) og inngår i rapporteringen i vedlegg 3. Det vises særlig til rådmannens kommentarer til rapporteringen fra avdelinger og enheter som i saken kommer umiddelbart etter de avdelings- og enhetsvise kommentarene.

Årsprognose og periodisert avvik per august 2018

Tjenesteproduksjonen melder et forventet merforbruk på 32,3 mill. kroner. Det er en forverring på 2,7 mill. kroner siden rapporteringen per juni.

For frie inntekter og finansieringsutgifter rapporteres det et «mindreforbruk» (økte inntekter/reduerte utgifter) på 7,5 mill. kroner. Dette er knyttet til redusert minsteavdrag, tilskudd fra Havbruksfondet samt ekstra utbytte fra Istad AS. Under finansområdet er det imidlertid flere usikre poster. Som eksempel kan nevnes skatteinntektene som kan bli lavere enn budsjettet, men det er ikke lagt inn endret prognose i denne rapporteringen. Samlet viser årsprognosen per 2. tertial et samlet merforbruk på 24,8 mill. kroner. Dette er en samlet forbedring på 4,8 mill. kroner siden rapporteringen per juni.

Det er opprinnelig budsjettet med en avsetning til disposisjonsfond på 18,1 mill. kroner i 2018. Videre ble mindreforbruket fra 2017 på 22,8 mill. kroner, vedtatt avsatt til disposisjonsfond i k-sak 19/18 (årsrapport 2017). Videre ble det ved budsjettrevisjonen i juni vedtatt å redusere avsetningen til fondet i 2018 med 4,2 mill. kroner. Samlet avsetning til disposisjonsfond i 2018 i revidert budsjett er da på 36,7 mill. kroner.

Etter regnskapsreglene skal et eventuelt merforbruk i 2018 reduseres med tilhørende strykninger av avsetning til disposisjonsfond. Det betyr at samlet årsprognose blir balanse i denne rapporten, men at avsetning til disposisjonsfond er redusert med 24,8 mill. kroner i forhold til revidert budsjett, slik at avsetningen blir på 11,8 mill. kroner.

Dersom resultatet blir som prognosen i denne økonomirapporten, vil avsetning til disposisjonsfond bli som følger i 2018:

Utvikling disposisjonsfond 2018	Tall i hele tusen
Opprinnelig budsjett 2018	18 063
Avsetning av regnskapsmessig mindreforbruk 2017	22 837
Redusert avsetning gjennom budsjettrevisjonen i juni	-4 213
Strykninger årsregnskap 2018 (prognose per 2. tertial)	-24 848
Avsetning til disposisjonsfond i 2018 (prognose)	11 839

Økonomirapportering på avdelinger og enheter

Det er presisert at enhetslederne og avdelingssjefene skal besvare følgende fem spørsmål i forbindelse med rapporteringen:

1. Forklar avvik mellom periodisert regnskap og periodisert budsjett.
2. Hvilke tiltak er gjennomført eller vurderes gjennomført for
 - å kunne øke omfang av tjenesten?
 - øke kvaliteten på tjenesten?
 - å komme på den budsjetterte rammen?
3. Hva vil de enkelte tiltak frigjøre av økonomiske ressurser, og hva vil disse bli benyttet til?
4. Beskriv konsekvensene for tjenesten av de tiltak som er, eller vil bli gjennomført.
5. Forklaring av årsprognosen.

Rådmannen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	6 366	7 570	1 203	15,90 %	14 471	800	5,53 %
August	8 378	11 798	3 421	28,99 %	14 471	1 500	10,37 %

Periodisert avvik

Avdelingen har et mindreforbruk på 3 420 538 kroner per 2. tertial.

Av dette utgjør nye Molde kommune 2,2 mill. kroner. Resultatet for nye Molde kommune blir utlignet ved årets slutt slik at det reelle periodiserte mindreforbruket er 1, 2 mill. kroner.

Det skyldes hovedsakelig vakanse og salg av tjenester til nye Molde kommune.

Tiltak

Innkjøpsstoppen vil bidra til ytterligere innsparinger 2. halvår. Blant annet forventes innsparinger på driftsposter som markedsføring, kurs og andre utgifter.

Frigjorte ressurser

Fortsatt vakanse og praktisering av innkjøpsstoppen vil bidra til økte positive avvik, anslagsvis på 0,7 mill. kroner for budsjettområdet som helhet.

Konsekvens av tiltak

Konsekvensen er at mange oppgaver prioriteres ned og at utviklingsoppgaver tar lengre tid enn planlagt.

Årsprognose

Avdelingen melder et mindreforbruk på 1,5 mill. kroner som årsprognose.

Plan- og utviklingsavdelingen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	9 079	10 243	1 164	11,36 %	24 067	400	1,66 %
August	13 574	15 648	2 073	13,25 %	24 067	1 000	4,16 %

Periodisert avvik

Avdelingen har et mindreforbruk på 2 073 385 kroner per 2. tertial.

Korrigert for periodiseringsavvik for kjøp av konsulenttenester, er mindreforbruket 1,4 mill. kroner.

Hovedårsak til mindreforbruket er vakante stillinger i avdelingen og refusjon sykelønn.

Tiltak

Ledige stillinger gir kapasitetsutfordringer og streng prioritering av oppgaver er nødvendig.

Frigjorte ressurser

I avdelingen jobbes det kontinuerlig med å forenkle rutinene.

Konsekvens av tiltak

Forenklingsarbeidet gjør at vi frigjør tid. Arbeidsoppgavene er omfattende. Resultatet vil vise seg gjennom flere leverte resultater.

Årsprognose

Avdelingen melder et mindreforbruk på 1,0 mill. kroner som årsprognose.

Prognosen er nøkternt vurdert og er usikker grunnet spørsmål knyttet til inntekter fra prosjekter som det er budsjettet inntekter fra. Videre må avdelingen finansiere egenandelen til prosjekt gjennom «Byen som regional motor». Her må enheten bruke friske midler, ikke bare egeninnsats i form av lønn. Fagseksjon barnehage får dessuten økte lønnskostnader.

Driftsavdelingen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	4 143	4 716	574	12,16 %	10 444	-	0,00 %
August	6 528	6 983	455	6,52 %	10 444	-200	-1,91 %

Periodisert avvik

Avdelingen har et mindreforbruk på 455 456 kroner per 2. tertial.

Periodisert avvik skyldes i hovedsak øremerkede prosjektmidler som enda ikke er brukt og som det er planlagt aktivitet for.

Tiltak

Det er et kontinuerlig arbeid som pågår for å holde saksbehandlingstid og ressursbruk nede ved tildelingskontoret. Tjenesten har Lean-fokus og prøver ut nye måter å organisere arbeidet på.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser brukes til å redusere saksbehandlingstid.

Konsekvens av tiltak

Mål om bedre og raskere saksbehandling.

Årsprognose

Avdelingen melder et merforbruk på 0,2 mill. kroner som årsprognose.

Driftsavdelingen har betalt ut 0,3 mill. kroner til oppreisningsordningen for barnehjemsbarn. Dette er ikke budsjettert, men det er vedtatt at kommunen skal delta i ordningen.

Personal- og organisasjonsavdelingen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	33 227	32 502	-725	-2,23 %	61 704	1 500	2,43 %
August	44 477	47 680	3 203	6,72 %	61 704	3 300	5,35 %

Periodisert avvik

Avdelingen har et mindreforbruk på 3 202 907 kroner per 2. tertial.

Dette skyldes at det holdes igjen midler til digitalisering i Molde kommune og midler i ROR-IKT.

Tiltak

Det holdes igjen 1,5 mil. kroner av digitaliseringsmidler som var planlagt til skolene. ROR-IKT holder igjen midler på grunn av ansettelsesstopp og innkjøpsstopp og for Molde kommune utgjør dette ca. 1,4 mill. kroner. Videre vil vakanse på avdelingen, stryking av velferdsmidler samt eget lean-prosjekt gi innsparing på anslagsvis 0,4 mill. kroner. Utrulling av SvarUT er et tiltak for reduksjon av portoutgifter.

Frigjorte ressurser

Samlede innsparinger på 3,3 mill. kroner benyttes til å redusere det samlede merforbruket som rapporteres fra tjenesteproduksjonen.

Konsekvens av tiltak

Høyt arbeidspress og kontinuerlig behov for prioriteringer jamfør kost-nytteprinsipp. Gir mindre sløsing og mer tid til kjerneoppgaver. Det å holde igjen digitaliseringsmidler vil gi negative konsekvenser i enheter og i stab.

Årsprognose

Avdelingen melder et mindreforbruk på 3,3 mill. kroner som årsprognose.

Økonomiavdelingen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	7 338	7 944	606	7,62 %	18 789	400	2,13 %
August	12 246	13 046	800	6,13 %	18 789	450	2,40 %

Periodisert avvik

Avdelingen har et mindreforbruk på 800 218 kroner per 2. tertial.

Periodisert avvik skyldes økte refusjoner sykelønn og fødselspermisjoner samt at noen inntekter og utgifter har havnet på annen periode enn budsjettert.

Tiltak

Innføringen av ansettelses- og innkjøpsstopp medfører at fravær av ulik art ikke blir erstattet med vikarer eller bruk av overtid. Videre holdes øvrige utgifter på et absolutt minimum så lenge det ikke hindrer daglig drift. Eksempler på dette er kurs- og reiseutgifter.

Frigjorte ressurser

Samlet positivt avvik vil i sin helhet benyttes til å redusere det totale merforbruket i Molde kommune som har fremkommet ved økonomirapporteringen i 2018.

Konsekvens av tiltak

Konsekvensene av ikke å erstatte ansatte som av ulike grunner er fraværende, vil medføre økt belastning på de som er på arbeid og kan i verste fall utløse ytterligere sykefravær. Manglende faglig oppdatering gjennom kurs m.v. må kompenseres gjennom internopplæring så langt dette lar seg gjøre. Fravær av faglig oppdatering (kurs, konferanser, seminar m.v.) vil over tid (mange år med innkjøpsstopp) virke lite motiverende på den enkelte ansatte.

Årsprognose

Avdelingen melder et mindreforbruk på 0,45 mill. kroner som årsprognose.

Skoleområdet

Enhet	Periode- regnskap	Periode- budsjett	Periode- avvik	Periode- avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Fellesområde skole	1 834	2 983	1 148	38,50 %	12 978	-	0,00 %
Kvam skole	10 641	9 634	-1 007	-10,45 %	15 333	-1 000	-6,52 %
Sellanrå skole	17 894	17 761	-133	-0,75 %	27 299	-500	-1,83 %
Langmyra skole	23 642	23 295	-347	-1,49 %	36 847	-	0,00 %
Nordbyen skole	13 703	13 667	-36	-0,26 %	21 852	-	0,00 %
Kviltorp skole	23 856	23 224	-632	-2,72 %	35 882	-500	-1,39 %
Kleive oppvekstsenter	6 971	7 449	478	6,41 %	11 666	300	2,57 %
Bolsøya skole	4 553	4 424	-128	-2,90 %	6 973	-200	-2,87 %
Vågsetra barne- og ungdomsskole	16 603	14 815	-1 788	-12,07 %	23 848	-1 000	-4,19 %
Sekken oppvekstsenter	3 247	3 068	-179	-5,83 %	4 854	-250	-5,15 %
Bekkevoll ungdomsskole	22 776	20 329	-2 447	-12,04 %	31 964	-1 500	-4,69 %
Bergmo ungdomsskole	16 109	15 294	-815	-5,33 %	24 520	-700	-2,85 %
Skjevik barne- og ungdomsskole	14 260	12 386	-1 873	-15,12 %	19 337	-1 200	-6,21 %
Sum August	176 089	168 329	-7 760	-4,61 %	273 353	-6 550	-2,40 %
Sum juni	122 507	117 042	-5 464	-4,67 %	273 353	-5 650	-2,07 %
Endring fra forrige periode	-53 582	-51 287	2 295	-0,06 %	0	-900	-0,33 %

Periodisert avvik

Skoleområdet har et merforbruk på 7 759 681 kroner per 2. tertial.

Årsaken til merforbruket er noen periodiseringsavvik, ekstra tiltak for oppfølging av elever med større utfordringer, spesialundervisningstiltak og læringsmiljøutfordringer. I tillegg er det flere elever i innføringstilbudet enn det som er lagt til grunn i budsjettet, manglende refusjoner og organisatorisk tilrettelegging utover tildelt ramme, blant annet med grunnlag i undervisningslokalers utforming.

Tiltak

Skoleområdet vil, i samarbeid med PPT, iverksette en grundig gjennomgang av spesialundervisningsfeltet og slik legge til rette for en enda bedre og mer målrettet bruk av ressursene.

Der er igangsatt oppfølging/skolering rundt læringsmiljøutfordringer.

Fagseksjonen og de aktuelle skolene er i gang med en vurdering av organisering og dimensjonering av innføringstilbudet i kommunen for å sikre optimal utnyttelse av ressursene.

Det skal legges til rette for en aktiv bruk av «Min Timeplan,». Det forventes at dette vil gi en enda bedre oversikt i forhold til ressursutnyttelse og oppdaterte arbeidsplaner for ansatte.

Noen av skolene har gjennomført nedbemanning fra nytt skoleår.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser må benyttes til kvalitetsutvikling, jf. arbeid med digitalisering.

I tillegg vil frigjorte ressurser måtte benyttes til å innfri kravet som opplæringslovens § 1-4 setter til intensiv opplæring på 1. – 4. trinn til elever som står i fare for å bli hengende etter i grunnleggende ferdigheter. Det samme gjelder bestemmelsene i kapittel 14A i forskrift til opplæringsloven, som sier hvordan forholdet mellom tallet på lærere og elever skal være (lærernormen). Begge bestemmelsene ble iverksatt 1. august 2018.

Konsekvensene av tiltak

Nødvendige elevtiltak må gjennomføres. Innsparing på andre driftstiltak som vikarbruk og innkjøp, blir fortløpende vurdert. Redusert voksentetthet fører til mindre grad av tilpasset opplæring for elevene, økt behov for spesialundervisning og mer belastning for ansatte.

Årsprognose

Skoleområdet melder et samlet merforbruk på 6,55 mill. kroner som årsprognose.

Årsaken til dette er ekstra tiltak for oppfølging av elever med større utfordringer og organisatorisk tilrettelegging utover tildelt ramme blant annet med grunnlag i undervisningslokalers utforming.

Ved enkelte skoler blir nødvendige tiltak utover ramme videreført gjennom året. Nye tiltak har også blitt opprettet med bakgrunn i nyankomne elever høsten 2018 med vesentlige behov. Nye sakkyndige uttalelser fra PPT i løpet av vår og sommer 2018, har medført vesentlige ressursbehov.

Molde voksenopplæringscenter

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	7 576	-2 086	-9 662	463,18 %	9 646	-450	-4,67 %
August	16 953	14 146	-2 807	-19,84 %	9 646	-200	-2,07 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 2 806 878 kroner per 2. tertial.

Årsaken til merforbruket er lønnskostnader utover budsjett i vårsemesteret. Det er planlagt en reduksjon i lønnsutgiftene siste tertial gjennom vakanser. Det er i tillegg forventet merinntekter på enkelte inntektsposter i høst (tilskudd 2-saker), men disse vil delvis bli «spist opp» av økte lønnsutgifter i forbindelse med særskilt tilrettelagt opplæring.

Molde kommune har bosatt flere enslige mindreårige med uavklart status. Mange av disse har til dels store og sammensatte behov, både psykososiale og læremessige. Kommunen er lovpålagt å tilby grunnskoleopplæring til denne gruppen, men mottar lite midler for å finansiere opplæringen. Oppholdsstatus eller oppbrukt rett er årsaken til at så få utløser norsktilskudd. Ungdom i alderen 16–18 år har ikke rett til introduksjonsprogram, noe som betyr at plassene heller ikke dekkes av inntekter fra internsalg til flyktningetjenesten. Dette er en vesentlig årsak til merforbruket.

Tiltak

Det er planlagt en reduksjon i lønnsutgiftene gjennom vakanser. To stillinger (1,6 årsverk) blir holdt vakant ut høstsemesteret. I tillegg er det dette semesteret flere vakanser på grunn av studier, foreldrepermisjon, langvarig sykdom og overgang til pensjon. Disse blir bare delvis erstattet med vikar.

Enheten jobber med flere tiltak for å øke ekstern finansiering, blant annet ved salg av kurs og opplæring til bedrifter og andre aktører. Det pågående nasjonale forsøket med modulbaserte læreplaner i grunnskoleopplæring for voksne, gjør at Molde voksenopplæringscenter fra starten av programperioden retter en enda større del av introduksjonsopplæringen inn mot formell kompetansegivende opplæring i de grunnskolefag som trengs for å være kvalifisert for videregående opplæring. Dette er i tråd

med departementets varslede endringer i introduksjonsprogrammet. Det vil på sikt øke målgruppens formelle kompetanse og muligheter for å komme inn i norsk arbeidsliv.

Tilskudd 2 fra IMDi søkes for de elevene som har særskilte behov og som fyller vilkårene for tilskuddsordningen.

Forventet mindreforbruk på andre driftsutgifter vil være med å redusere merforbruket.

Frigjorte ressurser

En reduksjon av lønnskostnader, anslått til 0,5 mill. kroner, samt økt fokus på ekstern finansiering, medfører at enheten kan komme ned mot den budsjetterte rammen.

Konsekvensene av tiltak

Enheten vil prioritere å gi rettighetsfestet opplæring. Det er utfordrende dersom unge innvandrere ikke får tilstrekkelig grunnleggende utdanning. De kan da få problemer med å komme i jobb på grunn av for dårlige kvalifikasjoner.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 0,2 mill. kroner som årsprognose.

Prognosen er fremdeles usikker mye på grunn av usikkerhet om størrelsen på norsktilskuddet siste del av året. Samtidig er det flere elever med særskilte behov som kan utløse tilskudd 2 midler fra IMDi. Flere saker er under utredning i høstsemesteret.

Barnehageområdet

Enhet	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Fellesområde barnehage	84 904	84 644	-261	-0,31 %	125 837	-1 950	-1,55 %
Hauglegda og Øvre Bergmo barnehager	9 987	9 733	-255	-2,62 %	15 042	-	0,00 %
Hatlelia barnehage	5 981	6 226	245	3,93 %	9 855	-	0,00 %
Kvam og St. Sunniva barnehager	7 767	7 982	215	2,69 %	12 595	250	1,98 %
Hjelset barnehage	6 417	6 463	46	0,71 %	10 122	100	0,99 %
Barnas Hus barnehage	6 976	6 923	-53	-0,77 %	10 829	-	0,00 %
Langmyra og Banehaugen barnehager	4 083	4 389	307	6,99 %	6 762	100	1,48 %
Lillekollen barnehage	7 908	8 234	326	3,96 %	12 535	300	2,39 %
Sum august	134 023	134 593	570	0,42 %	203 577	-1 200	-0,59 %
Sum juni	97 940	96 022	-1 918	-2,00 %	203 577	-3 250	-1,68 %
Endring fra forrige periode	-36 083	-38 571	-2 488	-2,42 %	0	2 050	1,09 %

Periodisert avvik

Barnehageområdet har et mindreforbruk på 570 142 kroner per 2. tertial.

Mindreforbruket skyldes delvis periodiseringsavvik, refusjoner og innsparinger.

Tiltak

Det er tett oppfølging av sykmeldte, nøktern vikarbruk, samordning av bemanningsressurs mellom avdelinger i barnehagene og reduserte utgifter som følge av innkjøps- og ansettelsesstopp. Barnehagene ivaretar nasjonal minimumsnorm.

Tilskudd til private barnehager og refusjoner til/fra kommuner for gjestebarn må utbetales i tråd med lov og regelverk og kan ikke styres av kommunen. Tildeling av ressurser til barn med rett til spesialpedagogisk hjelp og nedsatt funksjonsevne vurderes nøkternt etter sakkyndige vurderinger og følger av barnehageloven. Det er kontinuerlig fokus på hvordan tiltakene kan samordnes og ressurser utnyttes mest mulig effektivt, samtidig som barnas behov for hjelp og støtte ivaretas. PPT og fagseksjon barnehage samarbeider gjennom flere tiltak. Dette arbeidet fortsetter.

Det arbeides kontinuerlig med å styrke det ordinære, allmennpedagogiske tilbudet gjennom ulike tiltak for kompetanseheving, blant annet gjennom prosjektet "Til topps med kunnskap og kompetanse - implementering av ny rammeplan i Moldebarnehagene", igangsetting av språkkommune og krafttak for sang. Helsestasjonen har fått prosjektmidler til utdrettet helsesøster. I et samarbeid med dem ser vi på muligheter for å styrke kompetanse og samarbeid.

Flere tiltak i kommunens barne- og ungdomsplan iverksettes.

Det er behov for nytt barnehageadministrativt program og sak/arkivsystem. Når dette er på plass, vil det føre til effektivisering.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser vil bli benyttet til å redusere forventet merforbruk på området.

Konsekvens av tiltak

Nasjonal minimumsnorm for pedagogbemannning og grunnbemannning fører til økt kvalitet på tjenesten. Kompetanseheving, kultur for samarbeid på tvers og lean vil styrke kvalitet, effektivitet og fleksibilitet. Det er dessverre fortsatt mangel på barnehagelærere og det er utfordrende med mange dispensasjoner fra utdanningskravet.

Årsprognose

Barnehageområdet forventer et samlet merforbruk på kr. 1,2 mill. kroner ved årets slutt.

Barnehageenhetene forventer 0,75 mill. kroner i mindreforbruk. Dette skyldes vakanser, stram økonomistyring, refusjoner og redusert vikarbruk.

Fellesområdet forventer merforbruk på kr 1,95 mill. kroner. Merforbruket kommer som følge av:

- redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid/søskenmoderasjon - 0,55 mill. kroner
- driftstilskudd private barnehager og refusjoner gjestebarn - 0,55 mill. kroner
- tiltak for barn med særskilte behov - 0,85 mill. kroner

Samlet har barnehageområdet bedret prognosen med knappe 2,1 mill. kroner siden rapportering per juni.

Helsetjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	34 851	36 986	2 135	5,77 %	78 553	1 000	1,27 %
August	52 533	53 407	873	1,64 %	79 276	1 000	1,26 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 873 427 kroner per 2. tertial.

Det positive periodeavviket skyldes vakante stillinger samt forsinket styrking av tjenesteområder. Statlige tilskuddsmidler bidrar også til mindreforbruket.

Tiltak

Enheten har flere prosjekt med finansiering fra eksterne tilskuddsmidler. Prosjektene gir mulighet til faglig utvikling og bidrar til en økning av tjenesteomfanget. Prosjektmidlene reduserer også presset på den ordinære budsjettrammen.

Frigjorte ressurser

Enheten har flere stillinger som av ulike grunner er vakant og dermed frigjør økonomiske ressurser. Deler av mindreforbruket benyttes til nødvendig anskaffelse av kontormøbler samt etablering av kontorlokaler. I tillegg bidrar frigjorte ressurser til den positive årsprognosen.

Konsekvens av tiltak

Konsekvensen av vakante stillinger, er merarbeid på gjenværende ansatte. Dersom en ikke lykkes med å få tilsatt i stillinger som psykolog og jordmor, så kan det gi noe redusert tjenestetilbud. Tilsetting av sykehjemslege tar lenger tid enn antatt og tjenesten videreføres fortsatt på samme nivå som i fjor.

Årsprognose

Det meldes et mindreforbruk på 1,0 mill. kroner som årsprognose. Det positive avviket skyldes vakante stillinger samt statlige tilskuddsmidler.

Barneverntjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	15 833	9 757	-6 076	-62,28 %	35 476	-460	-1,30 %
August	23 236	18 455	-4 781	-25,90 %	35 476	-497	-1,40 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 4 780 758 kroner per 2. tertial.

Når det korrigeres for interkommunal barneverntjeneste, har barnevernet i Molde kommune et merforbruk på 549 137 kroner per 2. tertial. Merforbruket skyldes i hovedsak økte utgifter til ressurskrevende barnevernstiltak.

Tiltak

Det arbeides med utvidelse av nedslagsfeltet for den interkommunale barnevaktjenesten. Samarbeid med flere kommuner om vakttilbudet, forventes å styrke både kvalitet og kontinuitet i arbeidet. I tillegg planlegges det et samarbeid med flere kommuner om beredskapsplassing av barn. I dag har kommunene svært høye utgifter til slike plasseringer og målet er å oppnå både lavere utgifter samt økt kvalitet for det enkelte barn. Det arbeides også med innlemmelse av Vestnes kommune i den interkommunale barneverntjenesten.

I tillegg til generelle innsparingstiltak, så leies det for tiden ikke inn vikarer eller vikarbyrå ved fravær i tjenesten.

Frigjorte ressurser

Reduserte lønnsutgifter på grunn av vakanser benyttes til å redusere enhetens merforbruk på grunn av økte tiltaksutgifter.

Konsekvens av tiltak

Lengre perioder med vakante stillinger gir slitasje på personalet og kan også påvirke kvaliteten på tjenesten. Innsparingstiltak har også konsekvenser for utvikling av tjenesten.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 0,497 mill. kroner som årsprognose.

Negativ prognose skyldes i hovedsak merforbruk av tiltaksutgifter både i og utenfor hjemmet. Årsprognosen forutsetter at det ikke blir gjort vedtak om nye kostbare barnevernstiltak.

Sosialtjenesten NAV Molde

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	19 232	16 395	-2 837	-17,30 %	35 412	-3 500	-9,88 %
August	28 643	24 605	-4 037	-16,41 %	35 412	-3 500	-9,88 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 4 037 429 kroner per 2. tertial.

Deler av periodeavviket skyldes utestående refusjoner fra statlig NAV samt fra flyktningtjenesten. Det reelle merforbruket er i hovedsak knyttet til økonomisk sosialhjelp som har et merforbruk på 2,6 mill. kroner per 2. tertial. Merforbruket skyldes utgifter til personer som ikke lenger har rettigheter i form av dagpenger og arbeidsavklaringspenger, samt ungdommer som står uten jobb eller skole. I tillegg er det en økende gruppe av flyktninger uten arbeid etter den 5-årige integreringsperioden.

Tiltak

Enheten prioriterer oppfølging av langtidsmottakere av sosialhjelp til gruppene som er nevnt ovenfor. Enheten har flyttet ressurser for tettere oppfølging av flyktninger ettersom dette er en sterkt økende gruppe. Enheten arbeider også med å styrke samarbeidet med andre enheter i kommunen, og deltar i et prosjekt i regi av IMDi.

Frigjorte ressurser

På sikt er håpet at bedre oppfølging av sosialhjelpsmottakere vil bidra til reduserte utgifter til sosialhjelp og dermed redusert merforbruk i enheten.

Konsekvens av tiltak

Bedre og tettere oppfølging av tjenestemottakerne samt reduserte utgifter til sosialhjelp.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 3,5 mill. kroner som årsprognose. Avviket er knyttet til utbetaling av ytelser til økonomisk sosialhjelp.

Flyktningtjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	31 204	31 147	-57	-0,18 %	81 054	700	0,86 %
August	41 337	42 422	1 085	2,56 %	81 054	1 100	1,36 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 1 085 099 kroner per 2. tertial.

Det positive periodeavviket skyldes i hovedsak merinntekter fra statlige tilskudd samt innsparingstiltak ved enheten.

Tiltak

Enheten arbeider kontinuerlig med tiltak for å forbedre tjenesten. Ansatte har lojalt fulgt opp iverksatte tiltak for å redusere driftsutgifter. Stillinger har blitt holdt vakante så lenge som det er forsvarlig for den faglige driften.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser bidrar til den positive årsprognosen.

Konsekvens av tiltak

Tjenesteproduksjonen blir evaluert kontinuerlig slik at innsparingstiltakene ikke går på bekostning av brukernes rettigheter.

Årsprognose

Det meldes et mindreforbruk på 1,1 mill. kroner som årsprognose.

Ressurstjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	24 541	21 104	-3 437	-16,28 %	47 219	-3 000	-6,35 %
August	32 296	28 832	-3 464	-12,01 %	47 226	-3 600	-7,62 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 3 463 714 kroner per 2. tertial.

Merforbruket skyldes i hovedsak etablering av barnebolig med døgnkontinuerlig tilsyn samt tjenestemottakere i bofellesskap med økt ressursbehov.

Tiltak

Det har vært nødvendig med økt ressursbruk for å gi tilfredsstillende tjenestekvalitet samt møte behovet for tjenester til de mest alvorlig syke i bofellesskap og barnebolig. Det viser seg at ytterligere styrking er nødvendig i barnebolig. For å begrense utgiftene, er stillingene som psykolog og miljøterapeut vakante. I tillegg har enheten gjennomført interne omrokkeringer for å unngå eksterne ansettelser. Bruk av vikarer og overtid begrenses til et absolutt minimum. Enheten har redusert husleieutgiftene og arbeider med ytterlige samlokalisering for å oppnå økonomiske innsparinger.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser vil uavkortet gå til å redusere enhetens merforbruk.

Konsekvens av tiltak

Enheten leverer lovpålagte oppgaver i henhold til forsvarlig drift. Vakante stillinger medfører imidlertid et begrenset tjenestetilbud til brukerne. Samtidig utfordrer det enheten til å evaluere og prioritere målrettede tiltak med bruk av færre ressurser.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 3,6 mill. kroner som årsprognose. Årsaken til merforbruket er etablering av nytt bofellesskap samt heldøgns barnebolig. Forverret prognose siden forrige rapportering, skyldes økt ressursbehov i barneboligen.

Pleie- og omsorgsområdet

Enhet	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Fellesområde pleie- og omsorg	-16 653	-18 276	-1 623	8,88 %	-27 384	-4 200	-15,34 %
Glomstua omsorgssenter	72 742	70 694	-2 048	-2,90 %	111 104	-3 000	-2,70 %
Kirkebakken omsorgssenter	29 985	28 399	-1 586	-5,58 %	44 517	-1 800	-4,04 %
Råkhaugen omsorgssenter	37 084	35 969	-1 115	-3,10 %	58 282	-1 800	-3,09 %
Bergmo omsorgssenter	41 296	41 947	651	1,55 %	65 572	300	0,46 %
Kleive- og Skåla omsorgssenter	41 988	41 901	-87	-0,21 %	65 619	-	0,00 %
Sum august	206 443	200 634	-5 809	-2,90 %	317 710	-10 500	-3,30 %
Sum juni	144 514	140 795	-3 719	-2,64 %	317 649	-6 300	-1,98 %
Endring fra forrige periode	-61 929	-59 839	2 090	0,25 %	-61	-4 200	-1,32 %

Periodisert avvik

Pleie og omsorgsområdet har et merforbruk på 5 808 508 kroner per 2. tertial.

Fellesområdet har et merforbruk på 1,6 mill. kroner som skyldes kjøp av institusjonsplasser ved Midsund sykehjem samt utgifter til utskrivningsklare pasienter fra sykehuset.

Ved omsorgsenhetene er det et samlet merforbruk på 4.4 mill. kroner. Avviket er spesielt knyttet til institusjonsdrift med 4,2 mill. kroner. Årsak er i hovedsak ressurskrevende tjenestemottakere samt et høyt sykefravær. I tillegg er det noe høyere grunnbemanning ved enkelte institusjoner som følge av omstrukturering av driften. Tjenester til hjemmeboende har et merforbruk på 0,5 mill. kroner. Årsak til dette avviket er økte vedtakstimer til brukerstyrt personlig assistent (BPA) samt ekstra innleie ordinær hjemmetjeneste for å kunne gi tjenester utfra fattede vedtak.

Tiltak

En viderefører en tett oppfølging av driften ved omsorgsenhetene. Det vurderes fortløpende behov for innleie av ekstra personell ved fravær, samtidig med at forsvarlig helsehjelp skal ivaretas. Tiltak for å komme på bemanningsnorm fortsetter ved ledighet i stillinger. Det er fokus på nærvær, redusert sykefravær og et godt arbeidsmiljø.

For 2018 er det avtalt kjøp av 3 institusjonsplasser ved Midsund sykehjem. Fra september kjøpes i tillegg 2 institusjonsplasser fra Vestnes kommune. Det vurderes i tillegg å opprette 8 midlertidige korttidsplasser i lokalene til tidligere Glomstua bofellesskap. Tiltakene vil gi reduserte utgifter i forhold til sats for betaling for utskrivningsklare pasienter fra sykehuset. En økning av antall institusjonsplasser mangler imidlertid finansiering og bidrar dermed til en forverret årsprognose innen tjenesteområdet.

I hjemmetjenesten innføres det ulike typer velferdsteknologi som e-lås og elektroniske medisindispensere.

Frigjorte ressurser

Frigjorte ressurser vil bli brukt til å redusere merforbruket på pleie- og omsorgsområdet. Innføring av velferdsteknologi bidrar til at ressursene og kompetansen kan styres på en mer hensiktsmessig måte.

Konsekvens av tiltak

Det er en stor utfordring å rekruttere sykepleiefaglig kompetanse til tjenesteområdet. Flere sykepleierårsverk står nå vakante, noe som gir en slitasje på ansatte. Dette kan igjen gi utfordringer i forhold til arbeidet for å oppnå redusert sykefravær.

Kjøp av sykehjemsplasser fra Midsund og Vestnes kommuner skal også bidra til bedre kvalitativ tjeneste for de som har behov for opptrening/rehabilitering etter utskrivning fra spesialisthelsetjenesten.

Med elektroniske medisindispensere i hjemmetjenesten, kan en unngå bruk av overtid ettersom en assistent kan benyttes der en tidligere måtte ha helsefaglig kompetanse. I tillegg opplever brukerne økt mestring og enheten kan styre kompetansen til de tjenestemottakerne som trenger det mest.

Årsprognose

Det meldes et samlet merforbruk på 10,5 mill. kroner som årsprognose.

Forverring av årsprognosen med 4,2 mill. kroner siden forrige rapportering skyldes i hovedsak høyt antall utskrivninger fra sykehuset, spesielt i sommer. Dette har ført til kapasitetsproblemer for både institusjonsdriften og hjemmetjenesten. Glomstua omsorgssenter har i hovedsak forverret prognosen som følge av mer medisinsk krevende tjenestemottakere i hjemmetjenesten samt et økende sykefravær de siste månedene.

Tiltak funksjonshemmede

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	101 399	90 612	-10 787	-11,90 %	196 412	-12 000	-6,11 %
August	139 849	127 367	-12 481	-9,80 %	196 447	-15 000	-7,64 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 12 481 373 kroner per 2. tertial.

Merforbruket er knyttet til lønnsutgifter inklusive lønn til støttekontakter og privat avlastning. Siden forrige rapportering har enheten startet opp tjenester til 9 tjenestemottakere og noen av disse utløser vesentlige utgifter. I tillegg har enheten utgifter til kjøp av ekstern konsulentgjennomgang med 0,5 mill. kroner. Det viser seg at enheten heller ikke vil motta forventet flyktningetilskudd med 0,9 mill. kroner.

Tiltak

I etterkant av ekstern gjennomgang av tjenester, arbeides det med flere ulike tiltak. Det er opprettet en egen prosjektorganisasjon som tar dette arbeidet videre. Målet er å oppnå reduserte utgifter samt et handlingsrom til å integrere nye tiltak innenfor egen ramme. I det daglige spares det ved redusert innleie og innkjøp. Ansatte benyttes på tvers av enhetene.

Frigjorte ressurser

Det er ennå ikke mulig å synliggjøre gevinster ettersom en samtidig har startet opp nye ressurskrevende tjenester.

Konsekvens av tiltak

Enheten står foran en betydelig endringsprosess. Det jobbes med forankring og forståelse knyttet til den eksterne gjennomgangen av tjenesten. Endringer skaper lett uro og det forventes derfor tidvis å bli en krevende omstillingsprosess.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 15,0 mill. kroner som årsprognose. Årsprognosen er forverret grunnet økt driftsnivå, utgifter til konsulentgjennomgang samt en krevende ferieavvikling med høyt sykefravær og høye vikarutgifter.

Brann- og redningstjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	11 868	9 303	-2 565	-27,57 %	22 271	-500	-2,25 %
August	15 946	14 726	-1 220	-8,28 %	22 275	-800	-3,59 %

Periodisert avvik

Enheten har et merforbruk på 1 219 929 kroner per 2. tertial.

Selv om en avtalejustering og nye avtaler har medført økte inntekter, ser det ut for at det vil bli merforbruk i 2018. Dette skyldes utgifter som ikke har vært forutsett og budsjettert så som reparasjon av brannbil Skåla, senere driftssetting av nye trygghetsalarmer, utfasing av fastlinjer på alarmsentralen og etablering av gassfyrte øvelsescontainere. I tillegg ble det igangsatt pålagt opplæring og resertifisering av utrykningsførersertifikatet i 2018. Videre har dessverre antallet restverdioppdrag også i 2018 vært synkende, noe som gir lavere inntekt enn budsjettert.

Tiltak

For å øke omfanget av tjenesten, er det søkt om og innvilget midler fra «det store brannløftet» til forebyggende arbeid. Dette er midler som er tildelt fra Gjensidigestiftelsen, og som vil bidra både til å øke omfang og kvalitet av tjenesten.

Enheten er sterkt involvert i arbeidet med å se på muligheten for økt brannvernssamarbeid i regionen. Enheten tror at på sikt vil dette arbeidet danne grunnlaget for at ressurser brukt på beredskap og forebyggende arbeid blir rett dimensjonert, og har rett kvalitet.

Enheten har fortsatt fokus på tidligere vedtatte tiltak for å holde budsjettert ramme som er blant annet:

- Kontinuerlig vurdering/justering av priser på tjenestene.
- Vakanse i stillinger hvis mulig (og økonomisk gevinst).
- Vurdering av tiltak for å redusere strømutfgifter.
- Være åpen for muligheter til å etablere nye tjenester som kan øke inntektene.
- Innkjøps- og ansettelsesstopp.
- På alarmsentralen vurderes muligheten for å avslutte kjøp av eksterne tjeneste (linjeovervåkning), men det krever noe oppgradering av eget alarmutstyr.

Frigjorte ressurser

Hovedstasjonen i Molde har relativt høyt strømforbruk. Det er tatt kontakt med Molde Eiendom KF for å få hjelp til aktuelle tiltak. Det forventes ingen reell besparelse i 2018 da tiltakene i 2018 vil medføre utgifter.

Det er så langt ingen kjente nye tjenester som medfører økt inntekt i 2018.

Vakanse i stillinger vurderes når mulig. Ved forebyggende avdeling har det vært besparelser ved at en stilling så langt er blitt holdt vakant i 3 måneder.

En eventuell oppsigelse av ekstern avtale på linjeovervåkning, vil kunne gi en besparelse på 0,2 mill. kroner i året. Dette vil imidlertid gi noen ekstra utgifter i 2018 men forhåpentligvis full innsparingseffekt i 2019.

Konsekvens av tiltak

Vakanse i stillinger vil i perioder kunne gi noe lenger saksbehandling, og dårligere kapasitet ved forebyggende avdeling.

Årsprognose

Enheten melder et merforbruk på 0,8 mill. kroner som årsprognose.

Selv om periodeavviket er betydelig større, er det en del tjenester som fortsatt ikke er utført og fakturert. Dette gjelder blant annet kontroll av nøkkelsafer og manuelt sløkkeutstyr. Problemer med direktoratets rapporteringskanal medfører også at en del restverdiredningsoppdrag blir fakturert senere enn nødvendig. Det forventes også at innkjøpsstoppen skal forbedre resultatet, og at resultatet fra inntekter trygghetsalarmer bedrer seg ved årets slutt.

Byggesak og geodata

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	-236	-50	186	-373,45 %	968	200	20,66 %
August	-2	477	480	100,50 %	968	500	51,65 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 479 627 kroner per 2. tertial.

Avvikets skyldes hovedsakelig god produksjon på byggesak, samt lave kostnader. Inntektene fra geodata er lavere enn budsjettet, noe som skyldes at en landmålerstilling er vakant i tillegg til at det har vært få store saker på geodata.

Tiltak

Enheten har fortsatt fokus på produksjon og dette er det beste tiltaket for å opprettholde tjenesten og inntektene.

Frigjorte ressurser

Det er ved å øke produksjonen vi kan frigjøre ressurser, og forhåpentligvis oppnå et større mindreforbruk ved nyttår. Usikkerheten ligger i at vi har noe sykefravær og en person i opplæring.

Konsekvens av tiltak

Enhetens tiltak er først og fremst fokus på økt produksjon gjennom flere gjennomførte oppmålinger, seksjonerings, og byggesaksvedtak. Hvis dette lykkes, vil det ha positive konsekvenser både for kommunens økonomi og de som etterspør våre tjenester.

Årsprognose

Enheten melder et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner som årsprognose.

Det er grunn til å tro at både byggesak og geodata vil ferdigstille flere saker utover høsten samtidig som utgiftene vil være stabile eller gå noe ned. Historisk har det også vist seg at enheten har hatt en positiv økonomisk utvikling frem mot nyttår.

Molde bydrift

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	6 223	6 335	112	1,76 %	15 864	500	3,15 %
August	8 692	8 981	289	3,22 %	15 864	500	3,15 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 289 366 kroner per 2. tertial.

Regnskapet viser et merforbruk på 0,6 mill. kroner for parkering. Merforbruket skyldes i all hovedsak reduserte inntekter fra Romsdal Parkering AS på grunn av store arbeider med omskiltning på privatrettslig grunn. I tillegg er det tapte inntekter på parkering i sentrum, samt en merkostnad til Romsdal Parkering AS på refusjon for tapte inntekter på skoleplassen.

Kommunale veger viser et mindreforbruk på 0,7 mill. kroner. Mindreforbruket skyldes redusert aktivitet på vegnettet på grunn av sykemeldinger, redusert innleie av entreprenører for vedlikehold og mye arbeid inn mot investeringsprosjekter. Enheten vil i løpet av året få en merkostnad på driftsbudsjettet for trafiksikkerhetstiltak i Margareta Dahls gate på 0,5 mill. kroner. Samtidig vil tjenesten også få redusert refusjon for drift av fylkesveger på 0,3 mill. kroner. Kommunale veger har imidlertid 0,5 mill. kroner utestående i faktureringer.

Parktjenesten har et mindreforbruk på 0,1 mill. kroner, og har 0,3 mill. kroner utestående i fakturering.

Tiltak

Enheten reduserer reasfaltering av kommunale veger samt reasfaltering av en tunnel i parkeringshuset for å klare å gå med et mindreforbruk ved årets slutt. Enheten er i en omorganiseringsprosess for å møte endringen som enheten står overfor fremover. Enheten vil også opprettholde innkjøpsstoppen.

Frigjorte ressurser

Tiltakene vil medføre at enheten går med mindreforbruk i 2018.

Konsekvens av tiltak

Konsekvensene er større etterslep av asfaltering.

Årsprognose

Enheten melder et mindreforbruk på 0,5 mill. kroner som årsprognose.

Det er imidlertid noe usikkerhet rundt store endringer i enheten og hvordan dette vil slå ut økonomisk.

Kulturtjenesten

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	21 186	22 977	1 792	7,80 %	36 282	-	0,00 %
August	26 442	27 160	718	2,64 %	36 282	300	0,83 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 718 037 kroner per 2. tertial.

Mindreforbruket knyttes hovedsaklig til noen poster så som periodiseringsavvik på utbetalt tilskudd til frivillige lag, foreninger og eksterne idrettsanlegg, samt ved Molde bibliotek. Siden det ikke er drift av ungdomshus, så har stillingen som ungdomsleder stått vakant siden mars, noe som medfører et mindreforbruk på drøye 0,2 mill. kroner.

Utleie av idrettsanlegg har et samlet merforbruk bestående av lavere inntekter på noen anlegg, særlig Træffhuset, og høyere driftskostnader særlig til strøm på Reknesbanen. I tillegg har drift av tur og skiløyper et samlet merforbruk. Dyr reparasjon av tråkkemaskin forklarer mye av kostnadssprekken.

Tiltak

Molde Eiendom KF arbeider nå med en alternativ løsning for strømtilførsel til undervarmeanlegget på Reknesbanen. Det antas å gi besparing på strømforbruket, men den største effekten vil først komme i 2019. I tillegg er dette også en større reklamasjonssak der muligheten for dekning av noe av merforbruket på strøm er til stede.

Frigjorte ressurser

Redusert strømforbruk på Reknesbanen vil bidra til bedre nettoresultat for utleie av kommunens idrettsanlegg.

Konsekvensene av tiltak

Fordi kommunen per i dag ikke har drift av ungdomshus, og vakanse på stillingen som ungdomsleder fram til medio desember, forventes en innsparing på 0,3 mill. kroner. Da er det tatt høyde for inndekking av forventede merutgifter på enkeltposter i det øvrige kulturbudsjettet, blant annet strømutgifter på Reknesbanen og mulig lavere samlede husleieinntekter på idrettsanlegg. Det er uheldig for Moldes ungdom å ikke ha et ungdomshus i drift i byen.

Årsprognose

Enheten melder et mindreforbruk på 0,3 mill. kroner som årsprognose.

Bakgrunnen er vakanse på stillingen som ungdomsleder frem til medio desember.

Kulturskolen

Periode	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Periode-avvik i %	Årsbudsjett	Årsprognose	
						Avvik	Avvik i %
Juni	3 360	3 322	-38	-1,13 %	8 738	-	0,00 %
August	5 030	5 386	356	6,61 %	8 738	100	1,14 %

Periodisert avvik

Enheten har et mindreforbruk på 356 166 kroner per 2. tertial.

Mindreforbruket fordeler seg med knappe 0,3 mill. kroner på den kommunale kulturskolen og knappe 0,1 mill. kroner på undervisning ved Molde videregående skole. Sistnevnte vil bli utlignet ved årets slutt.

Ansettelses- og innkjøpsstopp samt noen periodiseringsavvik er de viktigste årsakene.

Tiltak

Ingen andre tiltak enn ansettelses- og innkjøpsstopp, samt generell sparekniv.

Frigjorte ressurser

Konsekvensene av tiltak

Årsprognose

Enheten melder et mindreforbruk på 0,1 mill. kroner som årsprognose.

Rådmannens kommentar

Kommunens økonomiske situasjon har bedret seg betydelig de tre siste årene, men årets økonomirapporter viser at det fremdeles er til dels store økonomiske utfordringer som må løses. Økonomisk balanse er fortsatt en høyt prioritert oppgave både med tanke på inngått avtale for nye Molde kommune mellom kommunene Midsund, Molde og Nesset, men også med tanke på å kunne ha stabile driftsrammer over tid. Dette er svært viktig med tanke på utvikling av tjenestene, tilbudet til innbyggerne og arbeidssituasjonen for de ansatte. I så måte innebærer også denne økonomirapporten at det må settes inn ytterligere tiltak for å bedre balansen i tjenesteproduksjonen. Det er også viktig at det settes inn tiltak tidlig, slik at kommunen unngår en ny økonomisk hestekur som i perioden 2013–2016. Disposisjonsfondet vil snart være tømt dersom det ikke oppnås balanse i tjenesteproduksjonen.

Stabsavdelingene rapporterer nå et samlet mindreforbruk på hele 6,1 mill. kroner, en forbedring fra juni på 3,0 mill. kroner. Mye av forventet mindreforbruk er budsjetterte

fellesutgifter som gjelder hele organisasjonen og som holdes tilbake for å dekke et samlet merforbruk. Rådmannen vil også nevne regionsentertilskuddet Molde kommune mottar for 2018 med tanke på gjennomføring av kommunereformen. Dette tilskuddet er foreløpig ikke benyttet, og vil kunne begrense reduksjonen i avsetning til disposisjonsfond. Tilskuddet er for 2018 budsjettert hos rådmannen med 4,4 mill. kroner men er ikke inntatt i årsprognosen i denne økonomirapporten.

Skoleområdet melder et samlet merforbruk på 6,55 mill. kroner i denne økonomirapporten. Tas Molde voksenopplæringscenter med, er samlet merforbruk på 6,8 mill. kroner.

Barnehageområdet melder nå et merforbruk på 1,2 mill. kroner som er en reduksjon på hele 2,1 mill. kroner fra rapporteringen i juni og skyldes i all hovedsak redusert tilskudd til private barnehager, økte refusjoner samt egne tiltak.

Innenfor familie- og sosialområdet er samlet negativ prognose omtrent på samme nivå som ved rapporteringen i juni. Sosialtjenesten NAV Molde har uendret negativ prognose på 3,5 mill. kroner mens ressurstjenesten har forverret sin prognose som nå tilsier et merforbruk på 3,6 mill. kroner.

Pleie- og omsorgsområdet har over år hatt økonomiske utfordringer. Det meldes nå et samlet merforbruk på 10,5 mill. kroner mot 6,3 mill. kroner i juni. Forklaringen av den vesentligste endringen i prognose, er sammensatt og finnes under fellesområde pleie og omsorg.

Innenfor tjenesteproduksjonen er det ved denne rapporteringen tiltak funksjonshemmede som har de største økonomiske utfordringene. Enheten melder nå en årsprognose på 15,0 mill. kroner i merforbruk. Enheten forventer økonomisk effekt av tiltak som blir gjennomført i år, men samtidig kommer det til nye behov som må dekkes av tjenesten. Forverringen av prognosen fra juni er 3,0 mill. kroner.

Fra de øvrige tjenestemrådene rapporteres det nå fra helsetjenesten et mindreforbruk på 1,0 mill. kroner, fra teknisk et mindreforbruk på 0,2 mill. kroner og fra kultur et mindreforbruk på 0,4 mill. kroner.

Rådmannen hadde forventninger til at denne økonomirapporten skulle vise en bedret prognose i forhold til rapporten per 30. juni, ikke minst med bakgrunn i at rådmannen den 2. juli innførte en midlertidig ansettelses- og innkjøpsstopp med umiddelbar ikrafttreden. Videre gjennomførte rådmannen den 4. september en egen budsjettkonferanse for sine ledere med kommunens økonomiske utfordringer og utsikter (rammesaken) som bakteppe. Den samlede kommuneorganisasjonen har derfor med tydelighet fått signalisert at ytterligere tiltak må vurderes og gjennomføres for mest mulig å begrense det rapporterte merforbruket. At mye av merforbruket skyldes leveranser av nødvendige ressurskrevende tjenester innen mange områder, er allikevel et merforbruk som må dekkes innenfor kommunens totale driftsramme. Rådmannen håper at de tiltak som er iverksatt de seneste månedene har bremset et økende merforbruk og videre at det etter hvert oppnås økonomisk balanse i den kommunale driften.

Rådmannen ser nødvendigheten av å sette inn ytterligere tiltak ut over de som er nevnt i denne saken for å få bukt med merforbruket. De tiltak som er rapportert i denne økonomirapporten er ikke tilstrekkelige, og midlertidige tiltak for å begrense/reducere forventet merforbruk skal iverksettes løpende. De enheter og avdelinger som melder merforbruk, vil måtte sette inn ytterligere tiltak for å oppnå balanse. Samtidig må enheter som har balanse eller bedre, søke å oppnå ytterligere forbedringer for å avhjelpe en ytterst vanskelig situasjon. Innføringen av ansettelses- og innkjøpsstoppen vil ventelig også bidra til at det skjer.

Frie inntekter og finansieringsutgifter

I denne økonomirapporten er det lagt inn endrede prognoser som endrer de frie inntektene og finansieringsutgiftene for 2018 ut over det som ble innarbeidet ved budsjettrevisjonen i juni. Nødvendige strykninger i avsetning til disposisjonsfond, grunnet regnskapsreglene, er synliggjort. Dette viser hvor mye av avsetningen som må strykes, gitt at prognosen i denne saken blir en realitet. Dette kommer frem som et positivt avvik i vedlegg 2 da det teknisk sett gir økt handlingsrom i år. Dette til tross for at det ikke har positiv økonomisk effekt på lengre sikt. Det er også valgt å orientere om noen andre poster som kan få avvik i 2018, men som rådmannen ikke har endret prognosen på i denne rapporteringen.

Gevinst finansielle instrument: I budsjettrevisjonen i juni, ble inntektene på denne posten økt med 1,0 mill. kroner. Dette er en usikker størrelse som fremdeles kan bevege seg opp og ned frem til nyttår. Det er verdiendringen per 31.12 som skal inntektsføres i kommunens regnskap. Per august har verdiene økt med totalt 3,5 mill. kroner i 2018. I revidert budsjett er det lagt inn en oppjustert avkastning for hele året på 2,8 mill. kroner. Med den usikkerhet som ligger til denne avkastningen, velger rådmannen ved denne rapporteringen ikke å endre prognosene for året, men holde fast ved oppjusteringen som skjedde i budsjettrevisjonen.

Skatteinntekter: Det har siden revidert nasjonalbudsjett (RNB) ble fremlagt, vært knyttet usikkerhet til årets skatteinntekter. Anslag på årets skattevekst og skatteinngang ble redusert i RNB. Egen skatteinngang har vært langt lavere enn budsjettert siden mars i år. Ved utgangen av august er egen skatteinngang 18,2 mill. kroner bak budsjettert inngang. Inntekstutjevningen har i samme periode bidratt positivt med en merinntekt på 9,5 mill. kroner. Samlet er det per august en svikt på 8,6 mill. kroner i forhold til periodisert budsjett. Det er kun to store skattemåneder igjen av året. Mulighetene for en svikt i inntektene er derfor stor, men det er fremdeles vanskelig å si hvor stor en eventuell skattesvikt kan bli i 2018. Det er også en stor usikkerhet knyttet til periodiseringen av kommunens budsjetterte inntekter, som baserer seg på gjennomsnittlig skatteinntekter per måned de siste 4 årene. Rådmannen legger derfor ikke inn noen endring av prognosen ved denne rapporteringen, men det presiseres at denne inntektsposten er høyst usikker.

Pensjonskostnad: Budsjettert pensjonskostnad i år bygger på budsjett 2017, samt den forventede økningen som ble lagt til grunn i statsbudsjettet for 2018. Regnskapet for 2017 viste at pensjonskostnaden ble 2,3 mill. kroner høyere enn budsjettert. Det indikerer at den kan være litt lavt budsjettert i 2018. Det som vil avgjøre resultatet på denne posten, er årets premieavvik. Det har variert i størrelse over år og noen år betydelig. Dette er ikke kjent ennå, og det velges derfor ikke å endre prognosen, men kun synliggjøre at det her ligger en mulighet for merutgift.

Avdrag: Det forventes at minsteavdragene vil bli lavere enn budsjettert i 2018. Årsaken er at fremdriften på investeringsprosjektene i 2017 var noe lavere enn det som var lagt til grunn i budsjettet for 2018. Avdragene blir derfor redusert med knappe 3,8 mill. kroner i denne økonomirapporten.

Andre statlige overføringer: Molde kommune vil motta 1,7 mill. kroner fra Havbruksfondet etter gjennomførte auksjoner dette året. Dette innarbeides i prognosene ved denne rapporteringen. Samlet blir utbetalingene til primærkommunene i 2018 på hele 2 362,6 mill. kroner, mens fylkeskommunene vil motta 393,8 mill. kroner hvorav Møre og Romsdal fylkeskommune vil motta 34,4 mill. kroner. Midsund og Nesset kommuner vil motta henholdsvis 10,1 mill. kroner og 2,4 mill. kroner.

Aksjeutbytte: Istad AS har vedtatt utbetaling av ekstraordinært utbytte for 2018 med 6,0 mill. kroner. Med Molde kommunes eierskap, tilsier dette en kjærkommen ekstraintekt på 2,0 mill. kroner. Den økte inntekten innarbeides i foreliggende årsprognose.

Redusert avsetning til disposisjonsfond: Som nevnt innledningsvis, vil avsetning til disposisjonsfond ikke kunne gjennomføres i samsvar med revidert budsjett så lenge regnskapet viser underskudd. Avsetningen må derfor helt eller delvis strykes. Årsprognosen i denne saken viser at 24,8 mill. kroner av avsetningen må strykes ved årsoppgjøret og at avsetningen da blir redusert til 11,8 mill. kroner i 2018.

Rådmannens konklusjon

Den foreliggende rapporteringen viser per august at Molde kommune går mot balanse for 2018. Denne prognosen forutsetter imidlertid at budsjetterte avsetninger til disposisjonsfond blir redusert med 24,8 mill. kroner.

Rådmannen har sett det som nødvendig å innføre innkjøps- og ansettelsesstopp fra begynnelsen av juli i år. Dette som et kortsiktig tiltak for å redusere utgiftene i siste halvår.

Det arbeides kontinuerlig med å vurdere og iverksette nye tiltak i alle enheter for å bedre den rapporterte ubalansen mest mulig.

Rådmannen anbefaler at økonomirapporten per 2. tertial 2018 tas til orientering.

Arne Sverre Dahl

Vedlegg

- 1 Økonomirapport per enhet
- 2 Frie inntekter og finansieringsutgifter
- 3 Finansrapport for Molde kommune per 2. tertial 2018
- 4 Beholdningsoversikt Pareto

Økonomirapport for Molde kommune per 2. tertial 2018

tall i hele 1000

Avdeling/enhet	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Årsbudsjett	Årsprognose	Forventet avvik i %	Årsprognose per 2. tertial 2017	Årsresultat 2017
RÅDMANNEN	8 378	11 798	3 421	14 471	1 500	10,37 %	1 200	4 441
PLAN- OG UTVIKLINGSAVDELINGEN	13 574	15 648	2 073	24 067	1 000	4,16 %	500	2 993
DRIFTSAVDELINGEN	6 528	6 983	455	10 444	-200	-1,91 %	-	212
PERSONAL- OG ORGANISASJONSAVDELINGEN	44 477	47 680	3 203	61 704	3 300	5,35 %	-	3 059
ØKONOMIAVDELINGEN	12 246	13 046	800	18 789	450	2,40 %	300	815
FELLESOMRÅDET SKOLE	1 834	2 983	1 148	12 978	-	0,00 %	1 100	2 052
KVAM SKOLE	10 641	9 634	-1 007	15 333	-1 000	-6,52 %	-	-22
SELLANRÅ SKOLE	17 894	17 761	-133	27 299	-500	-1,83 %	-	-32
LANGMYRA SKOLE	23 642	23 295	-347	36 847	-	0,00 %	-	748
NORDBYEN SKOLE	13 703	13 667	-36	21 852	-	0,00 %	-	237
KVILTORP SKOLE	23 856	23 224	-632	35 882	-500	-1,39 %	-	1 025
KLEIVE OPPVEKSTSENTER	6 971	7 449	478	11 666	300	2,57 %	-	109
BOLSØYA SKOLE	4 553	4 424	-128	6 973	-200	-2,87 %	-400	-390
VÅGSETRA BARNE- OG UNGDOMSSKOLE	16 603	14 815	-1 788	23 848	-1 000	-4,19 %	-	-112
SEKKEN OPPVEKSTSENTER	3 247	3 068	-179	4 854	-250	-5,15 %	200	225
BEKKEVOLL UNGDOMSSKOLE	22 776	20 329	-2 447	31 964	-1 500	-4,69 %	-	-1 539
BERGMO UNGDOMSSKOLE	16 109	15 294	-815	24 520	-700	-2,85 %	-500	-819
SKJEVIK BARNE- OG UNGDOMSSKOLE	14 260	12 386	-1 873	19 337	-1 200	-6,21 %	-400	-1 946
MOLDE VOKSENOPPLÆRINGSSENTER	16 953	14 146	-2 807	9 646	-200	-2,07 %	-	-962
FELLESOMRÅDET BARNEHAGE	84 904	84 644	-261	125 837	-1 950	-1,55 %	-2 200	-884
HAUGLEGDA OG ØVRE BERGMO BARNEHAGER	9 987	9 733	-255	15 042	-	0,00 %	-	80
HATLELIA BARNEHAGE	5 981	6 226	245	9 855	-	0,00 %	-	158
KVAM OG ST. SUNNIVA BARNEHAGER	7 767	7 982	215	12 595	250	1,98 %	-	-12
HJELSET BARNEHAGE	6 417	6 463	46	10 122	100	0,99 %	500	668
BARNAS HUS BARNEHAGE	6 976	6 923	-53	10 829	-	0,00 %	-	-140
LANGMYRA OG BANEHAUGEN BARNEHAGER	4 083	4 389	307	6 762	100	1,48 %	400	338
LILLEKOLLEN BARNEHAGE	7 908	8 234	326	12 535	300	2,39 %	700	1 351
HELSETJENESTEN	52 533	53 407	873	79 276	1 000	1,26 %	-	2 414
BARNEVERNTJENESTEN	23 236	18 455	-4 781	35 476	-497	-1,40 %	1 930	1 810
SOSIALTJENESTEN NAV MOLDE	28 643	24 605	-4 037	35 412	-3 500	-9,88 %	-2 000	-1 630
FLYKTNINGTJENESTEN	41 337	42 422	1 085	81 054	1 100	1,36 %	-	-22
RESSURSTJENESTEN	32 296	28 832	-3 464	47 226	-3 600	-7,62 %	-500	-1 111
FELLESOMRÅDET PLEIE OG OMSORG	-16 653	-18 276	-1 623	-27 384	-4 200	-15,34 %	-	-2 212
GLOMSTUA OMSORGSSENTER	72 742	70 694	-2 048	111 104	-3 000	-2,70 %	-7 800	-7 541
KIRKEBAKKEN OMSORGSSENTER	29 985	28 399	-1 586	44 517	-1 800	-4,04 %	-2 000	-2 971
RÅKHAUGEN OMSORGSSENTER	37 084	35 969	-1 115	58 282	-1 800	-3,09 %	-1 000	-413
BERGMO OMSORGSSENTER	41 296	41 947	651	65 572	300	0,46 %	-	141
KLEIVE OG SKÅLA OMSORGSSENTER	41 988	41 901	-87	65 619	-	0,00 %	-600	-484
TILTAK FUNKSJONSHEMMEDE	139 849	127 367	-12 481	196 447	-15 000	-7,64 %	-9 300	-10 262
BRANN- OG REDNINGSTJENESTEN	15 946	14 726	-1 220	22 275	-800	-3,59 %	-500	-1 017
BYGGESAK OG GEODATA	-2	477	480	968	500	51,65 %	200	552
MOLDE BYDRIFT	8 692	8 981	289	15 864	500	3,15 %	500	2 075
KULTURTJENESTEN	26 442	27 160	718	36 282	300	0,83 %	-300	391
KULTURSKOLEN	5 030	5 386	356	8 738	100	1,14 %	300	162
Sum enheter	992 711	964 678	-28 034	1 492 779	-32 297	-2,16 %	-19 670	-8 465
FRIE INNTEKTER OG FINANSIERINGSUTGIFTER	-1 063 565	-1 052 209	11 356	-1 492 779	32 297	2,16 %	19 670	31 302
Totalt	-70 854	-87 532	-16 678	-	-	0,00 %	-	22 838

Forklaring til tabellen - periodeavvik og årsprognose

Avvik beregnes som periodebudsjett minus regnskap. Det betyr at merforbruk blir rapportert med minus og mindreforbruk blir rapportert uten fortegn.

Frie inntekter og finansieringsutgifter - Molde kommune per 2. tertial 2018

KONTO	Periode-regnskap	Periode-budsjett	Periode-avvik	Årsbudsjett	Årsprognose
10915 BRUK AV PREMIEFOND - KLP/MKP	-50	-18 499	-18 450	-27 749	
10917 TILSK SIKR.ORDNING OVF.AVTALE MKP - AVG.PL	519		-519		
10918 AFP-SERVICEPENSJON-EGENANDEL	5 785	5 300	-485	5 300	
10991 ARBEIDSGIVERAVGIFT		472	472	747	
11308 FORVALTNINGSUTGIFTER	165		-165		
11309 BANKOMKOSTNINGER			-		
11855 ADM.TILSKUDD SIKR.ORDNINGEN MKP, IKKE AVG.PL	8		-8		
12721 ANDRE KONSULENTTJENESTER IKKE OPPG PL	134		-134		
14290 MERVERDIAVGIFT SOM GIR RETT TIL MOMSKOMP	21 971		-21 971		
14509 ANDRE OVERFØRINGER KOMMUNER		137	137	205	
14701 TAP PÅ FORDRINGER OG GARANTIER			-		
14721 OVERFØRING TIL KIRKELIG FELLESRÅD	8 220	8 219	-1	10 959	
14803 OVERFØRING TIL MOLDEBADET KF	2 906	2 906		8 624	
14810 OVERFØRING TIL MOLDE EIENDOM KF	33 220	33 220		66 643	
14915 SENTRAL LØNNSRESERVE		1 473	1 473	8 839	
15001 RENTER PÅ LÅN	22 615	29 279	6 664	52 679	
15005 ANDEL RENTER LÅN - FRA KF	-8 552	-12 864	-4 312	-19 296	
15006 RENTER RENTEBYTTEAVTALE	1 174		-1 174		
15009 ANDRE RENTEUTGIFTER	5		-5		
15101 AVDRAG PÅ LÅN	3 322	59 586	56 264	103 971	5 766
15105 ANDEL AVDRAG LÅN - FRA KF	-15 778	-24 027	-8 248	-36 040	
15401 AVSETNING DISPOSISJONSFOND	22 838	22 838		36 688	24 838
15501 AVSETNING BUNDE DRIFTSFOND	9		-9		
15901 AVSKRIVNINGER	-				
16209 DIVERSE INNTEKTER	-				
16304 HUSLEIEINNTEKT INKL MVA	-3 726	-3 182	545	-4 378	
16901 FORDELTE UTGIFTER	-519		519		
16904 REF OVERHEADKOSTNADER		-85	-85	-170	
17012 TOPPFINANSIERING RESSURSKREVENDE TJENESTER	-60 178	-60 178		-60 178	
17290 KOMPENSERT MVA DRIFT	-21 971		21 971		
17701 OVERFØRINGER FRA ANDRE	-258	-161	97	-242	
17798 OVERF MOMSKOMP ANDRE SELSKAP		-7	-7	-10	
18001 STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER	-437 506	-429 570	7 937	-613 671	
18101 STATLIGE OVERFØRINGER VEDR. FLYKTNINGER	-47 956	-63 111	-15 155	-94 666	1 576
18109 ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER		-299	-299	-7 473	
18701 SKATT PÅ INNTEKT OG FORMUE	-479 739	-494 433	-14 694	-786 437	
18741 EIENDOMSSKATT VERK OG BRUK	-3 175	-3 034	141	-4 045	
18752 EIENDOMSSKATT	-69 629	-67 484	2 145	-89 978	
18803 OVERFØRING FRA MOLDEBADET KF	-420	-800	-380	-1 200	
18810 OVERFØRING FRA MOLDE EIENDOM KF		-2 052	-2 052	-2 052	
19001 RENTER BANKINNSKUDD	-3 364	-1 350	2 014	-2 700	
19002 RENTER BANKINNSKUDD FONDS	-9		9		
19003 MOTTATTE RENTER AV BOLIGLÅN	-2 960	-1 954	1 006	-1 954	
19004 RENTER UTLÅN ISTAD KRAFT				-338	
19005 ANDRE RENTEINNTEKTER	-	-15	-15	-23	
19007 FORSINKELSERENTER AV BOLIGLÅN	-13		13		
19009 RENTEINNTEKTER PROCASSO	-183	-200	-17	-300	
19051 AKSJEUTBYTTE	-5 125	-5 100	25	-5 100	5 100
19091 GEVINST FINANSIELLE INSTRUMENTER (omløpsmidler)		-1 893	-1 893	-2 840	
19301 DISP. AV TIDL. ÅRS IKKE DISP. OVERSKUDD	-22 838	-22 838		-22 838	
19901 MOTPOST AVSKRIVNINGER					
19951 KALKULATORISKE POSTERINGER	-2 504	-2 504		-3 756	
Sum	-1 063 565	-1 052 209	11 356	-1 492 779	32 297

Molde kommune

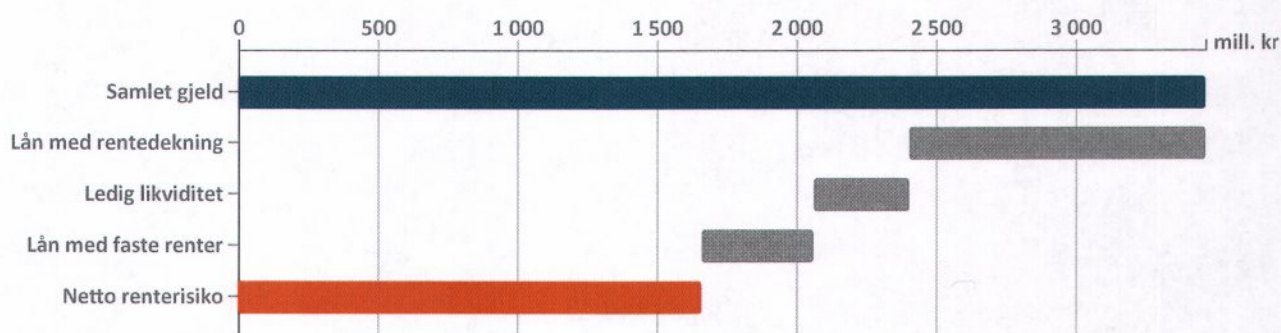
Finansrapport 2. tertial 2018

I samarbeid med SpareBank 1 SMN

31.08.2018

1 Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet	1
1.1 Kortsiktig, aktiva	1
1.2 Langsiktig, aktiva	1
1.3 Passiva	1
2 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål	2
2.1 Likviditetsoversikt	2
2.2 Plassering av ledig likviditet	2
2.3 Endring i risikoeksponering	2
2.4 Sammensetning av ledig likviditet	3
3 Langsiktige aktiva	4
3.1 Sammensetning	4
3.2 Endring i risikoeksponering	4
3.3 Sammensetning og endring i risikoeksponering	4
4 Avkastning på aktiva	5
4.1 Langsiktige aktiva	5
4.2 Kortsiktig likviditet	5
4.3 Nøkkeltall	5
5 Sammensetning av lån	6
5.1 Lån fordelt på lånekilder	6
5.2 De 10 største enkeltlån (andel i %)	6
5.3 Endring i sammensetning av lån	6
5.4 Sammensetning av gjeldsporteføljen	7
6 Løpetid for passiva	8
6.1 Vektet løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Verdi på lån	9
7.1 Markedsverdi	9
7.2 Bokført verdi og markedsverdi	9
8 Vesentlige markedsendringer	10
8.1 Finansielle nøkkeltall	10
8.2 Historisk renteutvikling	10
8.3 Den norske rentekurven	10
9 Endringer i låneporteføljens risikoeksponering	11
9.1 Nøkkeltall for risikoeksponering	11
9.2 Stresstest (1 % renteøkning)	11
9.3 Andel fast rente av samlet gjeld	11
9.4 Vektet rentebinding samlet gjeld	12
9.5 Rentekostnad inneværende år	12
9.6 Netto gjeld per innbygger	12
10 Markedsrenter og egne rentebetingelser	14
10.1 Egne rentebetingelser	14
10.2 Markedsrenter	14
11 Vedlegg	15
11.1 Eksisterende lån	15
11.2 Eksisterende rentekontrakter	16

Hovedoversikt

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Samlet gjeld	3 466	3 338	128
- Lån med rentedekning	1 061	1 007	54
- Ledig likviditet	343	225	119
- Lån med fast rente	400	400	0
= Netto renterisiko	1 662	1 706	-45

Nøkkeltall

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Stresstest netto renterisiko (1% renteendring)	16,6	17,1	-0,4
Vektet lengde på faste renter	5 år, 3 mnd	5 år, 11 mnd	-8 mnd
Løpetid på lån	4 år, 4 mnd	3 år, 7 mnd	9 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	1 040	1 450	-410
Langsiktige aktiva	204	203	1

* Renter med løpetid over ett år er definert som fast rente

Kommentar

Hovedoversikten viser Molde kommunes samlede gjeld ut fra et renterisikobilde. Kommunen har en total gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Av dette er 1,06 mrd. kroner rentesikret gjennom gjeld knyttet til startlån, utleieboliger, selvkostområdet og lån til investeringer som gir rentekompensasjon (jf. punkt 5.4). Videre har kommunen 343 mill. kroner i ledig likviditet og lån med fastrente på 400 mill. kroner (rentebytteavtaler). Av den totale gjelden er det 1,66 mrd. kroner som innehar renterisiko, noe som betyr at en renteendring vil gi direkte utslag for kommunekassen. Fra årsskifte har netto gjeld med renterisiko blitt redusert med 45 mill. kroner.

Stresstesten viser at dersom renten øker med 1 pst. på netto gjeld med renterisiko, vil dette medføre en økt rentekostnad på 16,6 mill. kroner. I tillegg vil en stresstest på den eksterne forvaltningen, med 1 pst. renteøkning og 25 pst. verdifall på aksjer, medføre en økt netto renteutgift på 8,2 mill. kroner.

Alle tall som rapporteres i finansrapporten gjelder konserntall (eks. Molde Havnevesen KF)

1 Avvik mellom faktisk forvaltning og kravene i finansreglementet

1.1 Kortsiktig, aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

1.2 Langsiktig, aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

1.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.08.2018	31.12.2017
Største enkeltlån (pst av samlet gjeld)				13 %	13 %
Andel faste renter av samlet gjeld				12 %	12 %
Andel faste renter av netto gjeld				15 %	14 %
Andel faste renter av lån som belaster kommunekassen				20 %	19 %
Vektet rentebinding (år)	✓	0,3	5,0	0,6	0,7
Lån som må refinansieres innen 1 år (andel av samlet gjeld)				30 %	43 %
Renter og avdrag som andel av frie inntekter				11,3 %	11,3 %

Kommentar

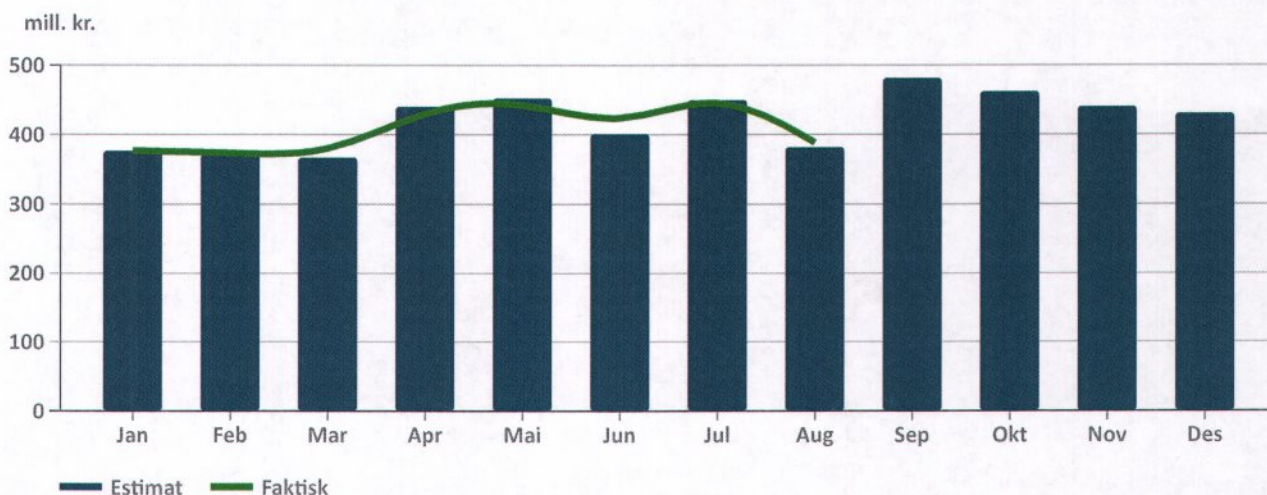
Nytt finansreglement ble vedtatt 20.09.2018. Finansrapporteringen 2.tertial er basert på det nye finansreglementet.

Tabell 1.3 viser at finansreglementet har definert krav på ett av de syv punktene som er listet opp. Kommunen skal ha en vektet bindingstid som ligger på mellom 0,25 og 5 år. Dette er et uttrykk for vektet gjennomsnittlig løpetid (tid til forfall) på låneporteføljen. Ved å spre tidspunkt på forfall vil refinansieringsrisikoen reduseres.

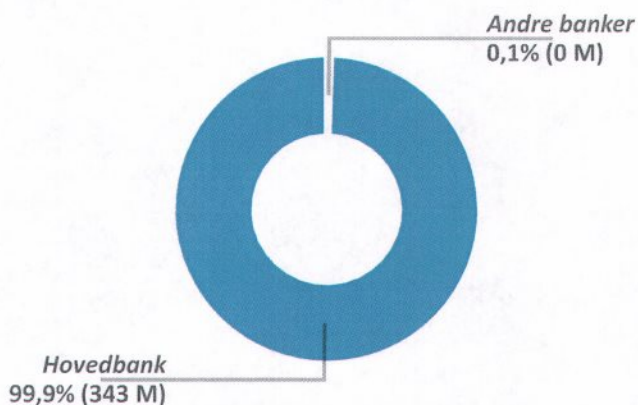
Dagens forvaltning er i henhold til finansreglementet.

2 Ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål

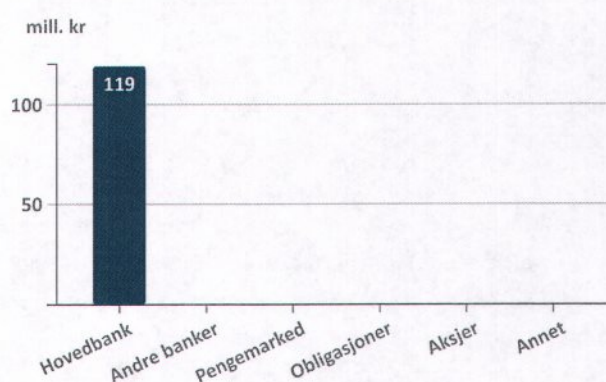
2.1 Likviditetsoversikt

2.2 Plassering av ledig likviditet

2.3 Endring i risikoeksponering

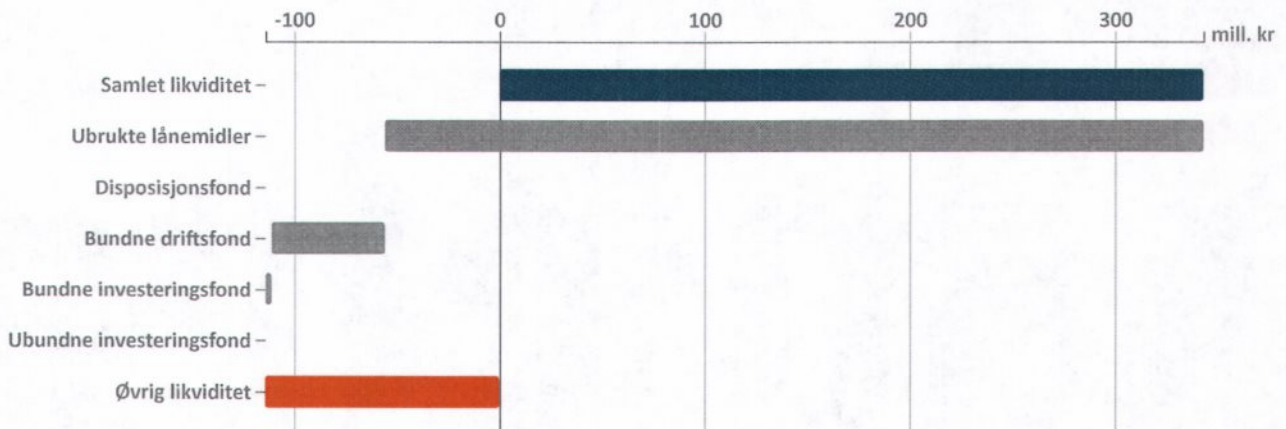

Kommentar

Med «ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål» menes midler som skal kunne være tilgjengelig for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etter hvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorisont. Disse midlene skal forvaltes med lav finansiell risiko og høy likviditet i all hovedsak gjennom plassering i bankinnskudd innenfor kommunens konsernkontoavtale.

Figur 2.3 viser at kommunen har et økt bankinnskudd på 119 mill. kroner siden nyttår. Det er ingen vesentlig endring i risikoeksponeringen.

2.4 Sammensetning av ledig likviditet

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Ledig likviditet	343	225	118
- Ubrukte lånemidler	399	265	134
- Disposisjonsfond	0	0	0
- Bundne driftsfond	55	59	-4
- Bundne investeringsfond	3	3	0
- Ubundne investeringsfond	0	0	0
= Øvrig likviditet	-114	-102	-12

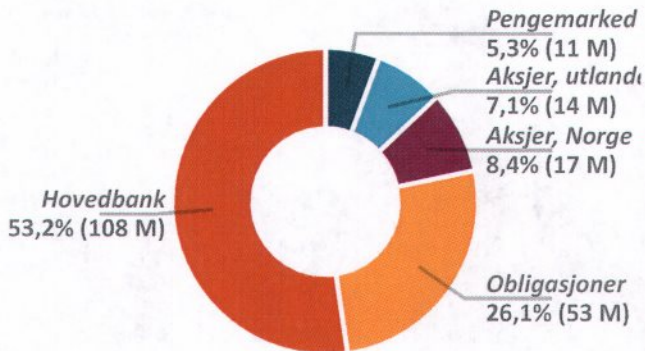
Kommentar

Denne oversikten viser sammensetningen av ledig likviditet. Mesteparten av disse midlene består av ubrukte lånemidler. Ubrukte lånemidler har økt med 134. mill kroner siden årsskifte. Dette knytter seg til nytt låneopptak i forbindelse med refinansiering i mars (60 mill. kroner) og årets opptak av startlån (75 mill. kroner). Figuren viser at det er de ubrukte lånemidlene som medfører at kommunen har en positiv likviditet. I praksis regnes kommunens fondskapital som en del av likviditeten. Det som mer enn noe annet belaster kommunens likviditet er bokført premieavvik og selgerkreditt, som ved årsskifte 2017 var balanseført med henholdsvis 132,3 mill. kroner og 25,1 mill. kroner.

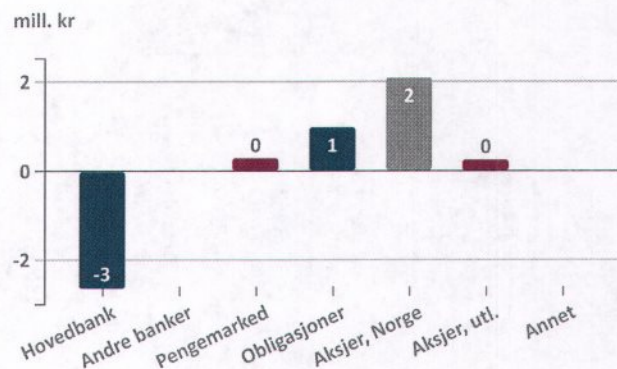
Disposisjonsfond og ubundet investeringsfond er ikke med i kapittelet vedr. ledig likviditet og andre midler beregnet til driftsformål, siden disse er å beregne som langsiktig aktiva.

3 Langsiktige aktiva

3.1 Sammensetning

3.2 Endring i risikoeksponering

3.3 Sammensetning og endring i risikoeksponering

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Hovedbank	108	111	-3
Andre banker	0	0	0
Pengemarkedet	11	10	0
Obligasjoner	53	52	1
Aksjer, Norge	17	15	2
Aksjer, utlandet	14	14	0
Annet	0	0	0
Sum	204	203	1

Kommentar

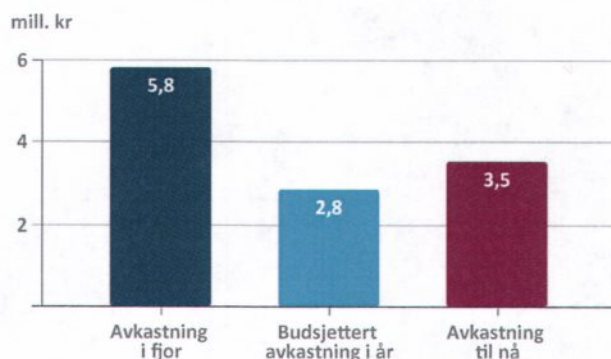
Molde kommunes langsiktige finansielle aktiva er definert som kommunens midler avsatt til disposisjonsfond og ubundet investeringsfond. Kommunen har per utgangen av august en driftsbuffer i form av midler på disposisjonsfond på 107 mill. kroner. Disse er plassert innenfor kommunens konsernkontoavtale.

De langsiktige finansielle aktivaene som forvaltes eksternt, består utelukkende av midler på ubundet investeringsfond. Figuren over viser hvordan midlene som forvaltes av Pareto Asset Management AS er sammensatt. Ved utgangen av august hadde disse midlene en markedsverdi på 95,5 mill. kroner. Det er ingen vesentlig endring i risikoeksponering.

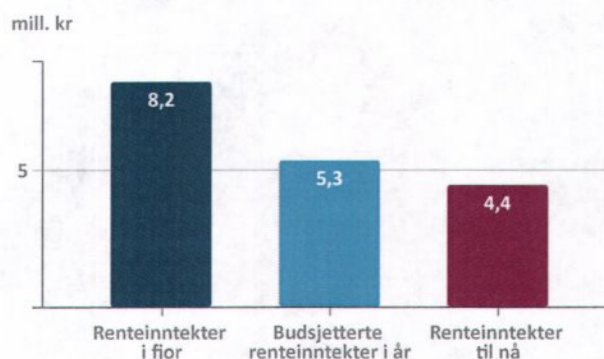
Stresstest på de langsiktige aktivaene som forvaltes eksternt, hvor det legges til grunn 1 pst. renteøkning og 25 pst. verdifall på aksjer, gir en økt netto rentekostnad på 8,2 mill. kroner.

4 Avkastning på aktiva

4.1 Langsiktige aktiva

4.2 Kortsiktig likviditet

4.3 Nøkkeltall

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Norges Banks styringsrente	0,50 %	0,50 %	0 p.
3 mnd. Nibor	1,03 %	0,81 %	22 p.
Budsjetterte rente (%)	1,35 %	1,60 %	-25 p.
Oslo Børs (OSEBX) -indeks	907	814	10,2 %
Oljepris (brent spot)	77,4 \$	66,9 \$	10,6 \$

Kommentar

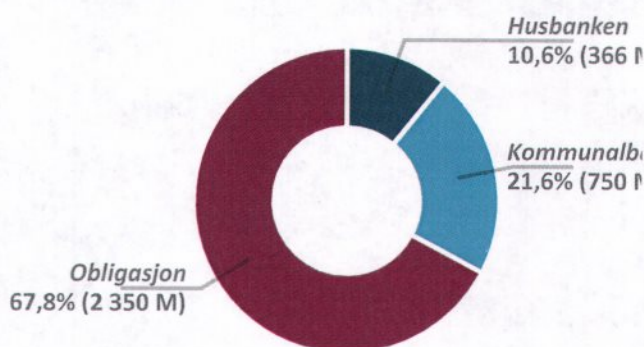
De langsiktige finansielle aktivaene som forvaltes eksternt har så langt i år gitt en avkastning på 3,5 mill. kroner. Dette gir en annualisert avkastning på 5,74 pst. Avkastningen er høyere enn det som ligger til grunn i revidert budsjett (3 pst.).

Når det gjelder kortsiktig likviditet som er plassert på konti hos hovedbankforbindelsen, har dette gitt en avkastning på 4,4 mill. kroner hittil i år. Gjennomsnittlig innskuddsrente per august er 1,48 pst., som er høyere enn opprinnelig budsjett.

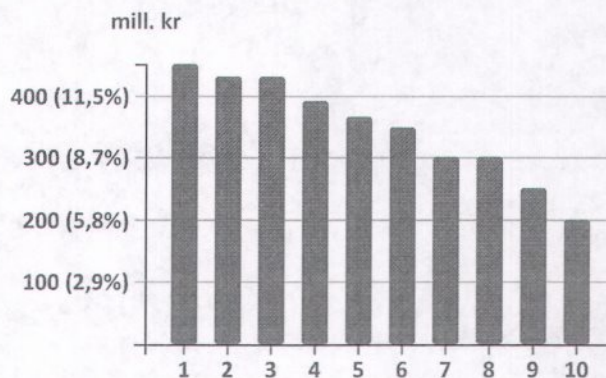
Vilkår hos Molde kommunes hovedbankforbindelsen er 3 mnd. Nibor + 42,5 basispunkter på løpende driftslikviditet. Per utgangen av august var 3 mnd. Nibor på 1,03 pst.

5 Sammensetning av lån

5.1 Lån fordelt på lånekilder

5.2 De 10 største enkeltlån (andel i %)

5.3 Endring i sammensetning av lån

Lånekilder	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Kommunalbanken	750	1 150	-400
Husbanken	366	298	68
KLP	0	0	0
Banklån	0	0	0
Obligasjoner	2 350	1 890	460
Sertifikater	0	0	0
Andre	0	0	0
Sum	3 466	3 338	128

Kommentar

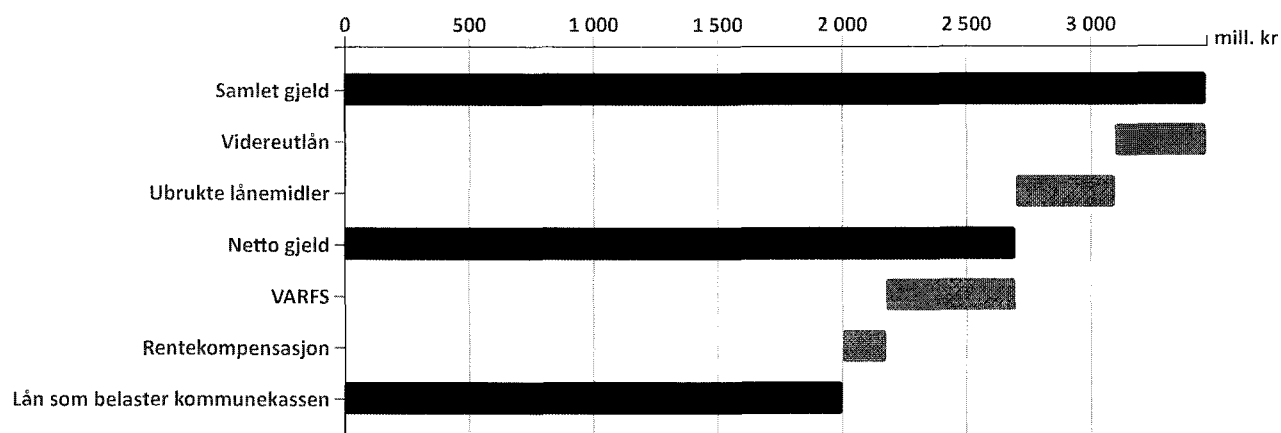
Molde kommune har 2 bullelån (lån uten avdrag) i Kommunalbanken og 7 obligasjonslån. Disse utgjør ca. 90 pst. av den totale låneporteføljen.

Kommunen har også en rekke mindre startlån/etableringslån i Husbanken. I denne rapporteringen er alle Husbanklånene slått sammen og definert som lån med flytende rente. Disse lånene vises som lån nr. 10 i figur 5.2. Lån i Husbanken har økt med 68 mill. kroner siden årsskifte som følge av årets opptak av startlån.

I tråd med budsjettvedtaket for 2018, ble det i forbindelse med refinansiering i mars foretatt nytt låneopptak på 60 mill. kroner. Anbudskonkurranser gjennomføres av vår eksterne gjeldsforvalter, Pareto Asset Management AS. Danske Bank gav det beste tilbudet på begge obligasjonslånene. Vilkår for låneopptak var på 3 mnd. Nibor pluss en margin på 28,4 basispunkt på lån med forfall mars 2022, og 31,9 basispunkt på lån med forfall september 2022.

Molde kommune har som mål å ha en låneportefølje som består av færrest mulig lån, slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.

5.4 Sammensetning av gjeldsporteføljen

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Samlet gjeld	3 466	3 338	128
- Videreutlån	366	298	68
- Ubrukte lånemidler	399	265	134
= Netto gjeld	2 700	2 775	-74
- VARFS-formål (grunnlag)	522	522	0
- Rentekompensasjon fra Staten (grunnlag)	174	187	-14
= Lån som belaster kommunekassen	2 005	2 066	-61

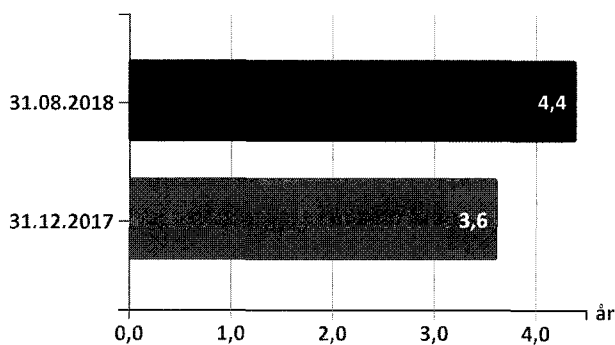
Kommentar

Figuren viser hvordan gjeldsporteføljen er sammensatt. Molde kommune har ved utgangen av august en samlet gjeld på nesten 3,5 mrd. kroner. Av disse knytter 366 mill. kroner seg til videreutlån, som består av startlån og gjeld tilknyttet utleieboliger. Denne gjelden blir tilbakebetalt i form av renter og avdrag fra lånemottaker, eller gjennom leieinntekt på utleieboliger. Videre har kommunen 399 mill. kroner i ubrukte lånemidler. Trekker man ut videreutlån og ubrukte lånemidler, sitter kommunen igjen med en nettogjeld på 2,7 mrd. kroner.

Lån knyttet til VARFS-formål (dvs. selvkostområdet som her er definert som Molde Vann og Avløp KF) utgjør 522 mill. kroner. Rentekostnad på lån knyttet til finansiering av selvkostområdet blir sikret gjennom gebyr fra abonnentene. Kommunen mottar rentekompensasjon på enkelte av investeringene som er gjort i helsebygg, kirker og skole- og svømmeanlegg (ut fra gitte kriterier). Lån som belaster kommunekassen blir etter dette på 2,0 mrd. kroner.

6 Løpetid for passiva

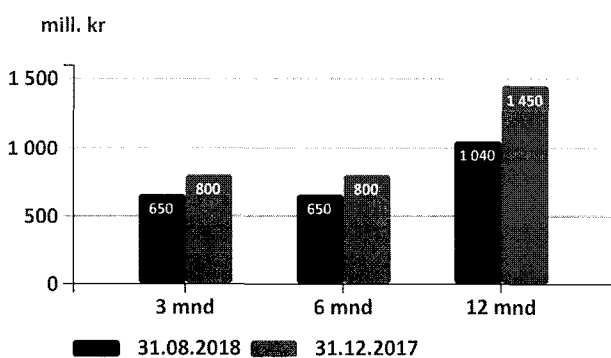
6.1 Vektet løpetid på lån

Kommentar

Molde kommune har per utgang av august en vektet løpetid (tid til forfall) på 4,4 år på den totale låneporteføljen. Utviklingen viser en liten økning i løpetid, noe som gir redusert refinansieringsrisiko.

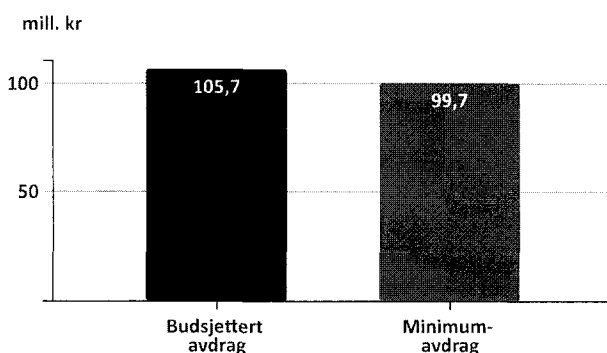
6.2 Lån som må refinansieres

Kommentar

Figuren viser hvor stort volum av gjeldsporteføljen som må refinansieres i løpet av de neste 12 månedene. Innen 6 måneder må Molde kommune refinansiere to lån på til sammen 650 mill. kroner.

6.3 Avdrag på lån

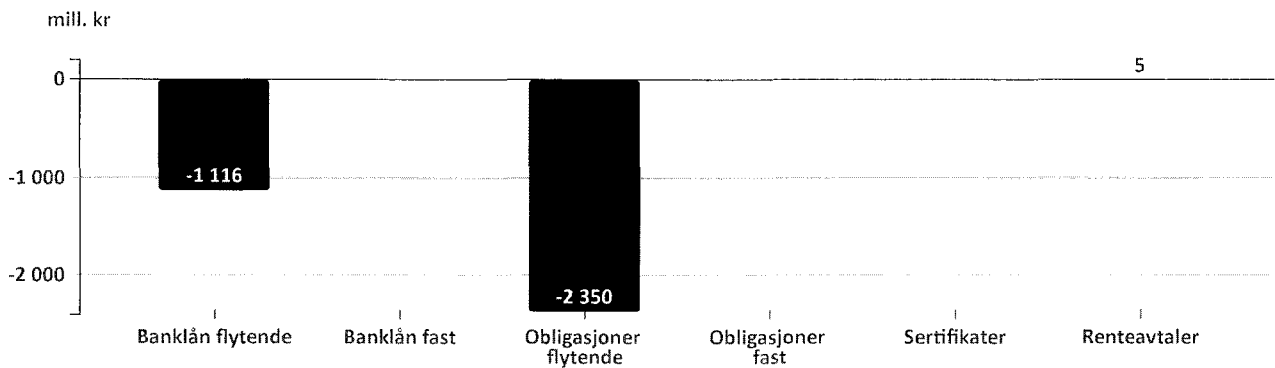

Kommentar

I 2018 har Molde kommune (konsern) budsjettet med et minimumsavdrag på 105,7 mill. kroner. Faktisk minimumsavdrag for 2018 er beregnet til 99,7 mill. kroner, og er bokført i september.

7 Verdi på lån

7.1 Markedsverdi

7.2 Bokført verdi og markedsverdi

	Bokført verdi	Markedsverdi
Banklån - flytende rente	-1 116	-1 116
Banklån - fast rente	0	0
Obligasjoner - flytende rente	-2 350	-2 350
Obligasjoner - fast rente	0	0
Sertifikater	0	0
Rentebytteavtaler	0	5
Sum	-3 466	-3 460

Kommentar

Tabellen og figuren over viser markedsverdier på gjeldsporteføljen.

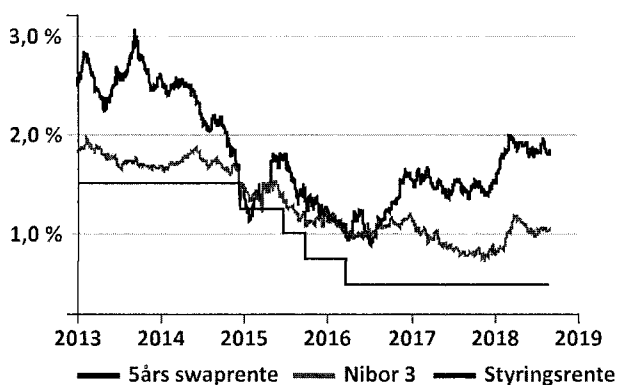
Både "banklån flytende" og "obligasjoner flytende" er knyttet til 3 og 6 mnd. Nibor med tillegg av fast margin.

8 Vesentlige markedsendringer

8.1 Finansielle nøkkeltall

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Norges Banks styringsrente	0,50 %	0,50 %	0 p.
3 mnd. Nibor	1,03 %	0,81 %	22 p.
3 års fast rente	1,61 %	1,28 %	33 p.
5 års fast rente	1,83 %	1,54 %	29 p.
10 års fast rente	2,15 %	1,94 %	21 p.
5 års statsobligasjoner	1,42 %	1,15 %	27 p.
Oslo Børs (OSEBX) -indeks	907	814	10,2 %
S & P 500 - indeks	2 902	2 674	7,9 %
EUR/NOK (kroner pr. euro)	9,73	9,84	-1,1 %
USD/NOK (kroner pr. usd)	8,38	8,20	2,1 %
Oljepris (Brent spot)	77,4 \$	66,9 \$	10,6 \$

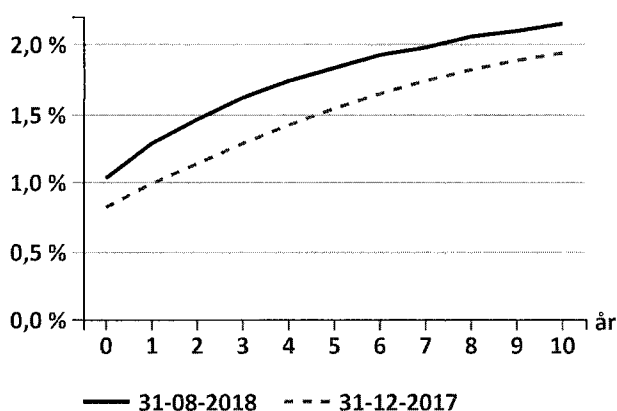
8.2 Historisk renteutvikling

Kommentar

- Styringsrenten er fortsatt på 0,5 pst. og har vært uendret siden mars 2016.
- Markedet forventer at Norges Bank vil heve styringsrenten med 0,25 pst. i september 2018.
- Det har vært betydelige endringer i 3 mnd. Nibor i løpet av året. Fra 0,8 pst. i starten av året til 1,17 pst. i ultimo mars. I andre tertial har renten ligget mellom 1,0 pst. og 1,1 pst. Renteøkningen skyldes i hovedsak økte renter i USA.

8.3 Den norske rentekurven

Kommentar

- Den norske rentekurven har hatt et markert skifte etter årsskiftet 2017.
- Renteøkningen i både korte og lange renter er drevet av oppgang i amerikanske renter. Økte renter i Amerika kan forklares med gode makroøkonomiske tall. Denne økningen slå nå inn i det norske rentemarkedet.
- 5 års swaprenter økte med 50 punkter siden januar
- 10 års renter har også økt tilsvarende siden årsskiftet.

9 Endringer i låneporteføljens risikoeksponering

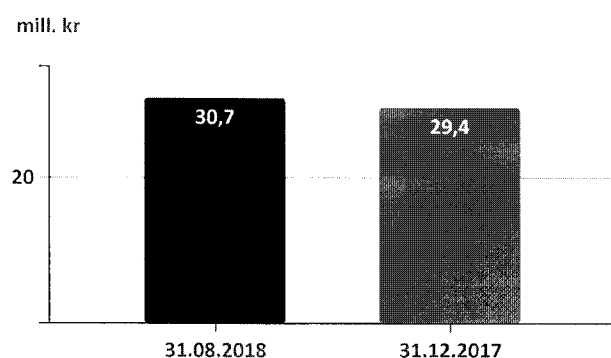
9.1 Nøkkeltall for risikoeksponering

Renterisiko	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Stresstest av samlet gjeld (1% renteøkning)	30,7	29,4	1,3
Andel fast rente av samlet gjeld	12 %	12 %	0 p.
Vektet rentebinding samlet gjeld (år)	0,6	0,7	-0,1
Estimert rentekostnad	52,7	48,8	3,9
Budsjettert rentekostnad	52,7	50,7	2,0

Likviditetsrisiko	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	1 040	1 450	-410
Vektet løpetid (år)	4,4	3,6	0,8

Gjeld	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Netto gjeld (mill. kroner)	2 700	2 775	-75
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	100	103	-3

9.2 Stresstest (1 % renteøkning)

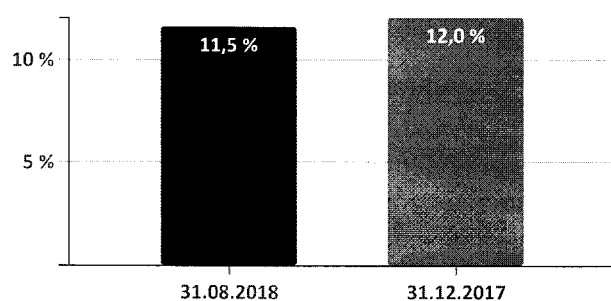

Kommentar

Stresstesten viser hvor mye rentekostnadene øker dersom renten går opp med 1 pst. på samlet gjeld (eks. gjeld med fastrente). Ved utgang av august vil 1 pst. økning medføre at rentekostnadene øker med 30,7 mill. kroner.

Denne stresstesten tar ikke hensyn til rentesikret gjeld.

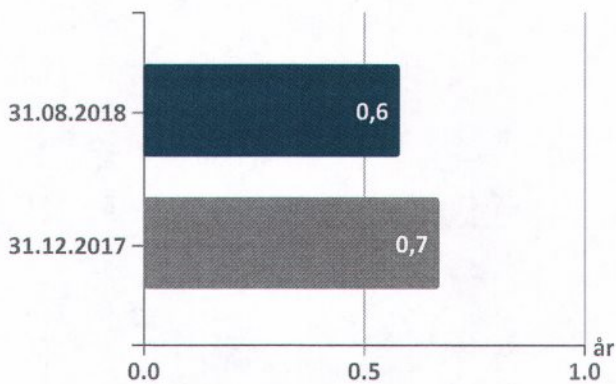
9.3 Andel fast rente av samlet gjeld

Kommentar

Ved utgangen av august har Molde kommune fastrente på 11,5 % av den totale gjeldsporteføljen. Andel fastrente av samlet gjeld har gått ned 0,5 % siden årsskifte.

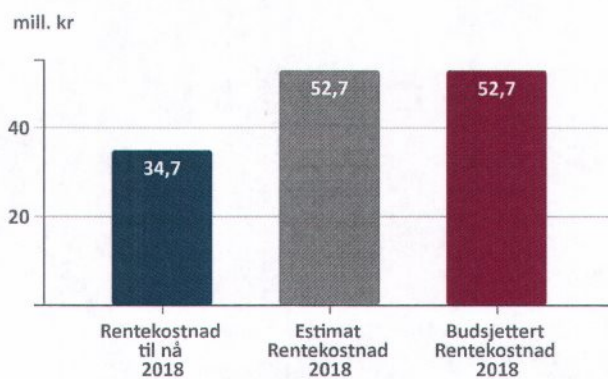
9.4 Vektet rentebinding samlet gjeld

Kommentar

Vektet rentebinding på hele gjeldsporteføljen har gått ned fra 0,7 til 0,6 år siden årsskiftet.

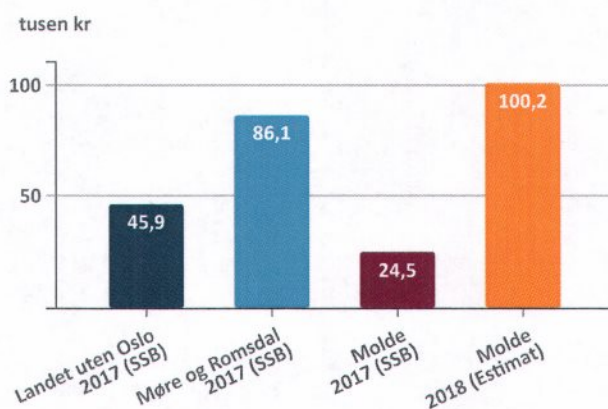
9.5 Rentekostnad inneværende år

Kommentar

Per august er det estimert en påløpt rentekostnad på 34,7 mill. kroner. En forventer at årets rentekostnader vil havne på budsjett.

9.6 Netto gjeld per innbygger

Kommentar

Molde kommune ligger over gjennomsnittet i Møre og Romsdal når det gjelder nettogjeld per innbygger. Grafen viser feil tall for Molde i 2017. I følge SSB er riktig tall for 2017 111,4 tusen kr. per innbygger. Basert på det så har nettogjelden per innbygger blitt redusert siden årsskifte.

Grafen vil blir rettet til neste rapportering.

10 Markedsrenter og egne rentebetingelser

10.1 Egne rentebetingelser

	Rentesats	Vektet årlig rentebinding (år)	Benchmark
Budsjettert rente	1,60 %		
Gjennomsnittlig rente	1,50 %	0,58	1,30 %
Lån med flytende rente	1,42 %	2 uker	1,16 %
Lån med fast rente	0,00 %	0,00	1,16 %
Rentebytteavtaler	2,21 %	5,29	1,98 %

10.2 Markedsrenter

	31.08.2018	31.12.2017	Endring
Norges Banks styringsrente	0,50 %	0,50 %	0 p.
3 mnd. Nibor	1,03 %	0,81 %	22 p.
3 års fast rente	1,61 %	1,28 %	33 p.
5 års fast rente	1,83 %	1,54 %	29 p.
10 års fast rente	2,15 %	1,94 %	21 p.
5 års statsobligasjoner	1,42 %	1,15 %	27 p.

Kommentar

Den øverste tabellen viser egne rentebetingelser sammenlignet mot en referanserente i dagens marked (benchmark). Referanserenten skal med andre ord vise hva kommunen kan låne penger til i dagens marked. Disse rentene er ikke direkte sammenlignbare siden referanserenten er uten kredittmargin. Som nevnt tidligere består alle flytende lån og obligasjonslån av 3 eller 6 mnd. Nibor med tillegg av en fast margin. Den faste marginen vil variere ut fra det enkelte lån. Ved refinansieringen i mars fikk kommunen rentevilkår som var bedre enn referanserenten.

Når det gjelder kommunens budsjetterte rente på 1,6 pst., inkluderer denne rentebytteavtaler, omkostninger og forvaltningshonorarer.

11 Vedlegg

11.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver/lånenr	Rentetype	Hovedstol	Rente	Forutsigbar rente	Løpetid lån
1	Obligasjoner_NO0010789050	NIBOR 6M	250 000 000	1,495 %	-19 d	2 år
2	Obligasjoner_NO0010759731	NIBOR 3M	389 800 000	1,690 %	-18 d	6 mnd, 21 d
3	Obligasjoner_NO0010733207	NIBOR 3M	350 000 000	1,275 %	-17 d	19 d
4	Obligasjoner_NO0010774961	NIBOR 3M	200 000 000	1,468 %	-14 d	1 år
5	Obligasjoner_NO0010729338	NIBOR 6M	300 000 000	1,360 %	-22 d	19 d
6	Kommunalbanken_20170465	NIBOR 3M	450 000 000	1,370 %	14 d	2 år, 6 mnd
7	Kommunalbanken_20170190	NIBOR 6M	300 000 000	1,460 %	14 d	1 år, 6 mnd
8	Obligasjoner_NO0010819659	NIBOR 3M	430 000 000	1,314 %	-13 d	3 år, 6 mnd
9	Obligasjoner_NO0010819667	NIBOR 3M	430 000 000	1,349 %	-13 d	4 år
10	Husbanken_SumAlleHusbanklån	p.t.	365 812 569	1,494 %	14 d	25 år, 9 mnd

11.2 Eksisterende rentekontrakter

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
1	2016102606283	200 000 000	1,60 %	28.10.2016	8 år
2	2014011714210	200 000 000	2,82 %	21.01.2014	2 år, 6 mnd

BEHOLDNINGSOVERSIKT

Molde kommune - total

31. august 2018

Verdipapirer	ISIN	Beholdning	Snitt kostpris	Kostpris	Markeds-kurs	Markedsverdi (beh. x kurs)	Urealisert gevinst/tap	Pl. renter	Markedsverdi+ pl. renter	Vekt %
RENTEFOND NOK										
Pareto Høyrente	NO0010106230	31 461,4814	1 037,3803	32 637 520	1 034,8560	32 558 103	-79 417	0	32 558 103	34,08
Pareto Likviditet	NO0010025174	10 171,2380	990,6154	10 075 785	999,2092	10 163 195	87 409	0	10 163 195	10,64
Pareto Obligasjon	NO0010025190	11 182,4042	1 027,8369	11 493 688	1 005,0163	11 258 498	-255 189	0	11 258 498	11,77
Pareto Nordic Corporate Bond A N	LU0922130215	8 577,8933	1 032,0324	8 852 664	1 093,1693	9 377 090	524 426	0	9 377 090	9,82
SUM RENTEFOND NOK				63 059 657		63 336 885	277 229	0	63 336 885	66,31
AKSJEFOND NOK										
Pareto Global B	NO0010660434	3 526,53270	1 689,0342	5 956 434	2 221,4814	7 834 127	1 877 693		7 834 127	8,20
Pareto Nordic Return A	NO0010040504	57,17380	87 233,0668	4 987 446	114 478,9700	6 545 198	1 557 752		6 545 198	6,85
SUM AKSJEFOND NOK				10 943 880		14 379 325	3 435 444		14 379 325	15,05
AKSJER NOK										
Austevoll Seafood ASA	NO0010073489	6 700	22,9060	153 470	110,4000	739 680	586 210		739 680	0,77
Bonheur ASA	NO0003110603	1 200	154,8508	185 821	105,4000	126 480	-59 341		126 480	0,13
Borregaard ASA	NO0010657505	4 600	42,8778	197 238	79,7000	366 620	169 382		366 620	0,38
DNB ASA	NO0010031479	4 700	96,8055	454 986	170,8000	802 760	347 774		802 760	0,84
Equinor ASA	NO0010096985	4 753	127,3470	605 280	215,1000	1 022 370	417 090		1 022 370	1,07
Kid ASA	NO0010743545	8 200	29,5590	242 384	35,8000	293 560	51 176		293 560	0,31
Leroy Seafood Group ASA	NO0003096208	22 400	8,5169	190 778	63,8800	1 430 912	1 240 134		1 430 912	1,50
SpareBank 1 SMN	NO0006390301	9 700	54,1271	525 033	90,2000	874 940	349 907		874 940	0,92
Sparebanken More	NO0006390004	881	185,0000	162 985	282,0000	248 442	85 457		248 442	0,26
Norsk Hydro ASA	NO0005032605	16 000	32,7122	523 395	46,3100	740 960	217 565		740 960	0,78
SpareBank 1 Nord-Norge	NO0006000801	11 830	37,0503	438 304	65,6000	776 048	337 744		776 048	0,81
Odjell SE ser. A	NO0003399909	10 200	34,3684	350 558	31,6000	322 320	-28 238		322 320	0,34
Orkla ASA	NO0003733800	6 200	46,1647	286 221	69,0000	427 800	141 579		427 800	0,45
Prosfe SE ser. Ord	CY0100470919	9 086	24,9990	227 141	29,2000	265 311	38 170		265 311	0,28
SalMar ASA	NO0010310956	2 000	31,0620	62 124	404,2000	808 400	746 276		808 400	0,85
SpareBank 1 SR-Bank ASA	NO0010631567	13 400	47,5819	637 598	94,6000	1 267 640	630 042		1 267 640	1,33
Storebrand ASA	NO0003053605	11 400	71,0821	810 356	74,3000	847 020	36 684		847 020	0,89
Subsea 7 SA	LU0075646355	8 700	91,5775	796 722	114,0500	992 235	195 513		992 235	1,04
TGS-NOPEC Geophysical Co ASA	NO0003078800	6 200	148,2333	919 047	318,5000	1 974 700	1 055 653		1 974 700	2,07
Veidekke ASA	NO0005806802	4 000	104,0539	416 215	80,4000	321 600	-94 615		321 600	0,34
Wilh. Wilhelmsen Holding ASA ser	NO0010571698	5 400	164,0477	885 857	184,0000	993 600	107 743		993 600	1,04
Wallenius Wilhelmsen Logistics A	NO0010571680	6 400	40,0600	256 384	34,3000	219 520	-36 864		219 520	0,23
Yara International ASA	NO0010208051	3 500	262,2768	917 969	386,0000	1 351 000	433 031		1 351 000	1,41
SUM AKSJER NOK				10 245 847		17 213 919	6 968 071		17 213 919	18,02
KONTANTER NOK										
Rabatt Pareto Høyrente				35 254		35 254	0		35 254	0,04
Transaksjonskonto (NOK)				556 191		556 191	699		556 889	0,58
SUM KONTANTER NOK				591 445		591 445	699		592 143	0,62

BEHOLDNINGSOVERSIKT

Molde kommune - total

31. august 2018

 Pareto

Verdipapirer	ISIN	Beholdning	Snitt kostpris	Kostpris	Markeds- kurs	Markedsverdi (beh. x kurs)	Urealisert gevinst/tap	Pl. renter	Markedsverdi+ pl. renter	Vekt %
TOTALT				84 840 829		95 521 573	10 680 745	699	95 522 272	100,00

TIDSVEKTET AVKASTNING VS. INDEKSER

Molde kommune - total

For perioden fra 31.12.2017 til 31.08.2018

Tidsperiode	Tidsvektet avkastning (%) for portefoljen vs. indekser	
	PORTEF.	Bench. (30/30/40)
31.12.2017 til 31.01.2018	-0,32	-0,28
31.01.2018 til 28.02.2018	0,20	0,33
28.02.2018 til 31.03.2018	-0,79	-0,62
31.03.2018 til 30.04.2018	2,31	2,44
30.04.2018 til 31.05.2018	0,60	0,78
31.05.2018 til 30.06.2018	0,06	0,17
30.06.2018 til 31.07.2018	1,20	0,47
31.07.2018 til 31.08.2018	0,55	0,54
Hele perioden 31.12.2017 to 31.08.2018	3,83	3,88

TIDSVEKTET AVKASTNING
VS. INDEKSER

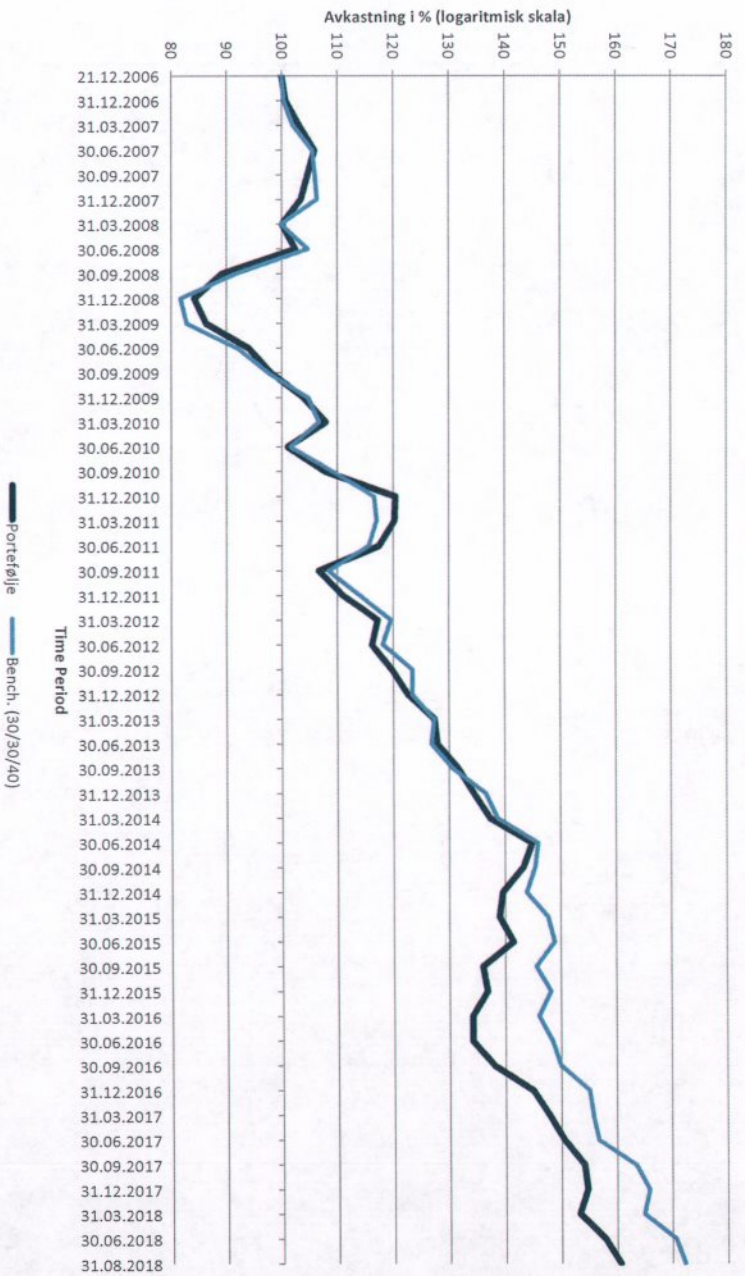
Molde kommune - total

For perioden fra 21.12.2006 til 31.08.2018

Tidsperiode		Tidsvektet avkastning (%) for portefoljen vs. indekser	
		PORTEF.	Bench. (30/30/40)
21.12.2006	til 31.12.2006	0,70	0,41
31.12.2006	til 31.12.2007	2,78	5,95
31.12.2007	til 31.12.2008	-18,67	-23,18
31.12.2008	til 31.12.2009	23,41	28,25
31.12.2009	til 31.12.2010	15,91	11,27
31.12.2010	til 31.12.2011	-7,81	-2,21
31.12.2011	til 31.12.2012	10,44	8,22
31.12.2012	til 31.12.2013	9,66	10,75
31.12.2013	til 31.12.2014	3,83	5,30
31.12.2014	til 31.12.2015	-1,98	3,01
31.12.2015	til 31.12.2016	5,95	4,58
31.12.2016	til 31.12.2017	6,71	7,02
31.12.2017	til 31.08.2018	3,83	3,88
Hele perioden			
21.12.2006	to 31.08.2018	60,61	72,36
Annualized		4,14	4,77

TIDSVEKTET AVKASTNING VS. INDEKSER Molde kommune - total

SAMLESUUTTSEDEL

31. august 2018

Molde kommune - total

VPS-konto:

Vi har utført følgende handler for Dere i perioden:
31.07.2018 til 31.08.2018

Tran. ID	Handels- dato	Oppgj.- dato	Trans	Antall	ISIN	Verdipapir	Kurs	Ant. x kurs	Omkost.	Gebyr	Val.	Totalt Bcløp	Megler
2 203	29.08.2018	31.08.2018	KJØP	3 800	NO0095052605	Norsk Hydro ASA	47,4228	180 206,64	180,21	0,00	NOK	180 386,85	Skandinaviska Enskilda Bank
2 204	30.08.2018	03.09.2018	KJØP	4 900	NO00013053605	Storebrand ASA	74,4115	364 616,35	364,62	0,00	NOK	364 980,97	Pareto Securities AS
2 205	30.08.2018	30.08.2018	SALG	1 093		Palopt aksjeutbytte (USD)	8,3961	9 178,52		0,00	USD	9 178,52	

OVERSIKT OVER INNTEKTER OG KOSTNADER

Molde kommune - total

For perioden: 01.08.2018 til 31.08.2018

Handels- dato	Oppgj- dato	Navn/verdipapir	Beløp
RENTEFOND NOK			
31.08.2018	31.08.2018	Pareto Høyrente 0,000% Due 31.12.2099	4 526,00
			<hr/> 4 526,00
AKSJER NOK			
09.08.2018	23.08.2018	TGS-Nopec Geophysical Co ASA	10 044,00
21.08.2018	30.08.2018	Equinor ASA	9 215,92
			<hr/> 19 259,92
OMKOSTNINGER NOK			
31.08.2018	12.09.2018	Forvaltningsprovisjon	14 821,00
			<hr/> 14 821,00
NETTO INNTEKTER			8 964,92

SPESIFIKASJON AV BANKKONTI M.V.

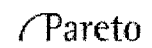
Molde kommune - total

Bankkonto: ?

For perioden: 01.08.2018 til 31.08.2018

Handels- dato	Oppgj.- dato	Tran.- kode	Transaksjon	Betegnelse	Beløp
Rabatt Pareto Høyrente					
01.08.2018			Balanse ved start		30 728,00
31.08.2018	31.08.2018	dp	Renter	Pareto Høyrente	4 526,00
31.08.2018			Balanse ved slutt		35 254,00
Påløpt aksjeutbytte (NOK)					
01.08.2018			Balanse ved start		0,00
09.08.2018	23.08.2018	dp	Utbytte	TGS-Nopec Geophysical Co ASA	10 044,00
23.08.2018	23.08.2018	wd	Overføring	Transaksjonskonto (NOK)	-10 044,00
31.08.2018			Balanse ved slutt		0,00
Transaksjonskonto (NOK)					
01.08.2018			Balanse ved start		402 157,17
23.08.2018	23.08.2018	dp	Overføring	Påløpt aksjeutbytte (NOK)	10 044,00
29.08.2018	29.08.2018	dp	Overføring	Uoppgjorte poster (NOK)	695 000,00
29.08.2018	31.08.2018	wd	Kjøp	Norsk Hydro ASA	-180 386,85
30.08.2018	03.09.2018	wd	Kjøp	Storebrand ASA	-364 980,97
30.08.2018	30.08.2018	dp	Overføring	Påløpt aksjeutbytte (USD)	9 178,52
31.08.2018	12.09.2018	wd	Kostnad	Forvaltningsprovisjon	-14 821,00
31.08.2018			Balanse ved slutt		556 190,87
Uoppgjorte poster (NOK)					
01.08.2018			Balanse ved start		695 000,00
29.08.2018	29.08.2018	wd	Overføring	Transaksjonskonto (NOK)	-695 000,00
31.08.2018			Balanse ved slutt		0,00
Påløpt aksjeutbytte (USD)					
01.08.2018			Balanse ved start		0,00
21.08.2018	30.08.2018	dp	Utbytte	Equinor ASA	9 215,92
30.08.2018	30.08.2018	wd	Overføring	Transaksjonskonto (NOK)	-9 215,92
31.08.2018			Balanse ved slutt		0,00

REALISERTE GEVINSTER/TAP

Molde kommune - total

For perioden: 01.08.2018 til 31.08.2018

Kjøps- dato	Salgs- dato	Antall/ Pålydende	ISIN	Ticker	Navn	Kjøps- omkostn.	Kostpris (innng.verdi)	Salgs- omkostn.	Salgsbeløp (real.verdi)	Realisert gevinst/tap
30.08.2018	30.08.2018				PLUTBYTTEPilot aksjeutbytte (USD)		9 215,92		9 178,52	-37,40@
TOTALT						0,00	9 215,92	0,00	9 178,52	-37,40

@ angir en valutatransaksjon med agio/disagio.

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 210
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 30.9.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 41/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

MOLDE EIENDOM KF. ØKONOMIRAPPORT FOR 2. TERTIAL 2018

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomirapport for 2. tertial 2018 til orientering.

Saksopplysninger

Med hjemmel i kommuneloven § 46 nr. 8, har Kommunaldepartementet gitt Forskrift om årsbudsjett for kommuner.

I § 10 i forskriften går det fram at administrasjonssjefen gjennom budsjettåret skal legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter i henhold til vedtatt årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak. Rapporteringen skal minimum skje to ganger pr. år jf. merknad til paragraf 10.

Molde Eiendom KF er et kommunalt foretak etter kapittel 11 i kommuneloven. Regnskapet føres etter kommunale prinsipper. Foretaket rapporterer til kommunestyret 2 ganger i året, som hovedselskapet Molde kommune.

Utvalget fattet i møte 20.6.2016, sak 20/16, følgende vedtak: «Kontrollutvalget ønsker for fremtiden også å få fremlagt tertialrapport for Molde Eiendom KF og Moldebadet KF».

Vedlagt saken følger:

- Økonomirapport for Molde Eiendom KF 08-18 - saksframlegg til styre, formannskap og kommunestyret m/vedlegg.

VURDERING

Det fremgår i rapporten en prognose for forventet merforbruk på 0,5 mill. kroner i 2018. Det er noe usikkerhet til prognosen, skriver daglig leder Mona Helen Sørensen.

Periodisert merforbruk er på 2,6 mill. kroner per 2. tertial.

Av tertialrapporten går det frem at drift og eiendomsforvaltning ser ut til å gå med et merforbruk på ca. 2,5 mill. kroner. Både vedlikehold, prosjektering og renhold har prognose om mindreforbruk. Utleieboliger ligger an til å få et merforbruk på 0,45 mill. kroner i 2018. Mindreforbruk for frie inntekter og finans ser ut til å bli 1,542 mill. kroner. Vil være med på å bedre det økonomiske resultatet og dekke inn noe av de forventede økte kostnader til strøm.

Saksframlegg**Økonomirapport for Molde Eiendom KF 08-18**

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
79/18	Styret for Molde Eiendom KF fra 1.7.2013	01.10.2018
	Molde formannskap	09.10.2018
	Molde kommunestyre	18.10.2018

Forslag til innstilling

Regnskapsrapport for 2. tertial 2018 for Molde Eiendom KF tas til orientering.

Saksopplysninger

Økonomirapport - Molde Eiendom KF	2. tertial 2018					tall i hele 1000
	Regnskap	Årsbudsjett	Avvik	Årsbudsjett	Årsprognose	
Driftsinntekter						
Overføring fra morselskap	-33 220	-33 220	-	-64 591	-	
Husleieinntekter	-29 667	-29 457	210	-44 186	-	
Internt salg	-6 496	-6 659	-163	-9 988	-	
Arbeid med investeringsprosjekt	-3 332	-3 400	-68	-5 100	-150	
Andre inntekter	-1 305	-1 723	-419	-2 585	-300	
Sum driftsinntekter	-74 019	-74 459	-440	-126 450	-450	
Driftsutgifter						
Netto lønnsutgifter	18 958	20 493	1 535	32 249	1 600	
Kjøp av eksterne tjenester	7 905	7 087	-818	11 127	-	
Strøm og oppvarming	12 906	11 538	-1 367	17 502	-2 800	
Forsikring og kommunale gebyrer	7 424	7 228	-196	9 664	-200	
Husleieutgifter	20 857	19 145	-1 712	28 222	-200	
Andre driftsutgifter	4 560	3 942	-617	6 344	-	
Sum driftsutgifter	72 609	69 433	-3 176	105 108	-1 600	
Renter og avdrag						
Avdrag	8 212	8 965	753	14 587	1 542	
Renter	5 187	5 408	222	8 807	-	
Fond	-	-	-	-2 052	-	
Sum renter og avdrag	13 399	14 374	974	21 342	1 542	
Totalsum	11 989	9 347	-2 642	0	-508	
Detaljert budsjett						
	Regnskap	Periode- budsjett	Avvik	Årsbudsjett	Avvik	
100 ADMINISTRASJON OG STYRE	2 089	2 131	42	3 516	-	
200 DRIFT OG EIENDOMSFORVALTNING	40 032	35 825	-4 207	53 542	-2 500	
300 VEDLIKEHOLD	1 621	1 641	20	2 622	-	
400 PROSJEKTERING	-245	70	315	199	200	
500 RENHOLD	4 182	4 821	639	7 720	700	
800 UTLEIEBOLIGER	-15 824	-16 295	-471	-24 350	-450	
900 FRIE INNTEKTER OG FINANSIERINGSUTGIFTER	-19 866	-18 846	1 019	-43 249	1 542	
	11 989	9 347	-2 642	-	-508	

Her fremgår økonomirapporten per 2. tertial 2018 for Molde Eiendom KF. Periodisert merforbruk er på 2,642 mill. kroner per 2. tertial. De største avvikene er innen Drift og forvaltning. Det er også de som har det største budsjettet. Flere av avvikene i tertialrapporten skyldes periodisering.

Til styrets informasjon legges det i styremøtet også frem tertialregnskapstall iht. mer detaljerte kostnadsarter pr ansvarsområde.

Årsprognosen viser at Molde Eiendom KF slik situasjonen er per 2. tertial 2018 forventer å gå med et merforbruk på ca 0,5 mill. kroner i 2018. Det er noe usikkerhet knyttet til prognosen.

Avvik på periodisert budsjett

Årets andre tertial er preget av at vi har lagt bak oss en kald og glatt vinter, samt en meget tørr sommer som har gitt oss langt høyere strømpriser enn budsjettet. I rapporten kommenteres kun de største avvikene.

Administrasjon og styre

Avdelingen har et positivt avvik i 2. tertial. Dette på grunn av lavere lønnskostnader enn budsjettet. Det er noe mindre bruk av ressurser til arbeid med investeringsprosjekt enn budsjettet. Administrasjon og styre tar sikte på å gå i balanse i 2018.

Drift og eiendomsforvaltning

Avdelingen har et merforbruk pr 2. tertial på 4,207 mill. kroner. Flere av avvikene for denne avdelingen skyldes periodisering, her nevnes husleiekostnader, husleieinntekter og driftsmateriell.

Hovedforklaringen for avvik for drift og eiendomsforvaltning er kostnader til strøm som er ca. 1,1 mill. kroner over budsjett. En kald og tørr vinter, samt en tørr og varm sommer har gitt stort strømforbruk og høye strømpriser. Det forventes fortsatt høye strømkostnader i gjenværende del av 2018. Den snørike vinteren har også ført til at kostnadene til snørydding er på over 0,3 mill. kroner mer enn budsjettet pr 2. tertial.

Avdelingen har også et stort avvik i husleieinntekter på ca 1,6 mill. kroner, dette skyldes forsinket fakturering og vil bli korrekt ved årsslutt.

Foretaket har en stor budsjettpost til forsikring av bygg etc. Det er i 2018 budsjettet med ca. 0,2 mill. kroner for lite i forhold til de utgiftene som foretaket har. Foretaket fikk ikke avviket kompensert i revidert driftsbudsjett og må dekke dette ved å kutte i andre poster.

Det er et merforbruk i 2. tertial på over 1 mill. kroner til innleid vedlikehold på bygg og tekniske anlegg, kjøp av driftsmateriell og inventar til bygg, samt alarmtjenester og vakthold. Kostnadene har vært høye på grunn av etterslep fra 2017. Det er forventet en noe lavere forbruk resten av 2018 som resultat av innkjøpsstoppen. Det vil bli kjøpt inn helt nødvendig driftsmateriell og gjennomført prekært vedlikehold som er nødvendig for å opprettholde driften i bygg som foretaket forvalter.

Drift og eiendomsforvaltning ser ut til å gå med et merforbruk på ca. 2,5 mill. kroner. Avdelingen vil bli en del av avdeling eiendomsdrift sammen med renhold, vedlikehold og deler av utleieboliger.

Vedlikehold

Avdelingen har et positivt avvik pr 2. tertial. Avdelingen har hatt noe lavere lønnskostnader enn budsjettet som resultat av utlån av ansatte til andre avdelinger internt i foretaket. Ansatte i avdelingen arbeider mye med investeringsprosjekt, noe som er med å bidra til et positivt resultat i 2. tertial. Resultatet til vedlikehold må sees i

sammenheng med drift og forvaltning og renhold. Avdelingens resultat vil bli en del av resultatet til avdeling eiendomsdrift.

Prosjektering

Prosjektering har et positivt avvik pr 2. tertial, dette med bakgrunn i lavere lønnskostnader enn budsjettet. Avdelingen har i perioden mai til oktober kun hatt en ansatt. Lønnskostnadene vil fortsatt bli noe lavere enn budsjettet ut 2018 da det opprinnelig var budsjettet med to årsverk i avdelingen. Arbeidsmengden med investeringsprosjekt har vært og vil fortsatt være stor i 2018. Avdelingen prosjektering ligger an til å gå med et mindreforbruk i 2018. Avdelingen vil bli en del av avdeling eiendomsforvaltnings resultat sammen med deler av utleieboliger.

Renhold

Avdelingen har et positivt avvik. Dette skyldes i all hovedsak lavere lønnsutgifter enn budsjettet og refusjon av sykepenger. Avdelingen ligger an til å levere et bedre resultat for 2018 enn opprinnelig budsjettet. Avdelingens resultat vil bli en del av resultatet til avdeling eiendomsdrift.

Utleieboliger

Strømkostnadene ligger ca. 0,3 mill. kroner over budsjett, og forklares av en kald vinter og en tørr og varm sommer som har gitt høye strømpriser. Det er forventet ytterligere økte strømkostnader i siste del av 2018.

Husleieutgifter ligger knappe 0,2 mill. kroner over budsjett, og kan forklares med noe høyere utgiftsøkninger enn vi forutså da budsjettet ble lagt. Husleieinntekter og refusjon fra egen kommune ligger 0,2 mill. kroner under budsjett. Dette kan forklares ved planlagt vakanse i forbindelse med forberedelser for salg av boliger, færre flyktningebosettinger og vakanse ved bytte av kommunale boliger.

I sum viser det periodiserte regnskapet et regnskapsmessig merforbruk på 0,47 mill. kroner. Det er vanskelig å hente inn igjen dette merforbruket da strømprisene er langt høyere enn det opprinnelig var budsjettet med. Avdelingen har imidlertid lavere lønnsutgifter enn budsjettet da en ansatt i 0,7 årsverk har sluttet, samt refusjon av sykepenger. Avdelingen ligger an til å gå med et merforbruk på 0,45 mill. kroner i 2018.

Avdeling utleieboliger vil bli splittet i avdeling eiendomsdrift og avdeling eiendomsforvaltning.

Frie inntekter og finans

Budsjettet avdrag for utleieboligene i 2018 er 14,587 mill. kroner. Beregnet for 2018 kommer det ut med 13,045 mill. kroner. Mindreforbruk for frie inntekter og finans blir da 1,542 mill. kroner. Dette vil være med å bedre det økonomiske resultatet til Molde Eiendom KF og dekke inn noe av de forventede økte kostnadene til strøm.

Tiltak som er gjennomført eller vurderes gjennomført

I 2017 kuttet foretaket store summer både i lønn, strøm, vedlikehold og renhold. Det er ikke ønskelig å gjøre tilsvarende i 2018, da dette på sikt vil være med å forringe verdiene i eiendomsmassen til kommunen.

Det er innført ansettelse- og innkjøpsstopp i Molde kommune. Foretaket forholder seg lojalt til dette ved å holde alt vedlikehold og innkjøp på et absolutt minimumsnivå. Det er fokus på å redusere strømkostnadene, da det er det området som har de største utgiftene. Det er en balansegang mellom å redusere strømmen og det å ta være på brukernes ve og vel.

For å holde lønnskostnadene nede vil flere vakante stillinger ikke bli erstattet i 2018.

I tillegg til å ha fokus på kostnadskutt er det satt et ekstra fokus på inntektssiden. Et fortsatt aktivt samarbeid med NAV og KTK for å få nye leietakere raskt inn i ledige boliger gir bedre leieinntekter.

Konsekvenser av de tiltak som er gjennomført eller skal gjennomføres

Det er vanskelig å kutte mer enn vi har gjort frem til nå uten at det går på bekostning av de som bruker byggene som foretaket forvalter.

Konsekvensene av innkjøpsstopp er mindre vedlikehold på de eiendommene som foretaket forvalter. Dette er ikke noen ønskelig situasjon over lang tid da det vil forringe verdien på eiendomsmassen til kommunen.

Foretaket har fokus på strømforbruket til enhver tid. Ytterligere kutt i strømforbruk vil gå på bekostning av ventilasjon og varme. Alle tiltak som innebærer ytterligere kutt vil måtte vurderes opp mot lover og regler for inneklime.

Konsekvenser ved ikke å erstatte de som slutter er at oppgaver vil måtte bli forskjøvet i tid, samt en noe større belastning på de som er ansatt i foretaket. Det er fokus fra ledelsen side på å få til en omorganisering og en bemanningskabal som sikrer riktig og forsvarlig drift av foretaket. Dette for å gi brukerne en enda bedre opplevelse og kommunen en enda bedre forvaltning av eiendomsverdiene. En situasjon med ansettelsesstopp over lang tid vil være til hinder for dette.

Det er ønskelig fra foretakets side å ha økonomiske ressurser til å vedlikeholde eiendomsmassen slik at den ikke forringes i verdi, samt få på plass de årsverkene som behøves til forsvarlig å kunne utføre de oppgaver som foretaket har ansvar for.

Daglig leders konklusjon

Årsprognosen viser at Molde Eiendom KF slik situasjonen er pr 2. tertial 2018 forventes å gå med et merforbruk på ca 0,5 mill. kroner. Det er ennå usikkerhet knyttet til prognosen da både endring av leietakermasse, strømpriser og eksempelvis snø vil være faktorer som foretaket ikke kan styre og som kan påvirke det økonomiske

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 210
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 30.9.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 42/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

MOLDEBADET KF. ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2018

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomirapport for 2. tertial 2018 til orientering.

Saksopplysninger

Med hjemmel i kommuneloven § 46 nr. 8, har Kommunaldepartementet gitt Forskrift om årsbudsjett for kommuner.

I § 10 i forskriften går det fram at administrasjonssjefen gjennom budsjettåret skal legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter i henhold til vedtatt årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak. Rapporteringen skal minimum skje to ganger pr. år jf. merknad til paragraf 10.

Moldebadet KF er et kommunalt foretak etter kapittel 11 i kommuneloven. Regnskapet føres etter kommunale prinsipper. Foretaket rapporterer til kommunestyret 2 ganger i året, som hovedselskapet Molde kommune.

Utvalget fattet i møte 20.6.2016, sak 20/16, følgende vedtak: «Kontrollutvalget ønsker for fremtiden også å få fremlagt tertialrapport for Molde Eiendom KF og Moldebadet KF».

Vedlagt saken følger:

- Moldebadet KF- 2. tertial økonomirapport 2018, saksframlegg til styre, formannskap og kommunestyret m/vedlegg.

VURDERING

Det fremgår i rapporten at foretaket pr. 2. tertial har et merforbruk på kr 2,2 million. Prognose for forventet merforbruk er på 2,8, mill. kroner, skriver daglig leder Eva Kristin Ødegård.

I rapporten fremkommer det at badet har hatt en stor besøksvikt. Det utgjør ca. 1,5-2 mill. kroner i rene billettinntekter. Den daglige driften har fungert godt i 2018, skriver daglig leder. Når det gjelder kostnader, så er det et periodisert merforbruk på kr 738 000,- pr. 2. tertial. Det er en forventet prognose for merforbruk på kostnader på kr 620 000,-.

I tertialrapporten omtales det to prosjekt;

Prosjekt nytt ERP system og gevinstutnyttelse. Dette har ført til bedre ressursutnyttelse av bemanning, turnus bad/resepsjon reduseres med 0,5 årsverk fra oktober 2018. Salg av årskort har økt i forhold til forventet gevinst. Det er ikke innhentet gevinst på klippekort.

Prosjekt automatisering og driftsprosjekt energiledelse- Om dette prosjektet står det i tertialrapporten at en ligger an til å oppnå budsjettert besparelse for 2018 på 600 000,- knyttet til energibesparelser og serviceavtaler. Det er også forventet at en i 2019 vil oppnå gevinst på mindre vannforbruk, da dette avregnes påfølgende år.

Sekretariatet er ikke kjent med at det er feil eller mangler ved den fremlagte tertialrapporten.

Jane Anita Aspen
daglig leder

moldebadet

Arkiv: D23
Saksmappe: 2018/107-0
Saksbehandler: Eva Kristin
Ødegård
Dato: 11.09.2018

Saksframlegg

Økonomirapport for 2.tertial 2018 - Moldebadet KF

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
	Styret for Moldebadet KF	
	Molde formannskap	
	Molde kommunestyre	

Daglig leders forslag til vedtak

Økonomirapport for Moldebadet KF for 2. tertial 2018 tas til orientering.

Saksopplysninger

Overordnet mål: Foretakets hovedformål er på kommunens vegne å eie Moldebadet og besørge god forvaltning og drift av anlegget. Moldebadet skal stimulere til å bedre folkehelsen. Moldebadet skal være et tilbud som gjør Molde til en mer attraktiv by å bo i og besøke. Dette skal skje gjennom kontinuerlig utvikling av bedriften.

Molde kommune har fattet et vedtak om at Moldebadet KF skal drifte i balanse. Foretaket har pr. 2. tertial et merforbruk på 2,2 mill. Estimert merforbruk for 2018 er på 2,8 mill.

Forklaring rundt merforbruket pr. 2. tertial:

Regnskap for Moldebadet KF per 31.08.2018						tall i hele 1000
Radetiketter	Regnskap 2018	Periodebudsjett 2018	Avvik	Årsbudsjett 2018	Regnskap 2017	
= Drift Moldebadet						
⊖ Inntekter						
⊕ Dagsbiletter	4 381	5 806	-1 425	8 956	4 714	
⊕ Kortsalg	2 223	2 795	-572	4 850	2 685	
⊕ Kursbiletter	722	742	-20	1 422	1 253	
⊕ Salg Aqua	528	557	-29	887	515	
⊕ Skolesvømming	960	480	480	960	480	
⊕ Organisasjoner og bedrifter	60	195	-135	330	222	
⊕ Andre inntekter	506	277	229	418	282	
⊕ Ekstra driftstilskud fra morselskap	0	0	0	0	667	
Inntekter Totalt	9 380	10 852	-1 472	17 823	10 817	
⊖ Utgifter						
⊕ Netto lønnsutgifter	-6 769	-6 653	-115	-10 357	-6 296	
⊕ Kjøp av eksterne tjenester	-956	-985	28	-1 477	-1 487	
⊕ Innkjøp Aqua	-279	-253	-26	-380	-313	
⊕ Strøm og oppvarming	-970	-987	16	-1 480	-1 063	
⊕ Andre driftsutgifter	-1 615	-1 199	-415	-1 799	-1 373	
⊕ Overføring av merverdiavgift til morselskap	-760	-600	-160	-1 200	-873	
⊕ Kjøp av tjenester fra morselskap	-214	-214	0	-428	-209	
⊕ Rammetrekk til morselskap	-322	-322	0	-483	-322	
Utgifter Totalt	-11 885	-11 213	-672	-17 604	-11 936	
⊖ Finans						
⊕ Kapitalkostnader egne investeringer	-146	-146	0	-219	-127	
⊕ Annet finans	3	0	3	0	1	
Finans Totalt	-143	-146	3	-219	-125	
Drift Moldebadet	-2 647	-507	-2 140	0	-1 245	
= Opprinnelig lån						
⊖ -						
⊕ Kapitalkostnader fra morselskap	1 353	2 759	-1 406	6 295	2 105	
⊕ Kapitalkostnader opprinnelig lån	-3 111	-3 111	0	-6 295	-3 231	
- Totalt	-1 758	-352	-1 406	0	-1 126	
Opprinnelig lån	-1 758	-352	-1 406	0	-1 126	
= Over og underskudd						
⊖ -						
⊕ Fra morselskap til inndekning av merforbruk	1 875	1 875	0	2 812	3 169	
⊕ Dekning tidligere års merforbruk	0	0	0	-2 812	0	
- Totalt	1 875	1 875	0	0	3 169	
Over og underskudd	1 875	1 875	0	0	3 169	
Totalsum	-2 530	1 016	-3 546	0	798	

Fig 1

Totalt har vi et periodisert merforbruk på ca 2,2 millioner pr 31. august.

Moldebadet har hittil i år hatt en stor besøkssvikt. Det skyldes i hovedsak et unormalt fint vinter, vår og sommervær i 2018. Prognosen viser at vi havner på rundt 117 000 gjester, det er 11000 mindre enn budsjettet. Det utgjør ca 1,5 - 2 millioner i rene billettinntekter. Det er dagsbillettene vi taper mest på i forhold til budsjett. Vi antar at prisøkningen på dagsbilletter har vært en medvirkende årsak til nedgang i besøk.

Den daglige driften har fungert godt i 2018. Vi har kommet gått i gang med ny teknisk leder, resepsjonen har fått nytt kundebehandlingssystem som fungerer meget godt. I tillegg har vi satset på mer aktivitet for gjestene våre, dette har ført til mer forutsigbar tilgjengelighet for kundene våre når bassengene er ledig. Kursavdelingen vil holde sitt budsjett. Vi har hatt utfordringer i forhold til lønnskostnader og uforutsett vedlikehold.

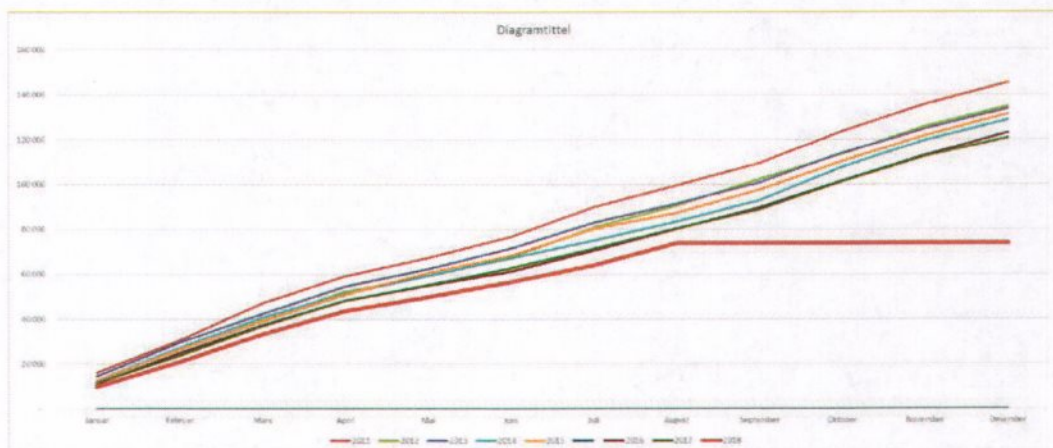
Vi har endret markedsarbeidet og fått mye positivt tilbakemelding på at vi har vært bedre på facebook og nettside. Vi har startet arbeidet med å få tettere kontakt med våre kunder gjennom BRP systemet.

Besøk:

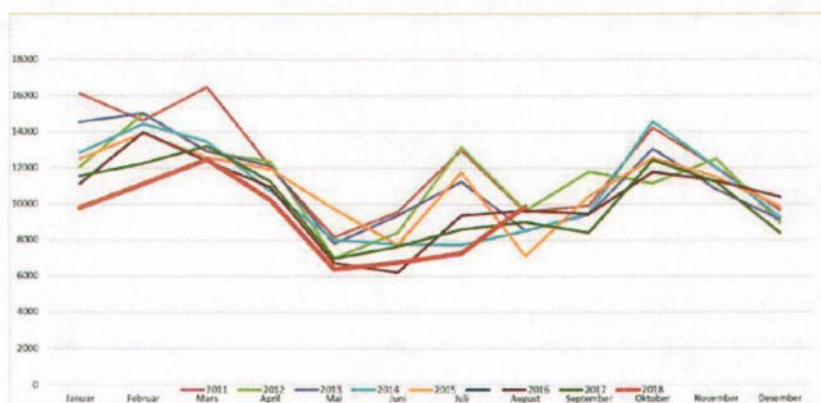
Måned	BUDSJETT besøk2018	Besøk 2018	AVVIK besøk
Besøk jan – aug 2018			
Januar	12500	9804	2696
Februar	13000	11125	1875
Mars	13000	12480	520
April	11000	10216	784
Mai	8000	6368	1632
Juni	8000	6751	1249
Juli	10000	7263	2737
August	9000	9891	891
Prognose for 3.tertial			
September	10000	10000	
Oktober	13000	13000	
November	11500	11500	
Desember	9000	9000	
	128000	117398	

Figur 2: Tabellen viser besøk per måned i forhold til budsjett 2018

Som figur 2. viser så hadde vi en kraftig svikt i besøket i januar. Hovedårsaken var et ekstremt fint vintervær i tillegg så hadde vi en stor prisøkning på dagsbilletter som også trolig har gitt stort utslag. Vi hadde lavere besøk i forhold til budsjett hele våren. August har vært en god måned. Dersom vi holder prognosene vi har satt ut året vil vi komme opp i 117 000 gjester i 2018, noe som er 11 000 under budsjett.

Figur 3:
Diagrammet viser akkumulert besøk fra 2011- 2018. Her ser dere at 2018 har det laveste besøk siden 2011.

Figur 4: Tabellen viser besøk pr måned fra 2011-2018. Tykk rød linje er 2018.

Årstall	Budsjettert inntekt	Regnskap	Avvik	Besøkstall
2018	17 823 000	Prognose 15 623 000	-2 200 000	117 000
2017	16 138 000	13 372 720	-2 765 280	121 191
2016	17 503 000	14 597 248	-2 905 752	123 203
2015	16 273 000	14 682 058	-1 590 942	131 642
2014	15 881 000	14 038 088	-1 842 912	128 728

Figur 5: Tabellen viser budsjettert inntekt og faktisk inntekt. 2018 er prognose og det ser ut til at vi havner rundt 15,5 mill det blir da et avvik på 2,2 mill på inntekter.

Årstall	Gjester pr 30. aug	Besøk hele året	Budsjett ant gjester
2018	73898	117 000	128 000
2017	80464	121 191	140000
2016	80350	123203	135000
2015	87320	131642	135000
2014	83449	128728	140000
2013	91482	133887	140000
2012	90100	134843	140 000
2011	99589	145350	140 000

Figur 6: Tabellen viser gjester pr. 30. aug og besøk totalt for året.

Beskrivelse av noen avvik i forhold til budsjett på inntekts- og kostnadsarter

Inntekter:

2. tertial viser en periodisert mindre-inntekt på 1,5 mill. kroner.

Det største avviket er rundt tapt besøk. Vi har 11 000 færre besøkende enn budsjettert per 2. tertial.

- **Gruppering av inntektsarter:** Vi viser til styresak 4/2018 vedr budsjettvedtak 2018 og fordelingen av inntekter på ulike arter. Det er satt opp en ny gruppering over

inntektsartene for å tilpasse kontoplanen til det nye ERP systemet. Totalt inntektsbudsjett er uendret.

- **Periodisering:** Vi har ca 1,4 millioner inntekter på periodiseringskonto pr. 2. tertial som har kommet inn i år på årskort, klippekort og gavekort. Innganger og bruk av gavekort som blir benyttet i 3. tertial vil bli regnskapsført i 2018, resten av de periodiserte inntektene vil bli regnskapsført etter bruk i 2019 og 2020.

Ut i fra erfaringstall ser vi at det er svært krevende å hente inn igjen tapt besøk fra de første 8 måneder. Vi er svært avhengig av en god høst og juleferie for å hente inn noe av tapte inntekter.

- Inntekter på kurs estimeres til å gå i balanse per 31.12.
- Badebutikken Aqua har en mindre inntekt på 29 000,- Butikken har solgt bra i forhold til besøk og vi estimerer inntektene på butikken til en mindreinntekt på kr 40 000,-.
- Arbeid for andre har en mindre inntekt på kr 10 507,- og estimeres til ca kr 15 000,- i mindreinntekt per 31.12
- Art andre inntekter er hovedsakelig bassengleie har en merinntekt på 229 000,-. Estimert merinntekt per 31.12 kr 395 000,-. (Denne arten ble budsjettert under organisasjoner og bedrifter)
- Skolesvømming har en merinntekt på kr 480 000,- dette er en periodisering og den vil gå i balanse per 31.12
- Dagsbilletter har en mindreinntekt på 1 425 000,-. Dette skyldes lavere besøkstall enn budsjettert. Administrasjonen i Moldebadet mener også at prisøkningen samt en uventet fantastisk vinter/vår og sommervær er årsak til mindreinntekten. Billettsalg hotell, bedrift, og skole har vært noe lavere enn budsjett. Inntektene ligger under dagsbilletter se vedlegg.
- Årskort salget har en mindreinntekt på 572 000,- kroner
Årskort familie, voksen og barn samt årskort til idretten har solgt bra. Vi har noe nedgang i kombinasjonsårskort.

Estimert mindreinntekt pr 31.12. blir ca 2,2 million kroner

Kostnader:

Merforbruk kostnader er pr. 2. tertial på kr 738 000,-.

Forklaring på avvik på periodisert budsjett

- **Innkjøp:** Badebutikken Aqua har et mer forbruk på 26 000,- denne arten vil gå i balanse
- **Lønn:** Per 2. tertial har vi et merforbruk på lønn på 185 000,-
I 1. tertial ble det meldt inn et merforbruk på lønn på 375 000,- Det meste av dette merforbruket er AFP som ikke ble budsjettert inn for 2018. Vi har spart inn en del av dette ved å ikke bruke alle vakante vakter, og ved å hente inn kortere vakter ved sykefravær.
Vi har hatt permisjoner som gir oss et merforbruk på fastlønn og permisjonsvikar på 160 000 for året.
Gevinsten ut fra nytt BRP system har gitt oss mulighet til å spare inn administrasjonstimer for faglederne. Effekten vil bli mer synlig når ansatte som er ute i ulike permisjoner og sykemelding er tilbake i arbeid.
Med innsparinger på 0,5 årsverk i resepsjonen fra oktober og innsparinger på ekstrahjelp estimerer vi et merforbruk på lønn per 31.12 på kr 200 000,-
- **Kjøp av eksterne tjenester, strøm og oppvarming samt andre driftsutgifter**
Disse artene har et merforbruk på ca 370 000,-
Beskrivelse av uforutsette vedlikeholdssaker:
Vannskade og sameiekostnader nevnt i rapport fra 1. tertial 90000,-
Tette avløp i kjeller ved 3 anledninger 10000,-
Havari på flere pumper 10000,-
Stor service/vedlikehold på vaskeanlegg 15000,-
Stenging av familiebasseng for vedlikehold og flis legging 110000,-
Problemer og reparasjoner av ventilasjonsanlegg. (Spjeld og styring) 30000,-
Ny klortank og feil på klorproduksjon. 15000,-
Ombygging av rør for bassengvann i velvære. 10000,-

Omlagging av installasjoner og nytt utstyr i forbindelse med ny driver i Cafe 30000,-
Lekkasje i siler på sandfilter til velværebasseng 60000,-

- **Kommunale gebyrer:** Det betales for vannforbruk i 2017 som nevnt i rapport fra 1. tertial. Vi setter budsjett 2019 betydelig lavere enn i år på grunn av spart forbruk i 2018. Estimert merforbruk per 31.12 er kr 200 000,-
- **Energi og serviceavtaler** følger budsjett på 0,6 mill i besparelse i 2018.
- **Konsulenttjenester edb, andre eksterne tjenester og års-lisenser data.** havner med et merforbruk per 31.08.2018 på 42000,- men vi estimerer disse postene i balanse 31.12.2018.

Totalt per 31.12 estimerer vi et merforbruk på kostnader på kr 620 000,-.

Forventet resultat 2018

Vi forventer et besøk i år på rundt 117 000 gjester. Dette er 11 000 lavere enn budsjettet. Foretaket melder om et estimert merforbruk på 2,8 millioner for 2018.

Prosjekt nytt ERP system og gevinstuthenting

Moldebadet har jobbet med å implementere og utnytte vårt nye ERP system. Det har tatt tid å bli kjent med systemet og utnytte de nye mulighetene vi har. Vi har vært opptatt av å finne gode metoder for å kommunisere bedre med Moldebadet sine nåværende og kommende gjester med tanke på økt besøk. Moldebadet ønsker å fremstå spennende og attraktiv i kommunikasjonen mot gjestene. I tillegg ønsker vi å gjøre kjent at Moldebadet er et profesjonelt, sikkert og trygt bad. Vi skal være et fortrukket valg for gjestene våre, helst topp tre. I dag er resepsjonen i Moldebadet kjent for god service overfor kunder som er på stedet. Tilbakemeldingene på bruk av skjermer og plakater i anlegget samt bruk av nettside og Facebook, har vært gode. Men vi har forbedringspotensialer. Vi har seks fast ansatte i resepsjonen totalt 2,8 årsverk, derav to hundre prosent stillinger. I tillegg til dette jobber badeverter som avløsere når det avvikles pauser eller arrangeres møter. Det er en blanding av personligheter, stor variasjon i kompetanse og ikke minst stor forskjell i hvordan den enkelte behandler kundene gjennom de kommunikasjonskanalene vi har. Vi har igjennom våren arbeidet med å optimalisere bruken av kommunikasjonskanalene for å gi våre kunder god, nyttig og engasjerende informasjon, samt effektivisere bemanning ved at vi ser på utnyttelsen av de eksisterende verktøyene.

Gevinst og måloppnåelse

Moldebadet har nå tydeligere og mer engasjerende informasjon ut til målgruppen (gjestene i Moldebadet). Vi utnytter kommunikasjonskanalene på en mer effektiv og riktig måte. Vi når frem med tydelig og riktig budskap og håper å bli oppfattet i henhold til intensjonen vi har. Gevinsten for de ansatte er at de er mer bevisste, har eierskap til informasjonsflyt, opplevelse av mestring, engasjement og fellesforståelse i bruk av kommunikasjonskanaler. Dette har ført til at vi får bedre ressursutnyttelse av bemanning, turnus bad/resepsjon reduseres med 0,5 årsverk fra oktober 2018. Det er også et satt mål om økt inntekt. Denne inntekten kommer inn i aktiviteter og vi har et mål om økt salg av årskort og klippekort.

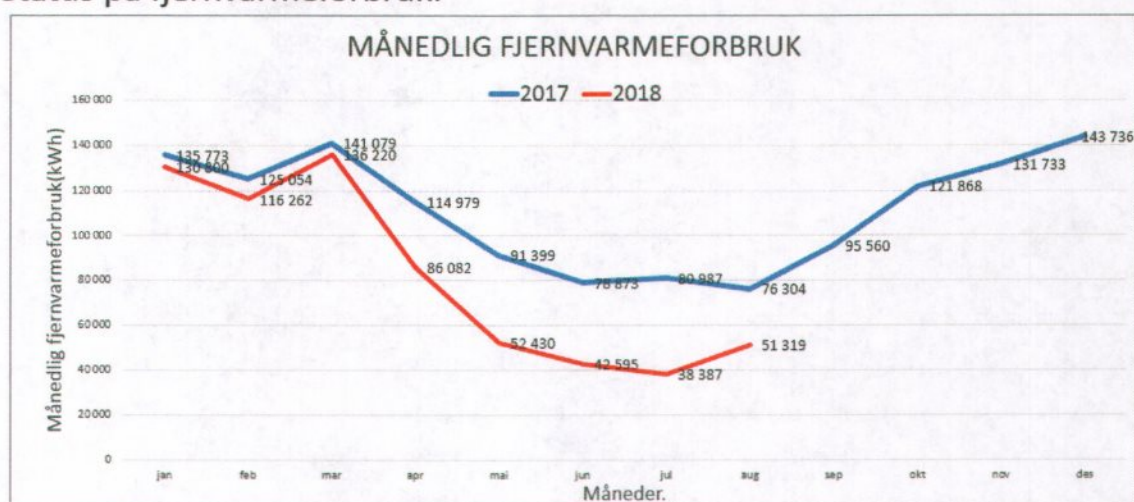
Salget av årskort har økt i forhold til forventet gevinst etter vår prosjektplan. Klippekort er mer avhengig av besøket. Når besøket går ned går også salg av klippekort ned, og det er derfor ikke hentet inn budsjettet gevinst på klippekort.

Prosjekt automatisering og driftsprosjekt energiledelse

Hovedperioden i sideprosjektet energiledelse går nå mot slutten og vil bli avsluttet mot Enova i overgangen sept/okt. og inntil 200 000 blir utbetalt fra Enova.

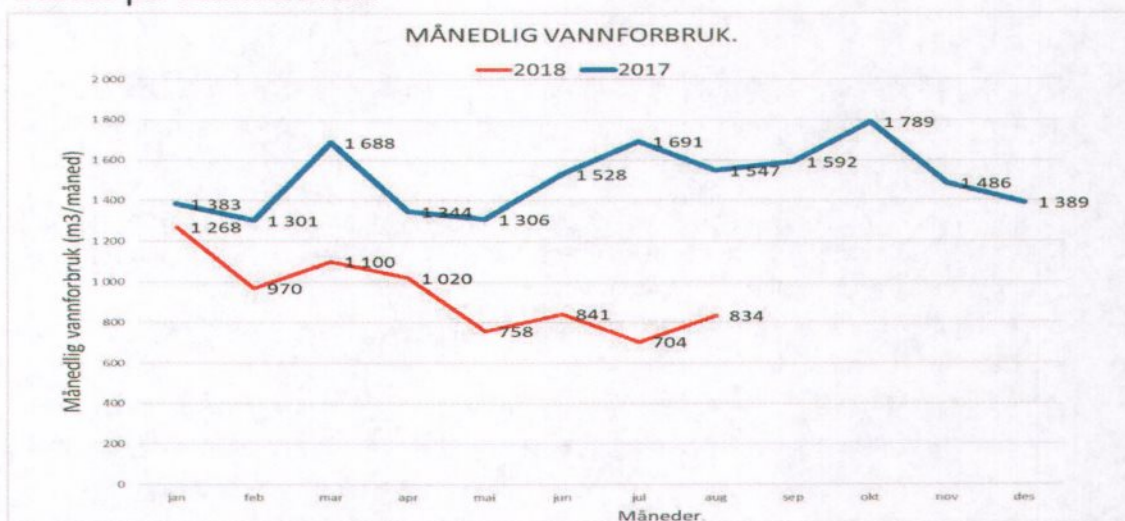
Denne delen av prosjektet har vist seg å være både lærerik, og nødvendig for å gjøre riktige valg i hovedprosjektet. Det har vært et lønnsomt prosjekt, med besparelser på mange m³ vann og kWh fjernvarme. (fig.6-7)

Status på fjernvarmeforbruk.

Figur 7: Diagrammet viser månedlig fjernvarmeforbruk 2017 og 2018

Status på vannforbruk.

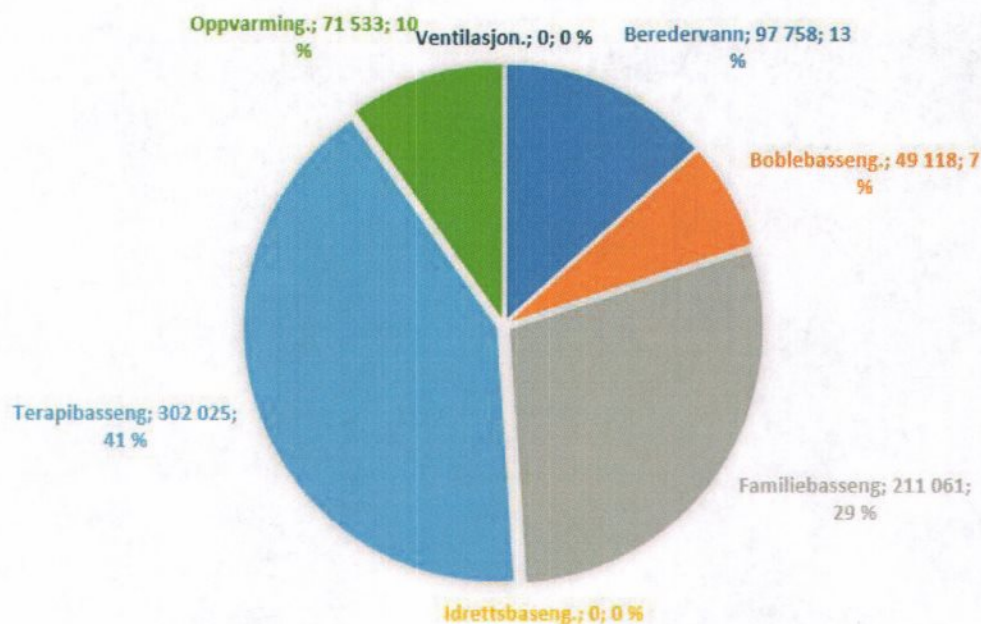

Figur 8: Diagrammet viser månedlig vannforbruk 2017 og 2018

Energiledelse vil også fortsette i fremtiden for å følge opp og vedlikeholde utførte tiltak samt opprettholde besparelsene i fremtiden.

Når det gjelder hovedombyggingen, som innebærer å samle energi som i dag går til spille og bygge energibesparende oppvarming av bassengene (figur 9), er denne nå i gang. Vi har mottatt tilsagn fra Enova på 720 000 kroner i denne delen av prosjektet.

Figur 9: Diagrammet viser gjenstående årlig energiforbruk etter driftsprosjektet i energiledelse. Dette er utgangspunktet for hovedombyggingen som skal redusere energiforbruk til bassengoppvarming med 60-80%.

Det som i vår var tenkt som en anbudskonkurranse på nye innkjøp er redusert til en ombygging/utvidelse av eksisterende anlegg (nytt styringssystem og helautomatisering av returspyling er tatt ut)

Dermed er det benyttet lokale firma som Molde kommune allerede har avtale med i et innovativt innkjøp. Det er avholdt tre konstruktive byggemøter til nå i arbeidsgruppen og vi er godt fornøyd med kompetansen vi har fått inn. Noe arbeid er allerede utført mens det meste nå er i bestilling og ventes utført i oktober.

Når vi satt budsjett for 2018 på energibesparelser og serviceavtaler så budsjetterte vi med besparelse på 600 000,-. Vi ligger an til å oppnå dette.

Vi sparer mye vann i år, dette vil vises i regnskap 2019. (Vannet avregnes påfølgende år) Det samme vil skje med effektledd på energi som måles i des, jan og feb. og betales fra mars til mars.

Eva Kristin Ødegård
daglig leder

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 210
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 3.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 43/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

MOLDE VANN OG AVLØP KF. ØKONOMIRAPPORT 2. TERTIAL 2018

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar tertialrapport for 2. tertial 2018 til orientering.

Saksopplysninger

Med hjemmel i kommuneloven § 46 nr. 8, har Kommunaldepartementet gitt Forskrift om årsbudsjett for kommuner.

I § 10 i forskriften går det fram at administrasjonssjefen gjennom budsjettåret skal legge fram rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter i henhold til vedtatt årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finner rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportene til kommunestyret foreslås nødvendige tiltak. Rapporteringen skal minimum skje to ganger pr. år jf. merknad til paragraf 10.

Moldebadet KF er et kommunalt foretak etter kapittel 11 i kommuneloven. Regnskapet føres etter kommunale prinsipper. Foretaket rapporterer til kommunestyret 2 ganger i året, som hovedselskapet Molde kommune.

Utvalget fattet i møte 13.6.2018, sak 28/18, følgende konklusjon: Kontrollutvalget ønsker for fremtiden også å få fremlagt tertialrapport for Molde Vann og Avløp KF.

Vedlagt saken følger:

- Tertialrapport 2. tertial 2018 – Molde Vann og Avløp KF, saksframlegg til styre, formannskap og kommunestyret m/vedlegg.

VURDERING

Dette er den første tertialrapporten for Molde Vann og Avløp KF som kontrollutvalget får seg forelagt. Siden foretakets økonomi er innenfor selvkostområdet, så skiller denne rapporten seg noe fra tertialrapportene som kontrollutvalget får fremlagt fra de andre foretakene.

Sekretariatet vil derfor gi litt informasjon innledningsvis om selvkost:

Selvkost er den totale kostnadsøkningen en kommune eller et selskap har ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste. En generasjon brukere skal ikke subsidiere eller bli subsidiert av neste generasjon. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten (generasjonsprinsippet). Hvordan anskaffelsene er finansiert, skal ikke påvirke selvkost. Kommunen eller selskapet skal kunne få tilbake de utlegg den opprinnelig

hadde ved anskaffelsen, samt bli kompensert for den kapitalen som har blitt bundet opp ved anskaffelsen.

Kommunene skal utarbeide en budsjettkalkyle (forkalkyle) og foreta en etterkalkulasjon (etterkalkyle) av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenesteområdene. Dette gjøres for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost.

Hvert selvkostområde skal ha sitt eget selvkostfond. Selvkostresultat, dvs. differansen mellom alle inntekter og kostnader i etterkalkylen, avsettes til et selvkostfond (ved overskudd) eller motregnes mot et selvkostfond (ved underskudd) dersom gebyrområdet gjennom lov eller kommunestyrevedtak skal ha full kostnadsdekning. Tilsvarende gjelder for det over- eller underskytende i de tilfeller der kommunestyret har vedtatt at bare en bestemt andel av selvkost skal dekkes av gebyrer.

Et positivt selvkostresultat (overskudd) tilbakeføres som hovedregel til brukerne av selvkosttjenesten innen fem år. Tilsvarende dekkes et underskudd som hovedregel inn senest innen fem år.

Jf. Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester, Kommunal- og moderniseringsdepartementet 2014.

Tertialrapport 2 tertial 2018 – Molde Vann og Avløp KF

I tillegg til økonomirapportering på selvkostområdene, inneholder rapporten også tertialvis rapportering av vedtatt tiltaksplan for foretaket.

Daglig leder Bjarte Koppen skriver i tertialrapporten at essensen i økonomirapporten er at det på makronivå er godt samsvar mellom inntektssiden og utgiftssiden innenfor selvkostområdene.

Sammenstilling av gebyrer i Molde mot nabokommuner, viser at gebyrene i Molde er lave sammenlignet med de andre.

Det er for hvert av selvkostområdene lagt inn kommentarer knyttet til inntekter og utgifter. Det viser her til vedleggene til tertialrapporten.

Sekretariatet er ikke kjent med at det er feil eller mangler ved den fremlagte tertialrapporten.

Jane Anita Aspen
daglig leder

Saksframlegg

Tertialrapport 2. tertial 2018 - Molde Vann og Avløp KF

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
39/18	Styret for Molde Vann og avløp KF	08.10.2018
	Molde formannskap	
	Molde kommunestyre	

Innstilling

Tertialrapport per 2. tertial 2018 for Molde Vann og Avløp KF tas til orientering.

Saksopplysninger

I tillegg til å sørge for en god vannforsyning og en miljømessig riktig avløpshåndtering er hovedoppgavene til Molde Vann og Avløp KF å tilse at virksomheten drives etter forretningsmessige prinsipper og leverer tjenestene til konkurransedyktige vilkår. Budsjett og regnskap er styrets og kommunestyrets hovedverktøy for å følge opp denne oppgaven. Styret har i tillegg til de årlige regnskapstallene bedt om tertialvis rapportering av vedtatt tiltaksplan for Molde Vann og Avløp KF.

Økonomirapporten er basert på vedtatt budsjett for 2018 og regnskap per 31. august 2018.

Økonomi

Regnskapsrapportene for selvkostområdene er vist i vedlegg 1. Det er også lagt inn et kommentarfelt med en vurdering av økonomien i selvkostområdene.

Essensen i økonomirapporten er at det på makronivå er godt samsvar mellom inntektssiden og utgiftssiden innenfor selvkostområdene.

Måloppnåelse

Målplanen til Molde Vann og Avløp KF, vedtatt som en del av budsjettet for 2018, er vist i vedlegg 2. I denne har vi satt opp en evaluering av aktuelle poster pr 2. tertial.

Sammenstilling av gebyrer i Molde mot nabokommuner

Tabellen nedenfor viser en sammenstilling av gebyrene for en "kostrabolig" på 120 m² opp mot nabokommunene for 2018 (eks mva):

Kommune	Molde	Ålesund	Kr. sund	Fræna	Midsund	Neset	Fylke
Vanngebyr	Kr 1 802	Kr 2 331	Kr 2 081	Kr 3 639	Kr 2 905	Kr 4 566*	Kr 3 501
Avløpsgebyr	Kr 2 200	Kr 3 906	Kr 3 723	Kr 4 068	Kr 2 105	Kr 3 217*	Kr 3 121
SUM	Kr 4 002	Kr 6 237	Kr 5 804	Kr 7 707	Kr 5 010	Kr 7 783*	Kr 6 622

* Ikke innrapportert i Kostra. Tallene er hentet fra hjemmesiden til kommunen

Tallene viser at vi har lave vann- og avløpsgebyr i Molde i forhold til nabokommuner og fylke. I Møre og Romsdal varierer de samlede VA-gebyrene fra kr 3 845,- til kr 11 797,-, med et snitt på kr 6 622,-. Molde har i 2018 3. lavest VA-gebyr i fylket (denne sammenstillingen tar imidlertid ikke hensyn til evt fondsoppygging eller fondsbruk).

Bjarte Koppen
daglig leder

Vedlegg

- 1 Økonomirapport 2. tertial 2018
- 2 Evaluering av måldokument pr 2. tertial 2018

Økonomirapport
Molde Vann og Avløp KF

2. tertial 2018

Vannverket	Regnskap	Periode- budsjett	Avvik	Års- budsjett	Årsprognose	
					Resultat	Avvik
Driftsinntekter						
Gebyrinntekter	-29 714 578	-29 296 000	418 578	-39 108 000	-39 328 000	220 000
Andre driftsinntekter	-127 403	-63 334	64 069	-95 000	-95 000	0
Sum driftsinntekter	-29 841 981	-29 359 334	482 647	-39 203 000	-39 423 000	220 000
Driftsutgifter						
Kjøpt internt arbeid	7 755 557	7 378 099	-377 458	11 068 000	11 068 000	0
Kjøp av varer og tjenester eksternt	4 085 515	3 976 732	-108 783	16 646 000	16 996 000	-350 000
Kjøp av adm. tjenester fra Mk	611 849	599 333	-12 516	899 000	899 000	0
Sum kjøp av varer og tjenester	12 452 921	11 954 164	-498 757	28 613 000	28 963 000	-350 000
Avskrivninger	0	5 462 000	5 462 000	8 193 000	8 193 000	0
Sum driftsutgifter	12 452 921	17 416 164	4 963 243	36 806 000	37 156 000	-350 000
Brutto driftsresultat	-17 389 060	-11 943 170	5 445 890	-2 397 000	-2 267 000	-130 000
Renter og avdrag						
Renteinntekter	0	-50 000	-50 000	-75 000	-75 000	0
Renteutgifter	70	2 036 000	2 035 930	4 072 000	4 072 000	0
Avdrag	7 635 606	13 097 606	5 462 000	8 193 000	7 636 000	557 000
Netto finanstransaksjoner	7 635 676	15 083 606	7 447 930	12 190 000	11 633 000	557 000
Motpost avdrag	-7 635 606	-13 097 606	-5 462 000	-8 193 000	-8 193 000	0
Netto driftsresultat	-17 388 990	-9 957 170	7 431 820	1 600 000	1 173 000	427 000
Transaksjoner mot fonds						
Bruk av bundne selvkostfond	0	0	0	-1 600 000	-1 173 000	-427 000
Avsetning til bundne selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Selvkost	-17 388 990	-9 957 170	7 431 820	0	0	0

Kommentarer:

Gebyrinntektene:

Prognosene viser merinntekt på gebyrene. Det aller meste av merinntekten er relatert til høyere tilknytningsavgifter enn budsjett.

Utgiftene:

Regnskapet viser høyere kostnader til internt arbeid enn budsjett. En foreløpig analyse viser at det meste av merforbruket kan relateres til feil-belastninger på driftsbudsjett fra prosjekteringsavdelingen.

Hovedårsaken til overforbruk på varer og tjenester er økt strømpriser i vår/sommer.

Årberegningen på avdrag/avskrivninger er gjennomført for 2018. Den viser positivt resultat på 0,6 mill kr.

Transaksjoner mot fonds: Det ligger ann til noe mindre fondsbruk enn budsjett.

Selvkostfond 1. 1. 2018: Kr. 5 877 973,-.

Økonomirapport
Molde Vann og Avløp KF

2. tertial 2018

Avløp	Regnskap	Periode- budsjett	Avvik	Års- budsjett	Årsprognose	
					Resultat	Avvik
Driftsinntekter						
Gebyrinntekter	-34 897 934	-33 521 334	1 376 600	-44 765 000	-46 165 000	1 400 000
Andre driftsinntekter	-95 900	-33 333	62 567	-50 000	-50 000	0
Sum driftsinntekter	-34 993 834	-33 554 667	1 439 167	-44 815 000	-46 215 000	1 400 000
Driftsutgifter						
Kjøpt internt arbeid	7 499 185	7 418 000	-81 185	11 127 000	11 127 000	0
Kjøp av varer og tjenester eksternt	3 776 705	3 250 242	-526 463	15 580 000	16 580 000	-1 000 000
Kjøp av adm. tjenester fra Mk	606 066	599 333	-6 733	899 000	899 000	0
Sum kjøp av varer og tjenester	11 881 956	11 267 575	-614 381	27 606 000	28 606 000	-1 000 000
Avskrivninger	0	7 871 333	7 871 333	11 807 000	11 807 000	0
Sum driftsutgifter	11 881 956	19 138 908	7 256 952	39 413 000	40 413 000	-1 000 000
Brutto driftsresultat	-23 111 878	-14 415 759	8 696 119	-5 402 000	-5 802 000	400 000
Finansransaksjoner						
Renteinntekter	0	-26 667	-26 667	-40 000	-40 000	0
Renteutgifter	214	2 396 000	2 395 786	4 792 000	4 792 000	0
Avdrag	11 574 000	19 445 333	7 871 333	11 807 000	11 574 000	233 000
Netto finansransaksjoner	11 574 214	21 814 666	10 240 452	16 559 000	16 326 000	233 000
Motpost avdrag	-11 574 000	-19 445 333	-7 871 333	-11 807 000	-11 807 000	0
Netto driftsresultat	-23 111 664	-12 046 426	11 065 238	-650 000	-1 283 000	633 000
Transaksjoner mot fonds						
Bruk av bundne selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne selvkostfond	0	0	0	500 000	1 133 000	-633 000
Selvkost	-23 111 664	-12 046 426	11 065 238	-150 000	-150 000	0

Kommentarer:

Gebyrinntektene:

Prognosene viser merinntekt på gebyrene.

Geitnesvågen boligfelt er overtatt av kommunen og blir en del av gebyrgrinnlaget fremover, videre så er det mange nye bygg som har kommet til gjennom året.

Utgiftene:

Regnskapet viser høyere kostnader til internt arbeid enn budsjett. En foreløpig analyse viser at det meste av merforbruket kan relateres til feil-belastninger på driftsbudsjett fra prosjekteringsavdelingen.

Posten for innkjøp av varer og tjenester går mot et merforbruk på 1,0 mill kr. Årsaken er todelt.

Kostbar strøm i vår og sommer og 0,75 mill til resipientundersøkelse som må tas over driftsbudsjettet.

Årberegningen på avdrag/avskrivninger er gjennomført for 2018. Den viser positivt resultat på 0,2 mill kr.

Transaksjoner mot fonds: Det ligger an til mer fondsoppbygging enn budsjett.

Selvkostfond 1. 1. 2018: kr. 2 771 340,-.

Økonomirapport
Molde Vann og Avløp KF

2. tertial 2018

Slamtømming	Regnskap	Periode- budsjett	Avvik	Års- budsjett	Årsprognose	
					Resultat	Avvik
Driftsinntekter						
Gebyrinntekter	-1 289 217	-1 222 500	66 717	-1 630 000	-1 720 000	90 000
Andre driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-1 289 217	-1 222 500	66 717	-1 630 000	-1 720 000	90 000
Driftsutgifter						
Kjøpt internt arbeid	360 756	382 000	21 244	573 000	550 000	23 000
Kjøp av varer og tjenester eksternt	670 972	553 333	-117 639	830 000	830 000	0
Kjøp av adm. tjenester fra Mk	70 664	70 667	3	106 000	106 000	0
Sum kjøp av varer og tjenester	1 102 392	1 006 000	-96 392	1 509 000	1 486 000	23 000
Avskrivninger	0	0	0	0		
Sum driftsutgifter	1 102 392	1 006 000	-96 392	1 509 000	1 486 000	23 000
Brutto driftsresultat	-186 825	-216 500	-29 675	-121 000	-234 000	113 000
Finanstransaksjoner						
Renteinntekter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	0	0	0	0	0
Avdrag	0	0	0	0	0	0
Netto finanstransaksjoner	0	0	0	0	0	0
Motpost avdrag	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-186 825	-216 500	-29 675	-121 000	-234 000	113 000
Transaksjoner mot fonds						
Bruk av bundne selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne selvkostfond	0	80 667	80 667	121 000	234 000	-113 000
Selvkost	-186 825	-135 833	50 992	0	0	0

Kommentarer:

Samlet sett er prognosen at området noe bedre enn budsjett.

Gebyrinntektene:

Det ligger an til inntekter som er litt høyere enn budsjett.

Utgiftene:

Internt arbeid ventes å gå med et mindre mindreforbruk.

Årsaken til dreiningen fra sist rapportering er at andre oppgaver har fått prioritet.

Det ligger fortsatt en usikker på tjenestekjøpene fra slamtømmer, men det er ikke indikasjoner på overforbruk.

Netto transaksjoner mot fond: Det ligger an til litt mer fordsavsetning enn budsjett.

Selvkostfond 1. 1. 2018: kr. 177 972,-.

Økonomirapport
Molde Vann og Avløp KF

2. tertial 2018

Renovasjon	Regnskap	Periode- budsjett	Avvik	Års- budsjett	Årsprognose	
					Resultat	Avvik
Driftsinntekter						
Gebyrinntekter	-22 492 461	-22 479 750	12 711	-29 973 000	-30 013 000	40 000
Andre driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-22 492 461	-22 479 750	12 711	-29 973 000	-30 013 000	40 000
Driftsutgifter						
Kjøpt internt arbeid	204 212	379 333	175 121	569 000	419 000	150 000
Kjøp av varer og tjenester eksternt	14 306 717	19 084 666	4 777 949	28 627 000	28 627 000	0
Kjøp av adm. tjenester fra Mk	457 040	458 000	960	687 000	687 000	0
Sum kjøp av varer og tjenester	14 967 969	19 921 999	4 954 030	29 883 000	29 733 000	150 000
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Sum driftsutgifter	14 967 969	19 921 999	4 954 030	29 883 000	29 733 000	150 000
Brutto driftsresultat	-7 524 492	-2 557 751	4 966 741	-90 000	-280 000	190 000
Finansransaksjoner						
Renteinntekter	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	0	0	0	0	0	0
Avdrag	0	0	0	0	0	0
Netto finansransaksjoner	0	0	0	0	0	0
Motpost avdrag	0	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	-7 524 492	-2 557 751	4 966 741	-90 000	-280 000	190 000
Transaksjoner mot fonds						
Bruk av bundne selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne selvkostfond	0	0	0	90 000	280 000	-190 000
Selvkost	-7 524 492	-2 557 751	4 966 741	0	0	0

Kommentarer:

Samlett sett er prognosen fra området at det blir et mindeforbruk i forhold til budsjett.

Gebyrinntektene:

Det ligger an til litt større inntekter enn budsjett.

Utgiftene:

Mindreforbruk på internt arbeid på tjenesteområdet gjør at det ligger an til litt lavere utgifter enn budsjett.

Netto transaksjoner mot fond: Det ligger an til noe mer fondsavsetning enn budsjett.

Fondssituasjon 1. 1. 2018: Akkumulert underskudd på kr. 33 578,-.

Tiltaksplan for Molde Vann og Avløp KF

		2018 Hovedmålområde: 1. SAMFUNNSUTVIKLER		VIRKSOMHET: MOLDE VANN OG AVLØP KF		Dato: 13.09.2017	
1.1. Molde kommune skal være en pådriver for vekst og samarbeid i regionen							
1.1.3. Interkommunalt samarbeid skal videreutvikles							
1.2. Molde kommune skal ha vekst og utvikling i hele kommunen							
1.2.5. Det må fremskaffes tilstrekkelig antall tomter til bolig- og næringsformål							
1.3. Molde kommune skal drive sktvt folkehelsearbeid							
1.3.4 Beredskap skal inn i all kommunal planlegging							
Område	Mål	Rapportering	Kommentarer/Evaluering				
Samarbeid i regionen	Delta, med nabokommuner som kommunen skal slå seg sammen med, og andre samarbeidsaktører, på aktuelle hensiktsmessige prosjektbaserte samarbeidsprosjekt.	Årlig					
Kvalitetsarbeid	Alle avdelingene skal hvert år lage en egen kvalitetsplan og følge opp denne.	Årlig					
	Gjennomføre årlig beredskapsøvelse og internrevisjoner.	Årlig					

Tiltaksplan for Molde Vann og Avløp KF

 2018 Hovedmålområde: 2. TJENESTELEVERANDØR		VIRKSOMHET: MOLDE VANN OG AVLØP KF Dato: 13.09.2017	
2.1. Molde kommune skal levere gode tjenester til sine innbyggere			
2.1.6. Alle tjenestene i kommunen skal bidra til å fremme helse og forebygge sykdom			
2.2. Molde kommune skal være en effektiv tjenesteleverandør			
2.2.1. All tjenesteyting skal skje til rett tid, med riktig mengde og kvalitet			
2.2.3. Kommunen skal til enhver tid ha høy egenkompetanse på alle tjenesteområder.			
2.2.4. Prosedyrer og styringsverktøy skal være optimale for å sikre en kostnadseffektiv og brukertrygg tjenesteleveranse			
Område	Mål	Rapportering	Kommentarer/Evaluering
Vannforsyning- Leveranse	Leveranse av tilstrekkelige vannmengder til drikke eller andre husholdningsformål, samt vannforsyning til næringslivet eller i samfunnet forøvrig. Leveransplikten omfatter ikke vann til hage- og landbruksvanning. Vanntrykket skal være minst 2 bar ved tilkoblingspunktet.	Tertial	Leveransen til abonnentene har vært god i perioden og uten problemer.
	Ikke-planlagte brudd skal ikke overstige 0,5 t i snitt pr. abonnements/innbygger pr. år (25 000/2=12 500 t)	Tertial	3 hendelser i 1. tertial som utgjorde 3287 timer, ingen hendelser i 2. tertial.
	Ikke-planlagte brudd skal ikke medføre avbrudd i vannforsyningen til mer enn 500 personer eller andre viktige abonnenter.	Tertial	Vi ligger godt innenfor kravet
Vannforsyning- Kvalitet	Vannleveransen skal innfri kravene i drikkevannsforskriften.	Tertial	God vannkvalitet. Vi har ett åpent avvik på høyt kinnall og biologisk vekst i ledningsnettet i Kleive-området. Det er ikke spesifikke krav til kinnallsinnhold i drikkevannsforskriften, utover enn at det er krav om overvåking og tiltaksutredning. Tiltak er gjennomført i samråd med Mattilsyn og kommunelege, og det forventes at problemet forsvinner helt når temperaturen går ned.
	Lekkasjetall på vann-nettet skal på sikt være under 20 % Kortsiktig ambisjonsnivå er at lekkasjetallet for vann skal være maksimum 35 % innen 2020.	Årlig	
Vannforsyning- Vedlikehold	Gjennomsnittlig årlig oppgradering (sett over 3 år) av min 1,2 % av vannledningene.	Årlig	
Avløphåndtering- Leveranse	Tilstrekkelig kapasitet i avløpsnettet og på rensesanlegg til å ta imot allt avløp fra husholdninger, næringslivet og fra samfunnet forøvrig.	Tertial	Det har vært to hendelser til nå i år. En episode der det kom opp litt avløpsvann fra en sluk i Bolig på Bolsøya, men uten at det ble skader. Den andre er ikke relatert til kommunens grunnnett.
Avløphåndtering- Kvalitet	Avløphåndtering skal innfri kravene i forurensningsforskriften/utslippsmyndigheten.	Tertial	Vi har ikke hatt hendelser i perioden som bryter med forskriften
Avløphåndtering- Vedlikehold	Utslipp grunnet feilkoblinger, stans i pumpestasjoner og andre utilsiktede utslipp fra avløpsnettet skal ikke overskride 2 % fram til 2020 og deretter maksimalt 1 %.	Årlig	
Avløphåndtering- Vedlikehold	Gjennomsnittlig årlig oppgradering (sett over 3 år) av min 1,2 % av avløpsledningene	Årlig	
Overvannshåndtering- Leveranse	Ingen skader på bygg eller terreng pga kapasitetsoverskridelser i det offentlige overvannsnettet.	Tertial	Ingen avvik i perioden
Overvannshåndtering- Leveranse	Ved alle utbygginger/fortettinger, der det er kommunal infrastruktur, skal det vurderes om overvannssystemet med dagens og fremtidig varslet intensitetsøkning har tilstrekkelig kapasitet.	Årlig	
Overvannshåndtering- Kvalitet	Forurenset overvann skal ikke tillates ført til sårbar resipient, men må enten renses lokalt, føres til mindre følsom resipient eller ledes til kommunalt rensesanlegg.	Årlig	
	Den samlede mengde utslipp via overløp skal være under 3 % over året innen 2020 (krav i utslippslister).	Årlig	
Overvannshåndtering- Kvalitet	Ved alle utbygginger/fortettinger der det er kommunal infrastruktur, skal det vurderes om overvannssystemet med dagens og fremtidig varslet intensitetsøkning har tilstrekkelig kapasitet.	Årlig	
Overvannshåndtering- Vedlikehold	Molde Vann og Avløp KF skal innen 2020 ha utarbeidet egen plan for overvannshåndtering.	Årlig	
Oppgavesalg til basisorganisasjonen innenfor områdene miljø, vel og til rette legging for bolig og næringsformål	Leverer tjenester med ønsket volum og kvalitet til basisorganisasjonen.	Årlig	

		2018 Hovedmålområde: 3. ARBEIDSGIVER		VIRKSOMHET: MOLDE VANN OG AVLØP KF	
Dato: 13.09 2017					
3.1 Molde kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver					
3.1.1. Sykefraværet skal ligge under gjennomsnittet for kommunegruppen					
3.1.2. Ansatte skal stimuleres til å stå i arbeid utover tidspunktet for mulig pensjonering					
3.1.3. Det skal være høy jobbtilfredshet og trivsel på arbeidsplassen					
3.1.4. Arbeidsgiver skal gi klare forventninger til den enkeltes arbeidsinnsats og deltakelse i kommunens arbeidsmiljø					
3.1.5. Kommunen skal rekruttere og beholde arbeidstakere med høy utdanning og god kompetanse tilpasset kommunens behov					
Område	Mål	Rapportering	Kommentarer/Evaluering		
HMS	Sykefraværet i Molde Vann og Avløp KF skal ligge under 4 %.	Årlig	Sykefraværet pr 31.8 var 4,31 %.		
	Ingen skal bli skadet på jobben i Molde Vann og Avløp	Årlig			
Kompetanse	Årlig gjør en skriftlig vurdering av foretakets kompetanse og kapasitet i forhold til oppgaver.	Årlig			

		2018 Hovedmålområde: 4. ØKONOMI OG ORGANISASJON	VIRKSOMHET: MOLDE VANN OG AVLØP KF Dato: 13.09.2017	
4.1. Molde kommune skal ha økonomisk handlefrihet				
4.1.1. Det skal være god økonomistyring på alle nivå				
Område	Mål	Rapportering	Kommentarer/Evaluering	
Økonomi og økonomistyring	Dokumentere gebyrnivå gjennom en sammenligning av gebyrene opp mot nabokommuner, fylkes- og landssnitt	1. tertial	Sammenstillingen viser at gebyrene i Molde kommune er lave i forhold til andre bykommuner og nabokommuner.	
	Ha lavere årsgebyr for vann- og avløp enn Ålesund og Kristiansund	Årlig		
	Årlig kontroll av tjenestekvalitet og effektivitet gjennom deltakelse i benchmarkingsprogrammet til Norsk vann	Årlig		

MOLDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 033
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 30.9.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 44/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretariatets innstilling

I oppfølgingslisten gjøres følgende endringer:

Saksopplysninger

Vedlagt følger:

- Ajourført oppfølgingsliste pr. 12.9.2018

I dette møtet er det ikke lagt opp til orientering fra administrasjonen knyttet til saker på oppfølgingslisten:

VURDERING

Dersom det er saker utvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i et senere møte, kan disse bli fremmet i møtet for oppføring på oppfølgingslisten.

Jane Anita Aspen
daglig leder

**KONTROLLUTVALGET I
MOLDE KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr. 12.9.2018)

Saker som er tatt opp:	Merknad:	Status:
<p>09.03.16 Oppfølging av politiske vedtak Ansvar: Adm./sekr.</p>	<p>Ifølge kommunens årshjul skal restanseliste for oppfølging av politiske vedtak oversendes kontrollutvalget som i sin tur skal rapportere til kommunestyret. Denne oversikten skal inneholde vedtak fattet av formannskapet, kommunestyret og andre politiske utvalg med beslutningsmyndighet, og som av ulike årsaker ikke er iverksatt innen slutten av kalenderåret.</p>	<p>20.06.16: Kontrollutvalget ønsker å få fremlagt en slik oversikt i kontrollutvalgets møte i september. 21.09.16: Oversikt over oppfølging av politiske vedtak pr. 31.12.15 fremlagt i dagens møte, jf. sak 31/16. 01.03.17: Utvalgsleder opplyste om at det under fremleggelsen av denne saken for K-styre i 2016, så ble det i debatten etterlyst en synliggjøring av hva som er gjennomført av vedtak, ikke bare igangsatt. Utvalget ønsker å følge det opp ved årets rapportering. 21.09.17: Oversikt over oppfølging av politiske vedtak pr. 31.12.16 fremlagt i dagens møte, jf. sak 26/17. 30.04.18: Kontrollutvalget ber om at oversikten også inneholder oppfølging av interpellasjoner. 12.09.18: Oversikt over oppfølging av politiske vedtak 2017 ble fremlagt i dagens møte, jf. sak 32/18. Kontrollutvalget ønsker at rapporteringen for 2018 også inneholder oppfølging av oversendingsforslag.</p>
<p>02.05.16 Konsekvenser for de ansatte av innsparingstiltakene Ansvar: Adm./sekr.</p>	<p>Kontrollutvalget hadde bedt om orientering fra administrasjonen om det er kartlagt hvilke langtidseffekter innsparingene har.</p>	<p>02.05.16: Anne Marie Mordal, rådgj. Personal og Ann-Mari Abelvik, konst. kommunalsjef drift, orienterte i dagens møte jf. OS 11/16. 07.12.16: Orientering i dagens møte OS 19/16 berørt også temaet: Hvilke utfordringer gir innsparinger for arbeidsmiljøet. Orienteringen ble gitt av fagsjef Kjersti Bakken og kons. kommunalsjef drift, Ann-Mari Abelvik. 21.06.17: Kontrollutvalget ber sekretariatet i neste møte legge ved som orienteringssak saksfremlegg til Drift og forvaltningsutvalget; Rapport sykefravær 2016, samt siste tertialrapport på sykefravær. 13.09.17: Kontrollutvalget fikk i dagens møte fremlagt som orienteringssak (OS15/17 og OS 16/17) saksfremlegg til Drift og forvaltningsutvalget; Rapport sykefravær 2016, samt siste tertialrapport på sykefravær. Utvalget vurderer at det ser ut til at dette blir godt fulgt opp. Utvalget ønsker å få fremlagt tilsvarende rapporter om 1 år. 30.04.18: Under behandling av Molde kommunes årsregnskap 2017, sak 1218, opplyser rådmannen at det ikke ser ut til at innsparingstiltakene har gått ut over tjenestetilbudet. 12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte</p>

		jf. RS 41/18, fremlagt saksfremlegg til Drift og forvaltningsutvalget; Sykefraværsrapport Molde kommune 2017. Kontrollutvalget ser ikke grunnlag for noe direkte oppfølging av denne, men vil ha informasjonen med seg i sitt videre arbeid.
01.03.17 Kommunereform Ansvar: Adm./sekr.	Kommunestyret i Molde har fattet vedtak om å slå seg sammen med Nesset og Midsund kommuner. Kontrollutvalget har en tilsynsfunksjon på vegne av kommunestyret og skal påse at prosessene blir ivaretatt og at risikoområder og sentrale spørsmål blir drøftet og gjennomført. Kontrollutvalget bør jevnlig bli orientert om prosessen.	01.03.17: Kontrollutvalget ønsker å be om en orientering i neste kontrollutvalgsmøte. 24.04.17: Sekretær har ikke bedt administrasjonen om orientering i dette kontrollutvalgsmøte, da det er mange saker og administrasjonen deltar på KS-samling om kommunereformen denne dagen. 21.06.17: Prosjektleder for nye Molde kommune; Britt Rakvåg Roald orienterte utvalget i dagens møte jf. OS 14/17. Kontrollutvalget ønsker å invitere kontrollutvalgene i Midsund og Nesset til et felles kontrollutvalgsmøte der kontrollutvalgene får diskutert felles problemstillinger og får presentere for hverandre hva som er særegent for det enkelte kontrollutvalg. Det foreslås lagt til utvalgets siste møte i 2017; 30. november. 30.04.18: Utvalgsleder opplyser at styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal har oppfordret til at utvalgslederne i kommunene som skal sammenslås, oppfordres til å følge opp sak om fremtidig sekretariatsordning for den nye kommunen. Dette fordi sekretariatet er inhabile til å forberede denne saken.
31.01.18 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Kommunens økonomiske situasjon innen helse og omsorg – styring og rapportering Ansvar adm./sekr.	Kontrollutvalget behandlet forvaltningsrevisjonsrapport i møte 07.12.16 sak 44/16. Saken ble oversendt kommunestyret som behandlet rapporten i K-sak 1/17, i møte 16.02.17. Oppfølging av rapporten er ventet våren 2018	07.03.18: Sekretær har bedt om en skriftlig tilbakemelding som etter planen kan behandles i møte 30.04.18. 30.04.18: saken utsettes til neste møte, grunnet mange saker på dagens sakskart. 13.06.18: Oppfølging av rapporten ble behandlet i dagens møte jf. sak 25/18. Kontrollutvalget ønsker å følge opp om kommunens målsetninger i ny helse og omsorgsplan kommer tydeligere frem i neste økonomiplan.
31.01.18 Innkjøp og offentlige anskaffelser Ansvar adm./sekr.	Anskaffelsesregelverket er omfattende og erfaringsvis er dette et risikoområde som det er viktig at kontrollutvalget følger opp. Kontrollutvalget har tidligere fulgt opp brudd på regelverk som er avdekket fra revisjonen. Molde kommune er også vertskommune for innkjøps samarbeidet ROR Innkjøp. Kontrollutvalget ønsker en årlig oppdatering av status på innkjøpsområdet. Dette innbefatter bl.a. status	07.03.18: Innkjøps sjef Roar Bye gav utvalget en statusrapport i dagens møte jf. OS 05/18. 12.09.18: På bakgrunn anbefalingene i forvaltningsrevisjonsrapportene gjennomført på området innkjøp og offentlige anskaffelser i Rauma og Aukra kommuner, ønsker kontrollutvalget en tilbakemelding om hvordan disse forholdene er ivaretatt i Molde kommune. Kontrollutvalget ønsker at tilbakemeldingen gis i samme møte som den årlige statusrapporten fra innkjøpsområdet.

<p>31.01.18 Henvendelse vedrørende kommunalt tomtsalg på nedre Fugelset.</p> <p>Ansvar: Adm./revisjon/sekr.</p>	<p>for rammeavtaler.</p> <p>Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse til Molde kommune, fra en innbygger i kommunen. Det stilles spørsmål ved om det har vært forskjellsbehandling ved salg av kommunal grunn. Søker opplyser at han i 1999 kontaktet kommunen med ønske om å kjøpe kommunal grunn. Det ble forklart at arealet ikke kunne selges, da det var uklart hvor mye av dette som ville gå med til fremtidig vegbygging. Innbygger hevder at han i 2016 ble klar over at kommunen i 2012 hadde solgt tomten uten at han, eller eventuelt andre potensielle kjøpere var blitt kontaktet.</p>	<p>31.01.18: Utvalget vurderte henvendelsen i dagens møte under sak 08/18 Eventuelt. Utvalget ønsker å bestille fra revisjonen en avtalt kontrollhandling av vedtak om avhending av kommunal grunn fra 2012. Samt stille spørsmål til rådmann om sikring av garanti for eventuell rivning av bygg og samt fastsetting av leiebeløpet på bakgrunn av prissetting av tomt.</p> <p>07.03.18: Kontrollutvalget behandlet prosjektplan for avtalt kontrollhandling i dagens møte sak 11/18.</p> <p>30.04.18: Kommunestyret har i møte 19.04.18, sak 12/18 godkjent at kontrollutvalget bestiller to avtalte kontrollhandlinger.</p> <p>13.06.18: Kontrollutvalget behandlet i dagens møte sak 24/18. For videre oppfølging inneholdt vedtaket følgende punkt: Kontrollutvalget vil anbefale at fastsettelse av vederlag for parkering på kommunens eiendom, samt mulighet for eventuell opsjonsavtale blir fastsatt i et reglement. Kontrollutvalget ber om en oversikt over aktive leieavtaler på parkeringsareal i Molde kommune. Oversikten må inneholde opplysninger om navn på leietaker, hvor arealet er, varighet, pris, størrelse på arealet og eventuelle opsjonsavtaler på kjøp som er knyttet til leieavtalen.</p> <p>12.09.18: Rådmannen har i e-post datert 31.08.18, bedt om tid frem til neste møte for å svare ut henvendelsen om oversikt over aktive leieavtaler på parkeringsareal i Molde kommune mv.</p> <p>Kontrollutvalget konkluderte i dagens møte om å informere kommunestyret om resultatet av de to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger. Kontrollutvalget ønsker ikke at det gjennomføres en forvaltningsrevisjon konkret på forholdene som Bugge tar opp i henvendelsen, jf. sak 35/18 Eventuelt.</p>
<p>31.01.18 Egenandel for opphold ved omsorgshjem – Kontroll av årsavregninger og avstemming mellom årsavregning og innbetaling</p> <p>Ansvar: Adm./revisjon/sekr.</p>	<p>Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra en person som hadde sine foreldre boende på omsorgssenter i Molde kommune fra 2013-2016. Vedkommende ønsker at kontrollutvalget gjennomfører en kontroll av kommunens avregning fra 2013-2016, og om årsavregningene og faktisk innbetaling stemmer overens.</p>	<p>31.01.18: Kontrollutvalget bestiller fra revisjon en avtalt kontrollhandling av konkret avregning og innbetaling.</p> <p>07.03.18: Kontrollutvalget behandlet prosjektplan for avtalt kontrollhandling i dagens møte sak 12/18.</p> <p>30.04.18: Kommunestyret har i møte 19.04.18, sak 12/18 godkjent at kontrollutvalget bestiller to avtalte kontrollhandlinger.</p> <p>12.09.18: Revisjonen har ikke avsluttet arbeidet med kontrollhandlingen. Den vil bli levert slik at den kan behandles i neste kontrollutvalgsmøte.</p> <p>Kontrollutvalget konkluderte i dagens møte om å informere kommunestyret om resultatet av de</p>

		to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger.
07.03.18 Varslinger og rettstvister Ansvar: Adm./sekr.	Kontrollutvalget har bedt rådmannen om en oversikt over varslingssaker. For å skaffe seg et bilde på omfang av tvistesaker, type tvistesaker, mulig økonomisk tap og omdømme tap, har kontrollutvalget også bedt kommuneadvokaten om en oversikt over rettstvister fra foregående og inneværende år. Dette for at kontrollutvalget skal kunne vurdere om omfang og type saker kan indikere systemsvikt/og eller rom for forbedring av kommunen sine rutiner og internkontroll.	07.03.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte fremlagt oversikt over varslingssaker, jf. RS 13/18 og rettstvister, jf. RS 14/18. Kontrollutvalget ønsker årlig tilsvarende oversikter over varslingssaker og rettstvister. Kontrollutvalget ber til neste møte kommuneadvokaten om en tilbakemelding om det er noen av rettstvistene som det vises til i oversikten som har stor økonomisk eller omdømmemessig betydning. 12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte, jf. RS 40/18 fremlagt brev fra rådmannen datert 18.04.18, som svar på oppfølgingsspørsmål fra kontrollutvalget. Rådmannen opplyser at dette er ordinære saker som etter rådmannens vurdering ikke gir spesielle utfordringer hverken økonomisk eller omdømmemessig.
30.04.18 Tilsyn med helse- og omsorgstjenester til barn i kommunal avlastningsbolig Ansvar: Adm./sekr./fylkesmann	Fylkesmannen har hatt tilsyn med helse- og omsorgstjenester til barn i kommunal avlastningsbolig. Tilsynet avdekket 3 avvik. 1) Molde kommune sikrer ikke at de fysiske rammene i Røbekk avlastningsbolig er tilpasset hvert enkelt barns særlige behov. 2) Molde kommune sikrer ikke at det alltid blir innhentet politiattest før personell starter i kommunal avlastningsbolig. 3) Molde kommune sikrer ikke at alt personell som arbeider i kommunale avlastningsboliger har fått tilstrekkelig opplæring.	30.04.18: Molde kommunes svar på endelig tilsynsrapport var vedlagt dagens saksfremlegg, RS 26/18. Kommunalsjef drift, Ann-Mari Abelvik, opplyste i møte at fylkesmannen har svart kommunen og bl.a. bedt om noe innstramming i tidsplanen kommunen har skissert. Kontrollutvalget ber om at fylkesmannens svarbrev og kommunens nye brev sendes sekretariatet. 12.09.18: Kontrollutvalget fikk i dagens møte, jf. RS 42/18 fremlagt Oversendelse av korrespondanse mellom fylkesmannen og tiltak funksjonshemmede i forhold til tilsynsrapport av 13.2.2018, brev datert 12.3.2018 fra Molde kommune til FM i M&R, brev datert 6.4.2018 fra FM i M&R til Molde kommune og brev datert 4.5.2018 fra Molde kommune til FM i M&R.

MOLDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 033
Saksbehandler: Jane Anita Aspen
Dato: 3.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 45/18	Kontrollutvalget	22.10.2018

EVENTUELT

Tiltaksplan 2018 – Kontrollutvalget i Molde kommune

Det blir anledning til å oppdatere tiltaksplanen i møte.

Informasjon til kommunestyret om de to avtalte kontrollhandlingene

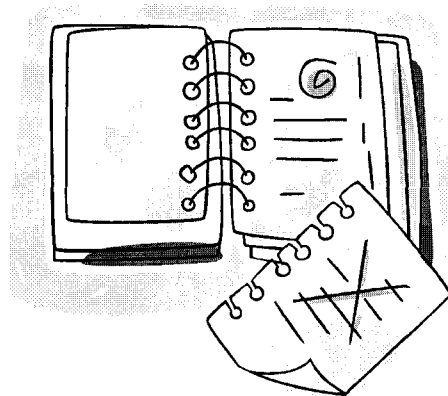
I kontrollutvalgets møte 12.9.2018, sak 35/18, ble det konkludert med at kontrollutvalget vil informere kommunestyret om resultatet av de to avtalte kontrollhandlingene, når resultatet fra begge foreligger. I dagens møte blir resultatet fra den siste kontrollhandlingen fremlagt. Det blir da skrevet et brev oppsummerer funnene i de to avtalte kontrollhandlingene.

Kontrollutvalget oppfordrer da ordfører om at brevet blir lagt frem for kommunestyret som referatsak. Kontrollutvalget kan i dagens møte komme med nærmere innspill til innretning og fokus i orienteringen til kommunestyret. Det anbefaler at daglig leder og sekretær får fullmakt til å utforme brevet.

Jane Anita Aspen
daglig leder

TILTAKSPLAN 2018

KONTROLLUTVALGET I MOLDE KOMMUNE

Oppdatert 12.09.18

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med forvaltningen
Fortløpende rapportering	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollutvalgsmedlemmene skal ha tilgang til dokumenter fra alle politiske utvalg.• Trygve Grydeland og Bonde Nordset er kommunestyrets representanter i kontrollutvalget.• Når det gjelder å følge med på saker i andre utvalg som er av interesse for kontrollutvalget, har utvalget fordelt ansvar slik:<ul style="list-style-type: none">- Saker i formannskapet – Anne Brekke- Saker knyttet til plan og utviklingsutvalget- Knut Ståle Morsund- Saker knyttet til drift- og forvaltningsutvalget – Ann Monica Haugland- Saker fra foretakene – Bonde Nordset• Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging• Anmeldelser og varslinger
Aktuell informasjon/orienteringer	I den grad temaer/områder ikke blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det være aktuelt å be om tilbakemeldinger fra administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut fra overordnet analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under hvert enkelt møte. Saker til oppfølging vil også fremgå av kontrollutvalgets oppfølgingsliste
31.01.18	•
07.03.18	<ul style="list-style-type: none">• Skatteoppkreverens årsrapport for 2017 og kontrollrapport fra Skatteetaten til orientering• Status på innkjøpsområdet
30.04.18	•
13.06.18	<ul style="list-style-type: none">• Virksomhetsbesøk/orientering fra enhetsleder• Økonomirapport 1. tertial
12.09.18	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av politiske vedtak• Sykefravær 2017 + sykefravær siste tertial
22.10.18	<ul style="list-style-type: none">• Virksomhetsbesøk – Barneverntjenesten• Økonomirapport 2. tertial
05.12.18	<ul style="list-style-type: none">• Tiltaksplan 2019 – Kontrollutvalget i Molde

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er i all hovedsak relatert til bestemmelsene i kap. 4 i forskrift om kontrollutvalg..
31.01.18	<ul style="list-style-type: none">• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2017.
07.03.18	•
30.04.18	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2017, Molde kommune, Moldebadet KF, Molde Eiendom KF, Molde Vann og Avløp KF og Molde havnevesen KF• Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2017.
13.06.18	•
12.09.18	<ul style="list-style-type: none">• Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018.• Avstemming av risikovurdering og vesentlighet.
22.10.18	
05.12.18	<ul style="list-style-type: none">• Interimrapport regnskapsrevisjon, regnskapsår 2018 (ev. i det første møte i 2019).• Orientering om oppfølging av årsavslutningsbrev for 2017• Byggeregnskap Barnas hus barnehage, Vågsetra skole, kulturskolen

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for forvaltningsrevisjon og bestemmelsene i kap. 5 i forskrift om kontrollutvalg.
31.01.18	•
07.03.18	•
30.04.18	•
13.06.18	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Kommunens økonomiske situasjon innen helse og omsorg - styring og rapportering»• Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2016-2019
12.09.18	•
22.10.18	• Prosjektplan forvaltningsrevisjonsprosjekt «Plan- og byggesaksbehandling».
05.12.18	• Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Plan og byggesaksbehandling»

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knyttet til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgavene er plan for selskapskontroll og bestemmelsene i kap. 6 i forskrift om kontrollutvalg. Kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles og har rett til å være tilstede på generalforsamling, samt møter i representantskap og tilsvarende organ. Dette gjelder i IKS, interkommunale styre etter § 27 og i AS der kommunen alene eller sammen med andre kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper direkte eller indirekte eier alle aksjer, jf. komml. §80
31.01.18	• Gjennomgang av Eiermelding for Molde kommune 2017
07.03.18	•
30.04.18	•
13.06.18	•
12.09.18	•
22.10.18	•
05.12.18	•

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om sin virksomhet ved behov. Revisjonens plan for Molde kommune og er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget. Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsene i koml. § 77 nr. 4.
31.01.18	
07.03.18	•
30.04.18	•
13.06.18	•
12.09.18	<ul style="list-style-type: none">• Vedlegg til oppdragsavtalen «Honorar for gjeldende år» (2018) gjennomgås.• Egenevaluering fra revisjonen
22.10.18	• Oppdragsansvarlig regnskapsrevisors habilitetserklæring for Molde kommune for revisjonsåret 2018.
05.12.18	• Vurdering av kontrollutvalgets tilsynsansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRFs veiledere.

Budsjettbehandlingen

Møte	Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i forskrift om kontrollutvalg § 18.
31.01.18	
07.03.18	•
30.04.18	•
13.06.18	•
12.09.18	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2019 behandles kontrollutvalget.
22.10.18	•
05.12.18	• Kontrollutvalget følger opp at kontrollutvalgets forslag følger med til kommunestyrets behandling av budsjettet (jf. forskrift for kontrollutvalg § 18)

Kontrollutvalgets rapportering

Møte	Oppgaver knyttet til kontrollutvalgets rapportering
	Utgangspunktet for oppgavene er bl.a. relatert til bestemmelsen i koml. § 77 nr. 6. Resultat av forvaltningsrevisjoner eller selskapskontroller rapporteres fortløpende til kommunestyret
31.01.18	<ul style="list-style-type: none">• Kontrollutvalgets årsrapport for 2017 behandles og oversendes deretter kommunestyret til behandling.• Oppfølging av anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapporter/selskapskontroller skal gå fram av kontrollutvalgets årsrapport.
07.03.18	•
30.04.18	•
13.06.18	•
12.09.18	•
22.10.18	•
05.12.18	•

MOLDE KOMMUNE

Kontrollutvalget

Saksmappe: 2018-1502/06
Arkiv: 026
Saksbehandler: Trygve Grydeland
Dato: 16.10.2018

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 46/18	Kontrollutvalget Kommunestyret	22.10.2018

VALG AV SEKRETARIATSORDNING FOR KONTROLLUTVALGET I NYE MOLDE KOMMUNE

Innstilling

Molde kommunestyre velger kommunale samarbeidsløsninger (Interkommunale selskaper og samarbeid) for løsning av sekretariatstjenester for kontrollutvalget i Nye Molde kommune.

Dette innebærer en videreføring av dagens ordning med kjøp av tjenester fra Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

Bakgrunn for saken

Denne saken omhandler valg av sekretariatsordning for Nye Molde kommune.

Inndelingslova § 26 omhandler fellesnemnd. I 5. ledd står følgende:

«Nemnda kan få fullmakt til å tilsetje personale i den nye eininga. Dette omfattar også tilsetjing av administrasjonssjef og revisor. Tilsetjing av revisor skjer på bakgrunn av innstilling frå kontrollutvala. Nemnda kan òg få fullmakt til å vidareføre deltaking i interkommunalt samarbeid om revisjon eller vidareføre avtale med annan revisor. Tilsvarande gjeld for sekretariatet for kontrollutvalet. Slikt vedtak skjer etter innstilling frå kontrollutvala.»

Kommunestyrene i de sammenslående kommunene har ikke gitt fellesnemnda mandat til å avgjøre sekretariatsordning og valg av sekretær. Det betyr at saken må opp til behandling i kommunestyrene i de tre kommunen, og det må fattes likelydende vedtak i alle kommunestyrene.

Kontrollutvalgets sekretær som vanligvis saksbehandler alle saker til behandling i kontrollutvalget, er inhabil til å forberede denne saken. Kommunens administrasjon er også inhabil til å forberede saken. Styret i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal har derfor i vedtak 06/18 oppfordret kontrollutvalgslederne i de sammenslående kommunene til å følge opp prosessen med valg av sekretariatsordning.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgssekretariatene i Norge ble opprettet som følge av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner av 2004, der det gikk frem at alle kommuner og fylkeskommuner skulle ha et kontrollutvalgssekretariat innen 1.1.2005. Disse skulle være uavhengige både i forhold til revisjon og kommuneadministrasjon.

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Den enkelte kommune kan med ett års skriftlig varsel si opp sitt deltakerforhold og kreve seg utløst av et interkommunalt samarbeid som er etablert etter kommuneloven § 27, hvis ikke annet er avtalt i vedtektene for § 27-samarbeidet, som skal angi vilkår for oppsigelse og avvikling av samarbeidet. Et § 27-samarbeid kan også oppløses hvis alle deltakerne er enig i det. For at oppsigelse av slikt samarbeid skal gjøre seg gjeldene fra 1.1.2020, så må det gjøres innen 31.12.2018. Vedtektene til Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal samsvarer med kommunelovens bestemmelser.

Midsund kommune har hatt sine sekretariatstjenester fra i Sunnmøre kontrollutvalssekretariat IKS. 12 kommuner på Nordre Sunnmøre har inngått i dette selskapet.

I 2014 ble rapporten «Evaluering kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat» utarbeidet av Deloitte. Rapporten var laget på oppdrag fra Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD). Kapittel 9 i rapporten omhandler kontrollutvalgssekretariatene, og her er ulike modeller for sekretariatsordninger beskrevet.

Modell 1: Kommunale samarbeidsløsninger (Interkommunale selskaper og samarbeid)

«Mer enn fire av fem kontrollutvalg får sekretariattjenester levert fra en virksomhet som er organisert som et interkommunalt selskap (IKS) eller interkommunalt samarbeid (drøyt 81 prosent). Kartleggingen viser at det i dag er 15 sekretariater som er organisert som et IKS. Disse virksomhetene betjener rundt 47 prosent av norske kommuner. Videre er det interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 eller vertskommunemodell etter kommuneloven § 28 som benyttes av rundt 35 prosent av kommunene. I tillegg kommer kommunale bytteordninger (se nedenfor). Et samarbeid med andre kommuner lokalisert i samme distrikt/region er således den vanligste modellen.»

Modell 2: Eget sekretariat

«Tre kommuner (Oslo, Bærum, Bergen) og fem fylkeskommuner (Sogn og Fjordane, Møre- og Romsdal, Rogaland, Nordland og Hordaland) har et eget sekretariat underlagt kontrollutvalget. Dette innebærer at to prosent av norske kontrollutvalg har ansatt eget sekretariat. I disse kommunene er den/de ansatte i sekretariatet ansatt i den kommunen som kontrollutvalget dekker, men den/de ansatte er direkte underlagt kontrollutvalget. Hordaland Fylkeskommune har eget sekretariat, men denne modellen omtales også nedenfor, ettersom dette sekretariatet betjener en rekke andre kommuner i fylket (modell 3). For Hordaland Fylkeskommune plasseres dette sekretariatet likevel her under modell 2.»

Modell 3: Kjøp fra andre kommuner/fylkeskommuner, herunder kommunal bytteordning

«Drøyt fire prosent av norske kontrollutvalg kjøper sekretariattjenester fra andre kommuner/fylkeskommuner. Hordaland Fylkeskommune (HFK) er i dag sekretariat for 17 kontrollutvalg utover eget kontrollutvalg. Dette utgjør rundt fire prosent av norske kontrollutvalg. De ansatte i HFK-sekretariatet er ansatt i fylkeskommunen. I Hordaland finnes det også eksempel på en kommunal bytteordning der kommunene Askøy og Vaksdal leverer sekretariattjenester til hverandre.»

Modell 4: Kjøp fra private selskaper (AS) og «sekretariatselskap»

«Ni prosent av norske kontrollutvalg får sekretariattjenester gjennom kjøp fra private selskaper og «sekretariatselskap» Herunder er det rundt fire prosent av norske kontrollutvalg kjøper sekretariattjenester fra tre ulike private revisjonsselskap. ...»

Modell 5: Kjøp fra andre, herunder private/enkeltpersoner

«Til sammen 17 kontrollutvalg (4 prosent) får sekretariats tjenester fra åtte enkeltpersoner. Fem er bare sekretær for én enkeltkommune, mens de øvrige tre har flere...»

VURDERING

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal leverer tjenester av god kvalitet og tilstrekkelig omfang til Molde og Nesset. Om en skulle tilrå å skifte til en annen modell for sekretariat må det være av hensyn til at en ved andre løsninger får tjenester av samme kvalitet til en lavere pris eller at en får tjenester av høyere kvalitet og omfang til en akseptabel pris.

Dagens løsning med interkommunalt samarbeid om sekretariatsfunksjonen er trolig valgt at ulike årsaker hos de tre kommunene. For Nesset og Midsund kommuner har nok behovet for sekretariats tjenester vært langt mindre enn ett årsverk, og således har det vært fornuftig med et interkommunalt samarbeid. For Molde kommune, og framtidige Nye Molde kommune, er nok behovet for tjenester av en slik størrelse at en kunne vurdert andre modeller enn interkommunale samarbeidsløsninger. Dels grunnet behovet for tjenester, og dels grunnet at samarbeidsordningen i dag relativt kostbart for Molde kommune. Men det er ikke sikkert at sekretariatet ville vært større eller like stort som dagens.

Etter sammenslåingen av Molde, Midsund og Nesset til Nye Molde kommune, og Fræna og Eide til Hustadvika kommune, vil antall kommuner i samarbeidet gå fra ni til sju. Det vil til en viss grad redusere arbeidsomfanget til sekretariatet, noe som vurderes positivt. Samtidig vil en, om ikke kostnadsfordelingen i samarbeidet endres, være i en situasjon hvor en ut fra et økonomisk perspektiv kan være tjente med andre modeller. Dagens sekretariat har erfaringer fra to av de tre kommunene som slås sammen. Denne erfaringen er verdifull, spesielt når kommunene står i en endringsprosess.

At et stort flertall av norske kommuner valgt samarbeidsmodeller har trolig hindret framveksten av tilbud fra private aktører innenfor fagområdet. Ingen kommuner i fylket har ordninger etter modell 4, og det er heller ikke åpenbart om det finnes aktører lokalt- eller regionalt som kan ta på seg oppgaven.

Det er bare Møre og Romsdal fylkeskommune som har eget sekretariat i fylket, og det er ingen kommuner som kjøper tjenester fra andre kommuners sekretariat. Således kunne en vurdert å danne et eget sekretariat, eventuelt kjøpe tjenester fra Fylkeskommunens sekretariatet, men det vil være betydelig usikkerhet og risiko knytt til et slikt valg. Dannelsen av eget sekretariat kan gi grunnlag for en mer operativ utøvelse av kontroll- og tilsynsfunksjonen til sekretariatet, men samtidig er det lite trolig at det vil være rimeligere eller mer robust enn dagens ordning.

Valg av modell 5 ser ut som det minst robuste og framtidsrettede av modellene. Det vil bety stor risiko og personavhengighet som på generelt grunnlag fremstår som lite fornuftig.

Trygve Grydeland
leder for kontrollutvalget i Molde kommune